

YANTAYI-TAKIRI TYAANTAA-RIITI

Ikasiya-kayi-tairi Tasorinkantsi

¹ Teófilo, pairani notyaanka-kimiro nitakari nosankinari, ari nokinkithata-kayimiro okaratzi yantayi-takiri Jesús, nokaman-takimiro okaratzi yitanakari iyomitaan-tziri,

² irojatzi iwajinokan-taari inkitiki. Tima tikira iwajinoka-jyaata, iyosiitaki Tyaantaariiti, ikan-takaakaro Tasorinkantsi, iyotakaakiri yantayitiri.

³ Ikanta ikamawitaka Jesús, iñiitawajiri koñaaroini, ari iyojiitzi iyomitaani añaaaji. Okaratzi 40 kitaitiri iñaaka-panaatari iyomitaani-payi, iyomitaa-panaa-tziri tsika ikanta ipinkathari-wintantaji Pawa.

⁴ Pairani ainiro itsipayitari Tyaantaariiti, ikamantzi-takari irojatzi isaikayi-tawaki Aapatyaawiniki, ikantakiri: “Ari piyaawintawakyaari ikasiya-kaakimiri Asitanari, nokinkitha-takotzi-takamiri.

⁵ Tima omapiro Juan ikiwaa-tantaro nijaa, iro kantacha airo osamanitzi piñaayitanyaariri Tasorinkantsi isaika-siri-tanyaaami osiyawai-tyaaromi inkiwaa-tantai-tyaamiromi.”

Iwajinokan-taari Jesús

⁶ Ikanta pairani yapatojiita ikaratzi tsipatakariri Jesús, isampitakiri, ikantziri: “Pinkatharí,

¿Irootaintsima pookakoo-wintairi noshininkapayi Israel-iiti?”

⁷ Ari yakanakiri Jesús, ikantziri: “Ti oninta-jaantyya piyotiro awiroka-payi tsika-paiti, apaniro iyotzi Asitanari tsika-paiti-rika, iriitaki otzimimotziri isintsinka imatantyaarori.

⁸ Iro kantacha aririka impokaki Tasorinkantsi isaika-siri-yitan-tyaami awirokaiti, iriitaki aawyya-sirita-kayimini, aritaki pinkinkitha-takotajina Aapatyaawiniki, maaroni iipatsitiki Judá-iti aajatzi Ositikii-toniki, pijayitaki intaina tsika owiraayita kipatsi.”

⁹ Ikanta ithonka-kiro Jesús iyomitaanajiri iyomitaani, iñaatziiri iwajinokai-tairi, irojatzi ipyaanta-paakari minkoriki. Tira iñaanairi.

¹⁰ Yamina-minthaitzi iyomitaani tsika ikanta Jesús iwajinoka inkitikinta, apiti atziri katziyimotapaakari okitamaarokitaki iithaari.

¹¹ Ikantapaakiri: “Tapowini-satzi, ¿Paitama paminawinthajiitsiri inkitiki? Piñaakiri tsika ikanta Jesús iwajinokaja ijatai, ari inkanta-jaanta-pajyaa apaata aririka impiyai.”

Yaminaitaki pasini impoyii-tajyaarini Judas

¹² Ikanta ipiyayitaja oyomitaari Aapatyaawiniki ipoñaajaro Yiinkakii-toniki, ti intainapiroti, osinitaan-tsitzi yaniitaiti kitaitiri imakoryaan-taitari.

¹³ Ikanta yariijiitaja nampitsiki, atijiiitapaji jinokinta pankotsi tsika imaapiinta-jiitzi. Yoka ikarajiitzi: Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo itomi Alfeo,

Simón ipaitai-tziri “Kisakotaniri,” aajatzi Judas iririntzi Jacobo.

¹⁴ Maaroni yokaiti ari ikanta-piintatyaa yapatojiita yamanamana-jiitzi itsipayi-takari iririntzi Jesús, itsipataro María iriniro, aajatzi pasini-payi kooya.

¹⁵ Ikanta yapatojiita kimisantzin-kariiti, ikara-jiitzi 120 atziri. Ari ikatziyanaka Pedro, ikinkitha-waitanaki ikantanaki: *

¹⁶ “Iykiiti, monkarataka okaratzi isankina-takaa-kiriri Tasorinkantsi pairani pinkatharini David, ikinkitha-takotziri Judas jiwatapain-tsiri yaakaan-tziri Jesús.

¹⁷ Yoka Judas iriitaki atsipata-piintakari, ari akarawitari antawairiki.

¹⁸ Tima yaakiri kiriiki ipinatai-takiriiri iyaari-pironka, yamanantantaka kipatsi. Iro kantacha iparyaaki iipatsitiki Judas, ipatzii-totanaka, ithonka itankawai-tapaaki, ookaporinthetai-waitapaaka ishiito.

¹⁹ Ikanta ikimajitaki Aapatyaawini-satzi, ipaitakiro irona kipatsi ‘Iraantsi-patha,’ irojatzi ikantai-tziri iñaaniki iriroriiti ‘Acéldama.’

²⁰ Ari omonkaratari isankina-taitakiri Panthaantsi, ikantaitaki:

Kaanki-thaanti onkanta-wityaa iwanko,

Tikatsi nampitan-tajyaaroni.

Ikantaitaki aajatzi:

Intzimi pasini impoyii-tajyaarini yanta-wairiki.

²¹ Tzimatsi pasini atziri-payi tsipata-piinta-kairi pairani ainiro itsipawitajai Awinkathariti Jesús,

* **1:15** kimisantzin-kariiti = iyikiiti

22 ikaratzi atsipawi-takari ikiwaa-tantakari pairani Juan yoka Jesús, irojatzi iwajinokantaari inkitiki. Tima oninta-piro-tatyaa aminaji aparoni ankaratajiri iriitaki kinkitha-takotajirini Jesús yañaajira.”

23 Ari yookoitakiri apiti: José, ipaitai-tziri Barsabás, ipaitai-tzitari Justo, aajatzi Matías.

24 Ari yamanako-wintakiri, ikantzi: “Pinkatharí, awiroka oyosiri-tziriri maaroni, yoka apiti nookotakiri, piñaakainari aparoni tsika itzimi pinintakiri awiroka,

25 iriitaki nontsipa-tajyaari Nontyaantaariti, impoyii-tajyaari Judas opyaakaa-sitakari iyaaripironka. Tima Judas jataki irirori tsika ijati.”

26 Ikimita-kaantakaro yokaiti iñaarita-jiita. Iñaatzii iriitaki Matías. Iriitaki tsipata-nakariri yokaiti 11 Tyaantaariiti.

2

Ipokantakari Tasorinkantsi

1 Okanta omonkarataja yoimosirinkai-tziro kitaitiri “Awiitaantsi.” Ari yapatojiitaja ikaratzi tsipata-piinta-kariri Jesús.

2 Ari omapoka-sitaka antaroiti poimata-paintsiri osiyapaakaro antaro tampyaa, okinapaakiro jinoki inkitiki, ookanta-paakaro pankotsi tsika yapatojiitaka.

3 Iñaasita-taika paama-sitha-kiiriki-tapain-tsiri, okaanta-paakari ikaratzi apatotain-chari.

4 Ari ithonka isaika-siri-tanta-paakari Tasorinkantsi. Iñaawai-tanakiro pasiniyi-tatsiri

ñaantsi, iriitaki Tasorinkantsi oyotakaa-nakiriri iñaawai-tanta-nakarori.

⁵ Okanta anta Aapatyaawiniki ari isaikayitz-itakari Juda-iti poñaitaintyari intaina pasiniki nampitsi. Iriitaki pinkatha-tasorintsi-taniri-payi.

⁶ Ikanta ikimaitakiro poimata-paintsiri, ipokajii-tapaaki oshiki atziri, ti iyotawakiro opaita kantachari, tima ikimatha-takiro aparoni-payi ñaantsi okaratzi iñaawai-yitziri, irootaki iñaani.

⁷ Tima okiryantzi ikantayi-tanaka, ikanta-wakaa-jiita: “¿Tima Tapowini-satzi inatzii ikaratzi ñaawaita-kirori pasinita-tsiri ñaantsi?”

⁸ ¿Tsikama okantaka akimantariri iñaawaitziro añaani-payi aroka?

⁹ Tima akarayi-takiri aka Parto-satzi, Niyankiwini-satzi, Elam-satzi, Osampanaaki-satzi, Judá-iti, Capadocia-satzi, Ponto-satzi, Asia-satzi,

¹⁰ Frigia-satzi, Panfilia-satzi, Apitantoni-satzi, aajatzi Africa-satzi ananakirori osaiki Cirene. Tima akaratakiri ajatzi wirakochapayii, Judá-iti-tatsi-ri aajatzi kaari Judá-itiwitachani pairani.

¹¹ Atsipatakari Creta-satzi, aajatzi Arabia-satzi. Ari akarayi-takiri akimiri iñaawai-yitziro añaani-payi, ikinkitha-takotziri Pawa itasonkawintantzi.”

¹² Okiryantzi ikanta atziri-payi, ti iyoti opaita iñiiri. Ikanta-wakaa-jiita: “¿Paitama iroka?”

¹³ Iro kantacha tzimatsi pasini thainkawaitakiriri Tyaantaariiti, ikantajiitzi irirori: “¡Isinkijii-tatyaa yokaiti!”

Itanakarori ikinkitha-tanaki Pedro

14 Iro kantacha ikatziyanaka Pedro itsipatakari
11 Tyaantaariiti, sintzini iñaawai-tanaki,
ikantzi: “¡Ashininká! ¡Aapatyaawini-satzi!
Pinkimisantina nonkantimi piyotan-tyaari.

15 Pisiyakaantzi awiroka-payi isinkitatyaa
yokapayi. Ti ari onkantyyaa, owakira
ijinokiityaapaji ooryaatsiri. *

16 Omonkara-tatyaa okaratzi isankina-takiri
pairani Kamantan-tzinkarini Joel, ikantaki:

17 Ikantzi Pawa:

Tzimatsi awisatsini owiraantyaaroni kitaitiri.

Ari nontyaankiniri atziri-payi Notasorinka
okimiwai-takaro isako-piro-tatyii-nirimi.

Ari inkinkitha-takoyi-tajina itomi-payi aajatzi
irisinto-payi.

Ari iñaawya-yitajyaa awankari-payi,

Ari imisiyitaki antari-kona-yitain-tsiri.

18 Ari nonkimitaakiriri nompirataanipayi:
awankari-payi aajatzi awankaro-payi.

Nontyaanta-jiniri apaata Notasorinka, ari
inkinkitha-yitaji.

19 Aritaki iñiitaki inkitiki kaari iñaapiintaiti.

Iñiitiro kipatsiki iraantsi, paamari, antaro oy-
achaaryiinka.

20 Iñiitiri intsiwakimati ooryaatsiri,

Iñiitiri kasiri inkimityaaro iraantsi,

Irootaki awisayi-tatsini irootaa-tsira omonkara-
tajyaa kitaitiri impokan-tajyaari

Pinkathari.

Tima antaaro iwaniinkaro onkantajyaa.

* 2:15 ijinokiityaapaji ooryaatsiri = ooryaatsiri 3; Irootaki yami-
tari Judá-iti, ti isinkinityaa owakira onkitaityaa-manaji.

21 Inkarati awintaa-jyaarini Pinkathari, iriitytaki awisako-siri-taatsini. †

22 ¡Noshininká! ¡Israel-iiti! Pinkima-jiiti nonkantimi. Piñaakiri awiroka-payi pairani Jesús, Kasiyakaa-wini-satzi, iriitaki ityaankakimiri Pawa. Oshiki itasonka-wintakimi, iñaakayi-takimiro kaari piñaawi-jiitari pairani.

23 Ikanta yamaita-kimiri yoka Jesús, paakaan-takiri, ipaikako-takiri kaari-piro-siririiti. Ari omonkara-takari okaratzi awishimo-takiriri, tima irootaki ikinkithasiri-tzitakari pairani Pawa.

24 Ikanta iwiriintajiri Pawa ikamawitaka, ti isinita-najiri inkimaatsi-waitajyaa. Tima ti aawyajiri kaamani-taantsi.

25 Tima iriitaki isankina-takotakiri pairani pinkatharini David, ikantaki: Noñaapiintziri Nowinkathariti itsipatana. Isaiki nakopiroki, tikatsi matajirini itsinampairi.

26 Irootaki nokimo-siri-tantari, Kamini-waanti nokanta notharowintari. Iriitaki noyaako-piro-tajiri, nawintaa-jyaari.

27 Tima airo pookinaro nosiri sarinka-winiki nonkama-witakyaa-rika.

Airo pisinitziro nowatha ompathai, pitasorintsiti nonatzii.

28 Piyotaa-kinaro nañaasiri-tanta-jyaari.

Oshiki poimosirinkajina aririka nontsipatajaami.

29 Iyikiiti, ayojiitzi kaari awaisatzitini David kinkitha-takota-chani, kamawaitaki pairani irirori, ayojiitzi iroñaaka tsika anta ikitaitakiri.

† 2:21 wairontzi

30 Iro kantacha Kamantan-tzinkari inaki irirori, iyotzitaka ikasiya-kaakariri Pawa impinkathari-takairi aparoni incharinin-tyaari.

‡

31 Tima osiyawai-takaro iñaakityiromi pinkatharini David, ikinkitha-takotakiro yañaaji Saipatzii-totaari, ikinkitha-takotakiri airo isaiki sarinka-winiki, airo opathai aajatzi iwatha.

32 Tima maaroni naaka-payi noñaakiri Pawa iwañaajiri Jesús. Omapiro-tatyaa.

33 Aritaki owajinokaja, isaikimo-tapajiri irako-piroriki Pawa ipinkathari-wintan-tapaji. Ari omonkaratari okaratzi ikasiya-kaakiriri pairani Asitariri, intyaankiniri Tasorinkantsi osiyawai-tyaaro isako-piroi-tatyii-nirimi. Irootaki piñiiri awirokaiti iroñaaka.

34 Tima kaari pinkatharini David owajinokaa-chani inkitiki, iriitaki ñaawaita-kirori pairani iroka ñaantsi, ikantaki:

Iñaawaitanaki Pawa, ikantawajiri Nowinkathar-iti:

Pisaikapaji nakopiroki ampinkathari-wintanti.

35 Irojatzii noitsinampaan-tajyaariri kisaniintz-imiri,

Aripaiti intyiirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-kitzitan-tajyaari. §

36 ¡Ashininká! ¡Israel-iiti! Irootaki ninta-piro-tachari ayojiiti maaroni. Yoka Jesús pipaika-kotakaan-takiri awirokaiti, iriitaki Ipinkathari-takaakiri Pawa, iriitaki Saipatzii-totaari.”

‡ 2:30 Tzimatsi sankinarintsi ñaawinta-kotziriri Saipatzii-totaari isaikimo-tajiri Pawa tsika ipinkathari-wintantzi irirori.

§ 2:35 pimakoryaa-tzi-minto

³⁷ Ikanta ikimajiitaki ikaratzi apatotainchari, antaro oimiraa-siri-tanakiri, isampitanakiri Pedro, aajatzi pasini-payi Tyaantaariiti, ikantanakiri: “Iyikiiti, ¿tsika nonkanta-jyaaka naaka?”

³⁸ Ikantzi Pedro: “Pimpiya-siri-yitai, pinkiwaa-winta-jyaari Jesús Saipatzii-totaari. Irootaki iyotantai-tyaari ipyaako-tajimiro Pawa pikaaripirotaki, inampi-siri-tanta-jyaami Tasorinkantsi. *

³⁹ Irootaki ikasiya-kaita-kimiri awiroka, irojatzi ikasiya-kayi-takariri pitomi-payi, aajatzi ikaratzi nampiyi-tarori intaina. Tima maa-roni ikaima-siri-taitakiri iriitaki ikasiya-kaitzi-takariri irirori.”

⁴⁰ Oshiki okaratzi ikinkitha-takiri Pedro, isintsi-thatakiri, ikantziri: “¡Piwawisaako-siri-tajyaa! ¡Pintainaryai-tyaari atziri-payi kinasiwai-tainchari!”

⁴¹ Irootaki ikimisantantanakari oshiki atziri, ikiwaayi-takiri Tyaantaariiti. Ikaratzi 3,000 atziri kimisanta-naintsiri.

⁴² Oisokiro iwanakiro okaratzi iyomitaa-yitakiriri Tyaantaariiti, kamiitha yaapatyaa-wakaana. Ari ipitoryaa-piinta-jiitziro yatantaitari, yaakowinta-nakaro yamana-jiitzi. †

Yañaa-ntari itayita-nakarori ikimisantzinkaritzi

⁴³ Okiryantzi ikantanaka iñaayitakiro itasonka-wintantaki Tyaantaariiti, imatakiro kaari iñiita-piintzi.

* **2:38** Wairontsi † **2:42** Pimpitoryiuro yatantaitari.

44 Oshiki yaapatyaa-wakaanaka ikaratzi kimisanta-naatsiri, yantitaa-wakaanaro okaratzi tzimimo-yitziriri.

45 Ikaratzi yayiri kiriiki ipimanta-yitziro tzimimo-tziriri. Itsiparyaa-yitziniri asinonkaachari kimisanta-naatsiri.

46 Yasi iwiro kitaitiriki yaapatyaa-wakaana, yapatojiita tasorintsi-pankoki. Ti iwashaanta-nakiro yakyoota-wakaa-jiita iwankoki, ari ipitoryiirori yatantaitari. Kimosiri ikanta intzipatasirita-wakaa-jiita, tsinampa-siri ikantajiita.

47 Ikimosiriwinta-piinta-nakiri Pawa. Irootaki onimotziriri atziri-payi iñiuro tsika ikantayitanaja. Yasi iwiro kitaitiriki ishikyaa-najiri Awinkathariti kimisanta-naatsiri inkarati awisako-siri-taatsini.

3

Yisitako-takai-tziri kisoporokiri

¹ Okanta pasini kitaitiri, aritaki shiityaanaki yamana-piintai-tantari. Ari itonkaa-nakiri Pedro aajatzi Juan, ijatiro tasorintsi-pankoki. *

² Ari imonthaakari yamaitziri aparoni atziri kisoporoki-tatsiri. Ari ikantzi-tatyaa owakira itzimapaaki. Maaroni kitaitiri yamaita-piintziri ikyaa-piintai-tzira tasorintsi-panko ipaitai-tziro “Waniinkaanto.” Ari isaika-piintziri kisoporokiri impasitai-tyaari kiriiki ikampiyi-tziri ikaratzi kyaayita-tsiri.

* **3:1** shiityaanaki = ooryaatsiri 9

³ Ikanta iñaawakiri Pedro aajatzi Juan inkyaapaakimi tasorintsi-pankoki, ikampita-wakiri impasita-nakyaari kiriiki.

⁴ Ari yamina-nakiri. Ikantziri: “¡Paminina!”

⁵ Ikimisantatzii kisoporokiri, isiyakaantzi impatyiiri opaita-rika.

⁶ Iro kantacha ikantanaki Pedro: “¡Noshininká! Tikatsi noiriikiti aajatzi ooro, iro kantacha tzimatsi nantiri. Pawintyaari Jesús Saipatzii-totaari Kasiyakaa-wini-satzi, iriitaki matironi. ¡Pinkatziyi! ¡Paniitaí!” †

⁷ Yakatha-takiri, ikatziyakiri. Ari omapokasitanaka isintsi-tanaji iitziki aajatzi ishoonkitziki.

⁸ Tima miyaanaka ikatziyanaja, aniitanaji. Ari ikarata-nakiri Pedro ikyaapaaki tasorintsi-pankoki, aniinii-waitanaji kamiitha, imiyaa-miyaa-waitanaja ipanthawintanakiri Pawa.

⁹ Maaroni atziri iñaakiri yaniitanaji, ikimakiri ipanthawintanakiri Pawa.

¹⁰ Okiryantzi ikantanaka iñaakiri, ti inkompi-taityaari yoka kisoporoki-witachari, iriitaki kampilanta-piinta-tsiri impasitai-tyaari ikyaa-piintai-tzira tasorintsi-panko “Waniinkaanto.”

Ikinkitha-takaantzi Pedro ikyaa-piintai-tzira tasorintsi-panko

¹¹ Tima ti yookani iwanakiri kisoporoki-witachari itsipatari Pedro aajatzi Juan. Okiryantsi ikantayi-tanaka maaroni ishininka, ipiyotzi-winta-paakari awisa-tapi-sitzi tasorintsi-pankoki ipaitai-tziro “Salomón-tapi-si.”

† 3:6 pawintyaari = nompairyiiri iwairo Jesús

12 Ikanta iñaawakiri Pedro, ikantawakiri: “¡Ashininká! ¡Israel-iiti! ¿Paitama pokiryawintan-tanari? Airo pikinkithasiri-waitasita naaka asitaro notasorinka, ti nontasorintsiti naaka naniita-kaajiri yoka ashininka.

13 Iriitaki matakirori Iwawani awaisatzitini Abraham, Isaac, Jacob, irijatzi iwawanitari ikaratzi icharini-yitaari irirori, irootaki impinkathaitan-tyaariri Jesús, paakaan-takiri awirokaiti jiwari-tiiki. Inintawitaka Pilato imisitowa-kaanta-jirimi, titzimaita pininta-jiiti awirokaiti.

14 iriitwataka pimisitowa-kaanta-jirimi Tasorintsi-tatsiri, tampatzika-siriri. Pimisitowa-kaanta-sitakari owantzinkari.

15 Ari piwamaa-kaantziri awirokaiti owañaasiri-tanta-tsiri. Iro kantacha, iwañaajiri Pawa. Noñaayi-tajiri naakaiti yañaaji.

16 Irootaki yisitako-tantaari yoka kisoporokiwitachari yawintaa-naari Jesús. Tima piñaakiro omapiro yisitakotaji.

17 ¡Iyikiiti! Noyotzi naaka, ti piyoti opaita pantayi-takiri, ari ikimitakari aajatzi pijiwari-payi.

18 Ari ikina-kayirori Pawa imonkaratajiro okaratzi ikinkitha-takoyi-takiri pairani maaroni Kamantan-tzinkari, ikantaki: ‘Aritaki inkimaatsi-takai-takyaari Saipatzii-totaari.’

19 Iro pimpiya-sitan-tajyaariri awirokaiti Pawa, piwashaanta-yitairo pantayi-tziro kaari-pirori, osiyawai-tajyaaro ishitaomi irirori pikaaripiro-witaka. Ari piñaayi-tairo intsipa-siri-tajyaami Awinkathariti, iwatsinaryaa-koyitaimi.

20 Aritaki ityaanka-jimiri Pawa yoka Jesús

Saipatzii-totaari ikasiya-kaakimiri pairani.

²¹ Onkowa-piro-tatyaa isaiki Jesús Saipatzii-totaari inkitiki irojatzi ininta-paiti-tanta-jyaari Pawa iwakira-tairo maaroni okimiwita pairani. Tima irootaki ikinkitha-takaa-yitakiriri Tasorintsi-siriri Kamantan-tzinkariiti.

²² Irojatzi ikamantan-takiri pairani awaisatzitini Moisés, ikantaki:

Ari intyaankaki apaata Pawa pasini Kamantan-tzinkari, ari isiyako-tapaa-kyaana naaka ityaankakina. Ashininka inatyii. Ontzi-matyii pinkimisan-tajiri.

²³ Inkarati piyatha-takyaarini yoka Kamantan-tzinkari, aritaki yapiroi-takiri airo iñaajiri ishininka-payi.

²⁴ Ari ikima-takari jiwarini Samuel, ikinkitha-takotakiro okaratzi añaayitakiri iroñaaka, irojatzi ikamantan-takiri pasini-payi Kamantan-tzinkari.

²⁵ Awirokaiti ñiironi okaratzi ikasiya-kaantakiri Pawa ikinkitha-takotakiri Kamantan-tzinkari-payi. Awirokaiti ñiironi okaratzi ikasiyakaa-wakaari pairani Pawa itsipatari awaisatzitini. Tima ikantakiri pairani Pawa awaisatzitini Abraham:

Iriitaki kantakaa-jyaaroni picharini-payi intasonka-wintantai-tyaariri maaroni nasiyitacha-niri ishininka-tawakaiyaa kipatsiki.

²⁶ Iwañaajiri Pawa itomi, awirokaiti yitaka ityaanka-jimiri, ari intasonka-wintimiri, irootaki piwashaantan-tajyaarori pantayi-tziro kaari-pirori.”

4

Pedro aajatzi Juan yaitanakiri jiwariiki

¹ Ainiro ikinkithata-kayiri atziri-payi yoka Pedro itsipatari Juan, ariijii-tapaaka Impira-tasorintsi-taari, ijiwari aamaako-winta-rori tasorintsi-panko, aajatzi Tampatzika-riiti.

² Ikisajiita-tyaa, tima iyomitaa-tziiri atziri-payi yoka Pedro itsipatari Juan, ikantziri: “Omapiro yañaayitaji kamawita-chari, ari okanta iñaakanta-paintziro Jesús.”

³ Yairika-paakiri, tima aritaki tsitiniityaanaki, yasitako-takaan-takiri irojatzi onkitaitita-manaji.

⁴ Iro kantacha oshiki ikaratzi kimawakirori kinkitharintsi, ikimisanta-jiitanaki. Ikaratzi 5000 atziri kimisanta-naintsiri.

⁵ Okanta okitaitita-manaji, yapatojiitaka Aapatyaawiniki maaroni ijiwariti Judá-iti, antari-konaiti, aajatzi Yomitaan-tatsiri-payi.

⁶ Ari isaikakiri Anás Impira-tasorintsi-pirori, Caifás, Juan, Alejandro, aajatzi ishininkaiti-payi Impira-tasorintsi-pirori.

⁷ Ikaimakaan-takiri yamaitiri Pedro aajatzi Juan. Isatikai-tawakiri niyaankiniki yapatojiitaka, isampitakiri: “¿Paitama sintsita-kayimiri pimatan-tarori piñaakan-takiri? ¿Paitama sinitaki-mirori piyomitairi atziri-payi?” *

⁸ Ari yakanaki Pedro, ikan-takaa-nakari Tasorinkantsi, ikantanaki: “Pinkathariiti, Antari-konaiti.

⁹ ¿Irooma pimaimani-tantanari nisitakotakaajirira mantsiyari? ¿Pininta-tziima piyo-jiiti tsika ikanta yisitako-tantaari?

* 4:7 Wairontsi

10 Ari nonkaman-takimiro iyotantyaari maa-roni ashininka Israel-iiti. Yoka atziri atsipatakari aka, iriitaki isitako-takaa-jiriri Jesús Saipatzii-totaari, Kasiyakaa-wini-satzi. Iriitaki nawintaani naaka, irijatzi pipaika-kotakaan-takiri. Iro kantacha iwañaajiri Pawa.

11 Yoka Jesús iriitaki osiyakarori mapi pimanintakiri awirokaiti, pikimitakari witsikirori pankotsi. Iro kantacha irojatzi yaitairi iroka otzinkami-pirori. †

12 Tikatsi pasini kimityaarini Jesús iwawisaa-kotantzi. Tikatsi awintaajyaa aka osaawiki kipatsi, apatziro ikantakaaro Jesús.”

13 Ipampoyii-tanakiri Pedro, aajatzi Juan, ikantajii-tanaki piyotzi-winta-kariri: “Piñiiri yoka, ti iyomitaa-piinta-piro-wityaari, iro kantacha pinkatha-ñaani iwaitziri. ¿Iriima oyomitaa-kiriri Jesús itsipatakari pairani?”

14 Tima oisokiro iwanakiri yisitako-tajairi yoka Pedro aajatzi Juan. Ti ontzimi inkanta-kotana-kiriri.

15 Ari imisitowa-kaantairi yapatojiita, irojatzi isaikajii-tanaki ikinkita-waitaiyini.

16 Ikanta-wakaa-jiita: “¿Tsikama ankanti-rika yokapayi atziri? Tima iyojiitaki maaroni Aapatyaawini-satzi itasonka-wintantaki. Airo okantzi amanako-tairi.

17 Thamí asaryii-matasi-tyaari airo ijatakaantaro inkinkitha-takotiri yawintaityaari Jesús.” ‡

18 Yapiitakiro ikaimajiri, ikantakiri: “Airo pikamantan-tziro okaratzi awisain-tsiri. Arita-

† 4:11 Paminiro Mt. 21.42; Ef. 2.20; 1 P. 2.6-8. ‡ 4:17 Wairontsi

paaki piyomitaantzi tsika okantakota isintsinka Jesús.”

¹⁹ Iro kantacha Pedro aajatzi Juan, ikantanakiri irirori: “Intsityaa pinkantina awirokaiti ¿Awirokama nompinkathati nompityatha-tantyaariri Pawa?”

²⁰ Tima airo nowashaantziro nonkinkitha-takoyitiro okaratzi noñaa-jaantakiri, ajatsi nokima-jaantakiri.”

²¹ Ikanta yasaryii-mawai-witakari, yapakaa-jiri, tira ontzimatyii ompaityaa iwasankitaa-wintiriri. Maaroni atziri ipanthawinta-nakiri Pawa iñaakiro okaratzi awisain-tsiri.

²² Tima yoka atziri yisitako-takaajiri, anaanakiro okaratzi 40 isarintsiti.

Yamanajitzi kimisantzin-kariiti yawintaa-siri-piro-tantyaari airo itharowan-tajiita

²³ Ikanta yapakayii-tajiri Pedro aajatzi Juan, jatanaki yapatojiita ikarajitzi, ikamanta-paakiri okaratzi ikantakiriri ijiwari Ompira-tasorintsi-taari itsipatakari antari-kona-payi.

²⁴ Ikanta ikimajii-takiri ikamantakiri, yamanajii-tanakiri maaroni Pawa, ikantziri: “Pinkathari-pirori, awirokataka owitsikakiro inkiti, kipatsi, inkaari, aajatzi ikaratzi tzimanta-yitarori.

²⁵ Awirokataka kinkitha-takaa-kiriri pairani impira-tanini David, ikantaki:

¿Paitama iñaa-winta-jiitziri atziri-payi?

¿Paitama ikinkithasiri-waita-sitantari?

²⁶ Apatojiitaka pinkathari-wintan-tatsiri aka kipatsiki,

Ipiyoyitaka jiwari-payi,

Imaimani-tantyaariri Pinkathari, aajatzi iyositi Saipatzii-totaari.

27 Tima omapiro yaapatyaa-wakaa-jiitaka Herodes aajatzi Poncio Pilato yapatojiitaka aka nampitsiki, aajatzi Israel-iiti ipiyojiitaka itsipatakari pasini-satzi atziri, imaimani-takiri Jesús, pitasorintsiti Pitomi, piyosiitani.

28 yantatziiro yokaiti okaratzi pikinkithasiritzitakari pairani pantiri.

29 ¡Pinkathari! Piñiiri iroñaaka yasaryimatana. Pinkanta-kaiyaaro airo notharowan-tantari nonkinkitha-tajiro piñaani.

30 Pinkanta-kaiyaaro nisitako-takaa-yitantyaariri mantsiya-yitatsiri. Noñaakan-tantyaarori kaari iñaita-piintzi. Irootaki iñaantyaarori atziri-payi Itasorinka Pitomi, Jesús.”

31 Ikanta ikaratakiro yamanajiitziini, oninakanaka tsika yapatojiitaka. Iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-nakariri, tikatsi intharowan-tanakyaa ikamantan-tanakiro iñaani Pawa.

Okaratzi tzimimo-tziriri ari ikaratzi yasijiitaro

32 Ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús, aparoni okantanaja ikinkithasiri-tanaari. Ti imasithatawakaa-jiityaa, ipawakai-yitaro okaratzi kowityimotariri.

33 Aikiro ijatakaa-nakitziiro Tyaantaariiti ikinkitha-takotziro tsika ikanta yañaantaari Awinkathariti Jesús. Antaro ikawinthaakiri Pawa maaroni yokaiti.

³⁴ Ti intzima-waiti aparoni kowityaa-waita-tsini. Ikaratzi tzimatsiri iipatsiti, iwanko, ipimanta-yitziro. Yaakiri kiriiki,

³⁵ impakiri Tyaantaariiti, iriitaki antitariri maaroni, yaantyaari aparoni-payi inintziri.

³⁶ Irootaki imatakiri aparoni ishininka Leví-iti ipaitai-tziri José, Chipre-satzi. Tima iriitaki Tyaantaariiti owaitakaanta-kiriri “Otomi Oimosirinkaantsi”. (Tima iroka wairontsi, irootaki ikantziri iñaaniki iriroriiti “Bernabé”.)

³⁷ Yoka Bernabé tzimatsi iipatsiti, ipimantakiro. Yaanakiri owinaro iipatsiti, ipakiri Tyaantariiti.

5

Ananías aajatzi Safira

¹ Iro kantacha tzimatsi awishi-mota-kiriri pasini atziri ipaita Ananías itsipatakaro iina opaita Safira, ipimantakiro irirori iipatsiti.

² Yoka atziri yaapatyaakaro iina, imanaki kiriiki owinaro iipatsiti. Yamakiri tzimaraan-tanain-tsiri, ipapaakiri Tyaantaariiti.

³ Ikantawakiri Pedro: “Ananías, ¿paitama pisinitan-takariri Mishatantaniri inthaiya-kaiyaami? Pimanaki owinaro pipatsiti, pisiya-kaantzi aritaki pamatawitakiri Tasorinkantsi.

⁴ ¿Kaarima awiroka asiwityaaroni kipatsika? ¿Kaarima awiroka asityaarini owinaro? ¿Paitama pantanta-karori kantachari? Ti naakapayi pamatawiti, Pawa pamatawiwitaka.”

⁵ Ikanta ikimawaki Ananías ikantai-takiri, tyaanaki, kamanaki. Antaroiti itharowa-jiitanaki ikaratzi kimakota-kiriri.

6 Ikanta aparoni-payi mainari, iponatakiro iwatha Ananías, yaanakiri, ikitatakiri.

7 Tikira osamaniti, opokapaaki iina Ananías, ti oyoti iroori opaita awisain-tsiri. *

8 Isampita-wakiro Pedro, ikantziro: “Pinkantina, ¿Arima ikaratzi owinaro pipatsiti?” Akanaki iroori: “Jii, ari ikaratzi.”

9 Ikantziro Pedro: “¿Paitama paapatyaa-wakaan-takari pinintzi pamatawitiri Itasorinka Awinkathariti? Yoka ipiyayitaja aanakiriri piimi ikitatziri, iroñaaka yayitana-kyaami awirori.”

10 Apatha-kiro otyaanaki Safira ikatziyaka Pedro, kamanaki. Ikanta ikyaajiitapaji mainari-payi, iñaapaa-tziro kamaki. Yaanakiro, itsipata-kajiro oimi tsika ikitataka irirori.

11 Tima antaaro itharowa-jiitanaki kimisantzin-kariiti, ari ikimitakari ikaratzi kimakoyita-kirori awisain-tsiri.

Oshiki itasonka-wintan-taitaki

12 Aikiro ijatakaa-nakitziro Tyaantaariiti yapatojiita awisa-tapi-sitzi tasorintsi-panko ipaitaitziro “Salomón-tapi-si.” Aikiro itasonka-wintanakitziiri ishininka-payi.

13 Iriima pasini ishininka-payi, iwinkani iwanakiri ti ininti intsipatyaari. Iro kantacha, tzimatsi oshiki pasini ishininka-payi mapirotanakirori itakota-nakari.

14 Aikiro ishikita-nakitzii kimisanta-najiriri Pinkathari. Tima ipokayitzi sirampari aajatzi kooya-payi.

* 5:7 tikira osamaniti = 3 hora

15 Tzimatsi amayita-kiriri imantsiyariti, inaryaa-koyitakiri isitasiki tsika inkinapaaki Pedro. Ikantayitzi: “Aririka inkinapaaki Pedro aka, aririka intsimankan-tanakyaari kapichiini yaampari, aritaki yisita-kotaji.”

16 Ari ikimiyitakari poñaayitain-chari nampit-siki saika-nampitzirori Aapatyaawini, yamayitaki oshiki mantsiyari aajatzi oshiki yaayitziri piyari. Ithonkiri yisita-kota-kaayitziri.

Ikisaniintai-tanakiri Pedro aajatzi Juan

17 Ikanta Impira-tasorintsi-pirori itsipatakari Ipaita-tampatzika-riniti, ikisaniinta-nakiri Tyaantaariiti.

18 Yaakaan-takiri, yasita-kota-kaantakiri.

19 Okanta tsitini-paiti, pokaki Imaninkariti Awinkathariti, yasita-ryaapaakiro asitako-rontsi, imisitowa-yitairi, ikantawajiri:

20 “Pijati tasorintsi-pankoki, pinkinkithata-kairi pishininka-payi tsika okanta-kota awisakotaantsi.”

21 Okanta okitaitita-manaji, ariijiita-paaka kapichikitaiti tasorintsi-pankoki, kinkithatapaaki.

Titzimaita iyojiiti Impira-tasorintsi-pirori, apatojiitainchari itsipayitakari yaapatyaani, aajatzi maaroni yantari-konati Israel-iiti. Ari ityaankaki yamaitiri Tyaantaariiti yasita-kowitakari.

22 Ikanta ijatasi-witakari yasita-kotani, ti iñaapajiri. Ari ipiyapaaka,

23 ikantapaji: “Ti añaajiri. Irojatzzi okanta noñaawita-paakaro asita kamiithaini, irojatzzi

ikatziyayita aamaako-wintariri. Nasita-ryaako-witapaakari, ti noñaapajiri.”

²⁴ Ikanta ikimawaki Impira-tasorintsi-pirori, aajatzi ijiwari aamaako-wintarori tasorintsi-panko, isampita-wakaa-jiitanaka opaita-rika aw-isatsini.

²⁵ Irojatzzi yariitan-tapaakari kamanta-paakiriri, ikantziri: “Noñaakiri pasita-kota-kaantani isaikajiitzi tasorintsi-pankoki ikinkithata-kairi ashininka-payi.”

²⁶ Irootaki ijatanta-nakari ijiwari aamaako-wintan-tatsiri, yaanaki oshiki iratziriri, yamajiri. Titzimaitya iwatsinaa-waitiri, tima inthawowan-tyaari ishininka-payi ishimyaan-tyaari mapi.

²⁷ Ikanta yariita-kaapaajari, iwawisaa-paakiri yapatojiitaka jiwari-payi. Ikanta Impira-tasorintsi-pirori isampita-wakiri,

²⁸ ikantziri: “¿Tima pinkimi nokantzi chapinki: ‘Aritapaaki pikinkithata-kotziri Jesús?’ Aikiro piyomitaa-tziiri ashininka-payi Aapatyaawini-satzi. Pikanta-kotakina naaka-payi, pikantzi: ‘Iriitaki jiwari-payi owamaakaan-takiriri Jesús.’ ” †

²⁹ Ari yakanaki Pedro aajatzi pasini-payi Tyaantaariiti, ikantanaki: “Iriitaki nonkimisanta-piroti naaka Pawa, airo nokimisanta-waitziri atziri.

³⁰ Tima omapiro piwamaa-kaantakiri awirokaiti Jesús, pipaikaa-kota-kaantakiri. Iro kantacha, iwañaajiri Pawa ikimisantakiri pairani awaisatzitini.

† 5:28 Wairontsi

³¹ Iwajinokairi Pawa, imisaikajiri irako-piroriki, itsipataari ipinkathari-wintantzi. Iriitaki owawisaa-kotaini aroka-payi. Inintzi ampiya-sirita-sitajiri maaroni arokaiti Israel-iiti, impyaakotan-tairori antayitakiro kaari-pirori.

³² Tima naakaiti ñaakiro okaratzi yantayitakiri Jesús, ontzimatyii nonkinkithata-kotiro. Iri-itaki Tasorinkantsi matakayi-naroni, tima iriitaki ityaanka-kinariri Pawa isaika-siritan-tajyaana nawintaajari.”

³³ Antaro ikisajiiitanaka ikimakiri ikantaki, ari inintawitanaka iwiiri.

³⁴ Ari ikatziyanaka aparoni Nasitantaniri, paitachari Gamaliel. Irijatzi Yomitaan-tatsiri. Ipinkathatziri maaroni ishininka. Ikantanaki: “Ashininká, thami amisitowa-wakiri kapichiini yokapayi.”

³⁵ Ikantzi: “¡Ashininká! ¡Israel-iiti! Ontzimatyii pinkinkithasirita-wakya tsika-rika pinkantiri yoka ashininka.

³⁶ Pinkinkithasirita-kotiri paitachari Teudas, ishamiwaitaki pairani irirori. Yapatotaki ikaratzi 400 iratziriri. Ikanta iwai-takiri Teudas, ithonka yoiwaranaka ikaratzi tsipawita-kariri, ari ipyaakari ti inkimakoi-tairi.

³⁷ Aajatzi okimitaka pairani isankinata-kotantakari maaroni ashininka, tzimatsi paitachari Judas, poñaachari Tapowiniki. Yapatotaki ashininka. Ikanta iwai-takiri irirori, ithonka yoiwaranaka ikaratzi tsipayi-witakariri, ari ipyaari aajatzi irirori.

³⁸ Pinkimi nonkantimi naaka: Airo pimaiman-itzi, piñaasi-minthatyaari. Iriirika antasi-

waitaro ininta-sitari, aritaki impyaa-sitajyaa.

³⁹ Iriirika Pawa matakairiri okaratzi yantay-itzi, airo pimatzi piitsinampairi awirokaiti. Paamawintyaa pimaimantziri = kari Pawa.”

⁴⁰ Onimota-nakiri ikaratzi yapatojiita. Ikaimajiri Tyaantaariiti, ipasata-kaantakiri, ikantziri: “Aritapaaki pikinkithata-kotzi Jesús.” Yapakajiri.

⁴¹ Ikanta isitowa-jiitanaji Tyaantaariiti yapatowintai-takari. Kimosiri ikantajiita, ikantajiiti: “Piñaakiro, ikimita-kaantaitakai iriipirori iwasankitaa-wintai-takairo awintaanaari Jesús.” ‡

⁴² Ari ikanta-piinta-nakityaa iyomitaantzi maaroni kitaitiri, ikinkithata-kaantzi tasorintsi-pankoki, ikantzi: “Saipatzii-totaari inatzii Jesús.” Imatakiro ikinkithata-kaantanaki maaroni pankotsiki okaratzi tzimatsiri anta.

6

Iyoyitaki 7 amitakotan-taniri

¹ Ikanta ishiki-pirotanaki kimisantzinkari, ñaawaiyitanaki wirakocha-ñaaniri, ikantzi: “Paminiri Heber-iiti nampitarori anta tsika ikanta ipapiintziro owaritintsi kinankaro, tima ti imariwintiro pasini-sato-payi.”

² Ikanta 12 Tyaantaariiti, yapatotakiri maaroni kimisantzinkari, ikantakiri: “Ti onkamiithati nowashaantiro nokinkithata-kota-najiri Pawa, nompanta-yityaamiri piyaari.

‡ 5:41 Wairontsi

³ Iyikiiti, pamini aka akarajiitzi inkarati 7 atziri, iriitaki jiwatironi impaitimi owaritintsi. Piyoshiiti kamiitha-siriri, yotanita-chari, isaika-siri-tantari Tasorinkantsi.

⁴ Ari naakowintyaarori naaka-payi namana-nati, nonkinkithata-kaanti, noyomitaan-tayiti.”

⁵ Onimota-nakiri ikaratzi apatotain-chari ikantai-takiri. Ari iyosiitai-takiri Esteban, awintaariri kamiitha Pawa, isaika-siri-tantari Tasorinkantsi. Iyosiitai-takiri aajatzi Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, aajatzi Nicolás Antioquía-satzi, kimita-kotaariri Judá-iti, kaari ishininkawita Judá-iti.

⁶ Ipoñaana yaitanakiri ikaratzi iyosiitai-takiri isaikaki Tyaantaariiti, yamana-kota-wakiri, iwasi-patzii-toyitakiri itasonka-wintziri.

⁷ Aikiro ojanakitzi iñaani Pawa. Aikiro ishiki-pirota-nakitzii kimisantzinkari anta Aapatyaawiniki. Imatzitakaro ikimisanta-yitanaki oshiki Impira-tasorintsitaari.

Yaakaan-taitakiri Esteban

⁸ Itasonka-wintaki Esteban oshiki ishininkapayi, iriitaki nisironkata-kariri Pawa, ipakiri itasorinka.

⁹ Iro kantacha, tzimatsi Judá-iti apatota-piinta-chari ipaitai-tziri “Itzikawitaitari.” Ipoñaayitaro Cirene, Alejandria, Cilicia, Asia. Iriitaki katziyanainchari iñaana-winthata-nakiri Esteban.

¹⁰ Iro kantacha ti yiitsinampaitiri Esteban, tima omapiro iyota-nita-kaakari Tasorinkantsi.

¹¹ Ikanta ikaratzi ñaana-winthata-kiriri Esteban, imananiikiini ipinatakiri ishininka, ikantakiri: “Nonintzi pinthaiya-kotyaari Esteban.

Pinkanti: 'Nokimakiri Esteban ithainka-waitziri awaisatzitini Moisés, ari ikimitaa-kiriri aajatzi Pawa.' "

¹² Irootaki owatsimaa-pirota-nakiriri ishininka-payi ikisaniinta-nakiri Esteban, imatanakiro antari-kona-payi, aajatzi Yomitaan-taniriiti. Yaakaan-taitakiri Esteban, yaitanakiri yapatojiita jiwariti-payi.

¹³ Ari yamaitakiri thaiya-kota-kariri Esteban, ikantapaaki: "Yoka ashininka oshiki ithainka-kiro tasorintsi-panko, ithainka-kiro Ikantakaan-taitsiri.

¹⁴ Nokimakiri ikantaki: 'Ari imporokakiro tasorintsi-panko Jesús Kasiyakaa-wini-satzi. Ari-taki iwasiñaa-yitajiro okaratzi amitari iyomitaa-yitajairi awaisatzitini Moisés.' "

¹⁵ Ari yamina-nakiri jiwari-payi yoka Esteban, iñaatziiri iporoki ikimita-nakari Maninkari.

7

Yoipyaa-nakiniri ñaantsi Esteban irojatzi ishimiyaan-takariri

¹ Ikanta Impira-tasorintsi-pirori isampitakiri Esteban, ikantziri: "¿Omapiroma ikantakoi-tzimiri?"

² Ikantzi Esteban: "¡Iyikiiti! ¡Jiwari-payi! Pinkimi nonkantimi. Pairani isaikan-tawitari awaisatzitini Abraham anta Osampanaaki, iñaakakari iwaniinkaro, Pawa, tikira ijatanaki inampityaaro Awotziniki.

³ Ikantakiri: '¡Abram! Tzimatsi pasini kipatsi noñaakaimiri, pijati anta, pookanajiro pinampi awiroka, aajatzi pishininka-payi.'

⁴ Ikanta Abraham yookanajiro inampitsiti Kiyamori-wini-satzi, jataki inampita-jyaaro Awotziniki. Okanta apaata ikaimajiri iriri, ityaantajiri Pawa aka tsika anampitaro iroñaaka aroka-payi.

⁵ Okantawitaka inampiwitakaro Abraham aka, ti yasi-pirota-kaiyaari Pawa. Iro kantacha ikasiya-kaakiri apaata aririka inkamaki, iritaki asitajyaaroni inkarati incharinin-tajyaari. Irootaki ikasiya-kaita-kiriri awaisatzitini Abraham tikira-mintha intzimi itomi. *

⁶ Yapiitajiro Pawa ikantairi Abraham: ‘Ari inampita-kyaaro apaata pincharini-tajyaari pasiniki kipatsi, onkarati 400 osarintsi isaiki anta. Ari impira-waitaityaari, oshiki isintsiwin-taitiri yantawai-takai-tiri.

⁷ Iro kantacha ari nowasankitaa-kiri naaka ompirawai-tyaarini. Aririka onkaratapaaki, aritaki isitowaji. Impinkatha-yitajina maaroni yokaiti aka.’

⁸ Aritaki tzimaki ikasiya-kaakiriri, ikantajiri Pawa yoka Abraham: ‘Ontzimatyii pinto-misitaa-nityaa, tima tzimatsi akasiyakaa-wakaari.’ Imatakiro pairani awaisatzitini Abraham. Imatakiri itomi irirori owakira imaakota-paaki 8 kitaitiri, itomisitaa-nitakiri. Ari ikimitaakiri Isaac itzimaki Jacob. Ari ikimitaa-kiriri aajatzi Jacob 12 itomi-payi, awaisatzi-titaari arokaiti.

⁹ Ikanta yokaiti awaisatzi-titaari arokaiti, ipimantakiri José, iririntzi, okantakaan-tziro ik-

* **7:5** ti yasi-pirota-kaiyaari = ti ontzimi kapichiini anta tsika yaatziki

isaniintziri. Ari okanta yariitan-takari in-ampiki Apitantoni-satzi. Iro kantacha, itsipata-piintakari Pawa,

¹⁰ inisironkatakari okaratzi ikimaatsi-waitakari. Iyota-nita-kaakari, irootaki yaakamiithatan-takariri Faraón, iwinkathariti Apitantoni-satzi. Ipinkathari-wintakiri irirori maaroni Apitantoni-satzi, aajatzi maaroni ishininka-payi Faraón.

¹¹ Okanta apaata, ariitaka antaro tajiitsi anta. Oshiki ikowityaa-niinta-jiitaki Apitantoni-satzi. Ari okimitakari aajatzi anta inampiki Owintini-satzi. Ti iñiiro pairani awaisatzitini iyaari.

¹² Iro kantacha ikima-kotakiro Jacob tzimatsi owaritintsi anta Apitantoniki. Ityaantakiri itomi-payi yamananta-kiti. Irootaki itakanarori ijajitaki itomi-payi Jacob. †

¹³ Ikanta yapiitajiro ijajiitzi, ari iyotakaajari José iririntzi-payi. Ari okanta iyotantakari Faraón ipaita ishininka-yitari José.

¹⁴ Ikanta apaata José ikaimakaan-tajiri iriri, Jacob aajatzi maaroni ishininka-payi impokai Apitantoniki. Ikaratzi 75 atziri-payi pokaintsiri.

¹⁵ Ari okantakari yariitan-takari Jacob Apitantoniki. Ari ikamajiri irirori anta. Ari ikimitakari aajatzi ikaratzi icharinin-tayitaari.

¹⁶ Iriitaki yaatonkitai-tanajiri anta Sikochaariniki, ari ikitaita-kiriri maaroni anta yamananta-kiniriri pairani awaisatzitini Abraham itomi-payi Hamor.

¹⁷ Okantaka apaata, monkaratzi-mataka okaratzi ikasiya-kaakiriri pairani Pawa

† 7:12 owaritintsi = trigo

awaisatzitini Abraham. Oshiki-pirotanaki irintsiti ashininka-payi anta Apitantoniki,

¹⁸ irojatzi itziman-takari pasini pinkathari anta Apitantoniki, kaari yotakotirini José.

¹⁹ Yoka pinkathari oshiki yamatawitakiri ashininka-payi, iwasinonkaa-waitakiri. Isintsi-waitakiri yookaitiri iriinchaa-nikiti, inkaman-tyaari airo ishikitanta.

²⁰ Aripaiti itzimakiri Moisés. Iriitaki ookimotakariri Pawa. Ikaratzi mawa kasiri imanawitakari iwankoki iriri.

²¹ Okanta omonkarata-paaka yookantaitariri Moisés inkamimi, oñaakiri irisinto Faraón, aakiri, okimotatakajiiri okimita-kaantakari iri-irikami iintsiti iroori.

²² Irootaki iyotanta-karori Moisés okaratzi iyota-nitari Apitantoni-satzi. Iriipirori inatzii, iroopiro okantayitaka okaratzi yantayitakiri.

²³ Ikanta otzimaki 40 isarintsiti Moisés, jataki yariityaari ishininka-payi Israel-iiti.

²⁴ Ari iñaakiri Apitantoni-satzi iwasankitairi ishininka. Ikisako-winta-paakari ishininka, iwakiri Apitantoni-satzi.

²⁵ Isiyakaantzi Moisés ari iyotaki ishininka-payi iriitaki ityaankaki Pawa yookakaa-wintairi impira-waitairi. Iro kantacha ti iyojiiti ishininka-payi.

²⁶ Okanta okitaitita-manaji, iñaatzii Moisés yanta-wakaa-jiita ishininka. Ari inintawitaka yooka-kayirimi, ikantawita-paakari: ‘Pishininka piwiri yoka. ¿Paitama pantantariri?’

²⁷ Ikanta yoka antziriri ishininka, ipithokasita-nakari Moisés, itatsinkakiri. Ikantziri:

‘¿Paitama pinintziri awiroka? ¿Paitama kantakimiri awiroka nojiwariti kisakowintantyaanari?’

²⁸ ¿Pininta-tziima piwina naaka pikimitaakiri Apitantoni-satzi piwanta-kariri?’

²⁹ Ikanta ikimawaki Moisés ikantakiriri ishininka, isiyaka. Jataki iipatsitiki Maimaniwini-satzi. Ari isaikakiri nampitsi-nintsiki, irojatzzi itziman-takari apiti itomi.

³⁰ Okanta awisaki okaratzi 40 osarintsi. Jataki otzisi-masiki okaakitapaji Kitoochiintoni, ari iñaakakariri Imaninkariti Pawa, ipaamata-kayiro kitoochii-masi.

³¹ Ikiryaaawinta-nakiro Moisés iñaakiri. Ikowa-jaantzi yaminiro okaakiini, ari ikimakiri iñaanatziri Pawa, ikantziri:

³² ‘Naakataki Iwawani picharini-payi, Iwawani Abraham, Isaac, aajatzi Jacob.’ Ari itharowakanakiri Moisés, piyonkawaitanaka, ti ininti yaminanajiro paamatain-tsiri.

³³ Iro kantacha aikiro ikantatziiri Pawa: ‘¡Moisés! Paakonta-tasityaa, tima pikatziyantatyaaro tasorintsi-patha-tatsiri.

³⁴ Noñaakiri yasinonkaa-waitaka pishininkapayi anta Apitantoniki. Nokimakiri ikaminthawaijiita. Irootaki nopokan-takari nookakaawintajimi. Awirokataki nontyaanti anta pantayitiro nonintakiri.’

³⁵ Pairani imaninta-witai-takari Moisés, ikantai-tziri: ‘¿Paitama kantakimiri awiroka nowinkathariti?’ Iro kantacha iriitaki Pawa ontyaantakiri ijiwatairi ishininka-payi, iriitaki ookakaa-wintairini. Imaninkariti

Pawa matakaa-kiriri iñaakiri ipaamata-kayiro kitoochii-masi.

³⁶ Iriitaki Moisés omisitowa-jiriri pairani ashininka-payi Apitantoniki, oshiki itasonka-wintantzi anta. Ari ikimitaa-kirori aajatzi Inkaariki Kiraankaaro. Imatakiro isaikawaitantakari okaratzi 40 osarintsi otzisi-masiki.

³⁷ Tima irijatzi Moisés kantakiriri pairani ashininka-payi: ‘Ari intyaankaki apaata Pawa pasini Kamantan-tzinkari, ari isiya-kota-paakyaanaro naaka ityaankakina. Ashininka inatyii.’

³⁸ Irijatzi Moisés apatota-kiriri pairani ashininka-payi anta otzisi-masiki, ikinkitha-waita-kaakiri Maninkari Kitoochiintoni itsipayitakari ashininka-payi. Iriitaki aakiro añaakaan-tatsiri ñaantsi, irojatzi iwawisaan-takairori aroka-payi.

³⁹ Iro kantacha ti ininti awaisatzitini inkimisantiri Moisés, oshiki ipiyathatakari. Iro inintajiitaki impiyajimi Apitantoniki.

⁴⁰ Irootaki ikantan-takariri Aarón: ‘Piwitsikina siyakaarontsi nowawani-tajyaari, iriitaki jiwatajinani. Tima ti ayojiiti ipaita-rika antakiriri Moisés, amayitajairi asaikawita Apitantoniki.’

⁴¹ Ari iwitsikai-takiniri isiyakaaro kiripiri vaca. Iriitaki ipinkatha-waitakiri. Iwamaakiniri ipira-payi yoimoshirinkiri iwawaniroto iwitsikai-takiniriri.

⁴² Irootaki yookanta-nakariri Pawa yokaiti, isinita-nakiri impinkatha-waitiri oorintayitachari inkitiki, tima iriitaki isankinatakotakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki:

¡Israel-iiti! ¿Naakama pipinkathatantaka
pipira-payi pipomita-piintziri?

Iro panta-piintakiri okaratzi 40 osarintsi anta
otzisi-masiki.

⁴³ pipinkathata-sitakari pawaniro ipaitai-tziri
“Pinkathari Itaawintai-tziri Iincha-
niki”, pikina-kinatakaa-piintakiri
iyarapapankotiki.

Ari pikimita-piinta-kiriri pawaniro impokiro
ipaitai-tziri Ampithataari,

Pipinkathata-siwaitakari piwitsika-yitani
awirokaiti.

Irootaki nosinitan-tyaamiri yaitimi intaina
panaanakiro Kompijaari.

⁴⁴ Pairani isaikawaitan-takari awaisatzitini
otzisi-masiki, tzimatsi tasorintsi-thaanti. Ari
iwirori isankinari Moisés. Iroka tasorintsi-
thaanti, iriita-jaantaki Moisés owitsika-kaanta-
kirori tsika okanta iyomitaakiri Pawa.

⁴⁵ Irootaki ikina-kinatakaa-piintakiri
awaisatzitini irojatzi yariitzi-matan-takari
kipatsiki yasita-jyaari. Irojatzi yamajiri
irirori Josué ijiwatan-taariri ashininka-payi,
yiitsinampaan-takariri asiwitarori iipatsiti,
ikantakaari Pawa. Yasi iwiro yoisokirotakaro
tasorintsi-thaanti, irojatzi itziman-takari pairani
David.

⁴⁶ Ikanta pinkatharini David, oshiki yaakami-
ithatakiri Pawa, irootaki ikantan-takari irirori:
‘¡Pawá! Pisinitina naaka nowitsikimi pankotsi
tsika impinkathatimi Israel-iiti.’ ‡

⁴⁷ Iro kantacha iriitaki Salomón owitsika-
kiniriri Pawa tasorintsi-panko.

‡ 7:46 Israel-iiti = Jacob-iti = iwanko Jacob

⁴⁸ yoka Pawa, Jinoki-satzi ti isaikan-tyaaro pankotsi iwitsikani atziri. Irootaki ikinkithatakotakiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki:

⁴⁹ Iroka ikantzi Pawa:

Irootaki inkiti nosaikantari nopinkathari-wintantzi.

Irooma kipatsi irootaki nomakoryiaki-tanta-piintari.

¿Tsikama onkaratika pankotsi iwitsikai-tinari?

Airo nantitaro nomakoryaan-tyaaro.

⁵⁰ ¿Kaarima naaka owitsika-yitakirori maaroni iroka-payi?

⁵¹ Aikiro ikanta-nakitzi Esteban: ‘Iro kantacha awirokaiti, ari pikanta-piintatya pikiso-siritzi, ti pinkimisanta-niti, pisiya-kotakari kaari-piro-siriri-payi. Pasi piwiro pipiyathatari Tasorinkantsi pisiya-kotaari piwaisatzitini.’ §

⁵² ¿Tzimatsima pairani Kamantan-tzinkari kaari ikimaatsita-kaawaita piwaisatzitini? Tima oshiki iwamaitaki ikaratzi kinkithatain-tsiri, ikantaki: ‘Awotsikitaki matzirori itampatzika-siritzi.’ Aritaki pokaki itampatzika-siritzi, iriitaki pipithoka-sitakari awirokaiti, piwamaa-wakiri.

⁵³ Tima awiroka-payi oyotako-witarori Ikantakaan-taitsiri iyomitaa-witakairi Maninkari, titzimaita pinthokiro pi-monkaratiro.”

⁵⁴ Ikanta ikimajitaki ikaratzi apatotain-chari, antaro ikisanakiri Esteban, yatsikai-kita-sitanakari.

§ 7:51 pisiya-kotakari kaari-piro-siriri-payi = pisiya-kotakari kaari totamisitaa-nita-chari pisiriki aajatzi piyimpitaki

55 Iro kantacha isaika-siri-pirotan-tanakari Tasorinkantsi yoka Esteban, yaminanaki inkitiki, iñaakiro iwaniinkaro Pawa, iñaakiri aajatzi Jesús ikatziyaka irako-piroki Pawa.

56 Irootaki ikantan-tanakari: “¡Pamini! Noñaakiro asitaryaa inkiti, noñaakiri Itomi Atziri ikatziyaka irako-piroki Pawa.”

57 Ishipi-kimpita-jiitanaka jiwari-payi. Ikaima-jiitanaki sintsiini, isiya-sita-paakari Esteban. Yairika-paakiri.

58 Yaitanakiri othapitapaka nampitsi, ishimyaan-takari mapi. Tima isaporyayitanakiro irithaari owiriri Esteban, yookakiniri mainari paitachari Saulo, yaamaako-wintawakyaaniri.”

59 Ikanta yooka-sitziri mapipayi Esteban, amananaki irirori, ikantzi: “¡Pawá! ¡Nowinkathariti Jesús! Jatasirin-katakina noñaapajimi.”

60 Ari ityirowanaka Esteban, ikaimanaki sintsiini, ikantanaki: “Nowinkathariti, airo poiipyiniri kaari-pirori okaratzi yantakiri.” Ikanta ithonka-nakiro iñaawaitakiro iroka ñaantsi, kamaanaki.

8

Imaimanitziri Saulo kimisantzin-kariiti

1 Ikanta Saulo yamina-kotakiri Esteban iwaitziri, ikantanaki irirori: “Ariwí, kamaki Esteban.” Aripaiti yitaita-nakaro imaimani-minthaitziri kimisantzin-kariiti anta Aapatyaawiniki. Irootaki isiyan-tayitakari ikinayitanaki maaroni

inampitsitiki Judá-iti, ikinayitaki aajatzi inampitsitiki Ositikii-tonisatzi. Apatziro isaikanaki Tyaantaariiti anta Aapatyaawiniki.

² Ikanta pinkatha-tasorintsitaniri-payi ikitatakiri Esteban, oshiki yiraako-waijiitakari.

³ Iriima Saulo inintawitanaka irirori yapirotiri kimisanta-naatsiri. Ijata-piintaki iwankoki, inosika-yitziri sirampari, kooya, maaroni. Iminkyaa-kaanta-yitakiri.

Ikinithai-tziro Kamiithari Ñaantsi nampitsiki Oshitikii-tonki

⁴ Iro kantacha ikaratzi siyayita-nainchari, jatayitaki pasiniki nampitsi. Ari ikinkithatakotakiro Kamiithari Ñaantsi.

⁵ Ikanta aponi siyanain-chari paitachari Felipe, ariitaka Ositikii-toniki. Ikinkithatakotapaakiri Saipatzii-totaari.

⁶ Tima oshiki atziri apatotain-chari, iwakimpiyitakaro ikinkithatziri Felipe, iñaayitakiro itasonka-wintan-tapaaki.

⁷ Yisita-kota-kaayitakiri yaawitari piyari. Antaro ikaimayitzi piyari isiyayita. Imatakiro yisita-kota-kaayitziri kisoporokiri, aajatzi tzipikitzita-tsiri, maaroni.

⁸ Irootaki ikimo-siritan-tanakari ikaratzi nampitarori anta.

⁹ Iro kantacha tzimatsi anta paitachari Simón, antyawiyari inawita pairani. Yamatawitaki oshiki atziri anta Oshitikii-toniki. Oshiki ishamiwaitaki.

¹⁰ Ipinkatha-witakari oshiki atziri, oshiki jiwari, maaroni, ikantajiitzi: “Thami ankimisan-tiri Simón, imatakiro iñaawyatari Pawa.”

¹¹ Okaratzí ikantayitziri Simón yantyawiyarin-kakiini, ikimisantziri atziri-payi íkaratzí yamatawi-yítakiri.

¹² Iro kantacha ariitapaaka Felipe, ikamantan-tapaakiro Kamiithari Ñaantsi kinkithata-kotziriri Jesús Saipatzii-totaari, ikinkithata-kotziriri aajatzi Pawa tsika íkantaja ípinkathari-wintantaji. Ikiwaa-yitanaka sirampari-payi, aajatzi kooya-payi. *

¹³ Ari imatzitakaro Simón, ikimisanta-witanaja, kiwaawitaka írirori. Oisokiro íwanakiri Felipe íñaakiri itasonka-wintantayitaki. Okiryantzi íwanakiri.

¹⁴ Ikanta Tyaantaariiti saikatsiri Aap-atawawiniki, ikima-kotakiri Oshitikii-toni-satzi íkimisanta-yítairo íñaani Pawa. Irootaki ityaankan-takariri Pedro aajatzi Juan.

¹⁵ Ikanta yariííitaka Oshitikii-toniki, yamana-kota-paakiri kímisantzín-kariiti, isaika-síritan-tyaari Tasorinkantsi.

¹⁶ Tima apatziro ikiwaatai-takiri yawintaa-naari Awinkathariti Jesús. Tikira isaika-síritan-tyaari Tasorinkantsi.

¹⁷ Ikanta Pedro aajatzi Juan, iwasi-patzii-totan-takari irako aparóni-payi. Aripaiti isaika-síritan-tanakari Tasorinkantsi írirori-payi.

¹⁸ Íñaakiri Simón yantakiri Tyaantaariiti, íkaratzí iwasi-patzii-totan-takari irako, isaika-síritan-tanakari Tasorinkantsi, ípinawita-nakari írirori Tyaantaariiti,

¹⁹ íkantziri: “Yoka kíríiki, pímpina naaka

* **8:12** Wairontsi

pisintsinka, nonkimitan-tyaamiri awiroka, nosaika-sirita-kaantyaariri Tasorinkantsi noshininka, nowasi-patzii-totan-tyaari nako.”

²⁰ Ikantzi Pedro: “¡Ari pinkaratairi piiriikiti pimpyaa-sitajyaa! ¿Pisiya-kaantzi ari pamanantan-takyaaro piiriikiti ipasantari Pawa?”

²¹ Airo pimatziro pinkimita-kotyaaanaro naaka, tima ti pintampatzika-siriti iñaakimi Pawa.

²² Piwashaantairo pikaaripirotaki, pinkowa-kotairi Pawa, añaamatsiti aririka impyaakotajimiro okaratzi pikinkithasiri-witakari.

²³ Noyotakimi naaka, oshiki pikisa-siri-waitaka. Ari pikanta-piintatyaa pikaaripiro-siri-waitzi.”

²⁴ Ari yakanaki Simón, ikantzi: “Pinkanta-kowintaina Pawaki airo awishi-motantana okaratzi pikanta-kinari.”

²⁵ Ikanta Pedro aajatzi Juan, ikaratakiro ikinkithata-kotakiri Pawa. Awisanaki pasini nampitsi okaratzi saikatsiri Oshitiki-toniki, ikamantan-takiro Kamiithari Ñaantsi. Ipiyajitaja Aapatyaawiniki.

Felipe aajatzi Kisaapororini-satzi

²⁶ Ikanta Imaninkariti Pawa, iñaanatakiri Felipe, ikantziri: “Pijati pinkinaki kiriinka, pimpampi-thatiro awotsi poñaachari Aapatyaawiniki irojatzi nampitsiki Sintsiwiniki.” Tima iroka awotsi irootaki kinachari otzisi-masiki.

27 Ari ijatanaki Felipe. Okanta niyaanki awotsi, imonthaakari Kisaapororini-satzi. Iri-
ipirori inatzii. Iriitaki kimpoyiiri kiriiki in-
ampiki opinkathari-wintantzi kooya paitachari
Candace. Ipoñaaja-tyaaro irirori Aapatyaaw-
iniki ipinkathatziri Pawa. †

28 Ipiyaatyaa irirori inampiki, isaikan-
takaro isiyako-minto, iñaanatziro isankinari
Kamantan-tzinkarini Isaías.

29 Ari iñaana-sirita-nakiri Tasorinkantsi Fe-
lige, ikantziri: “Pijati, pimontaiyaari siya-kotain-
chari.”

30 Ikanta ijatanaki Felipe, ikimatziiri
Kisaapororini-satzi iñaanatziro isankinarini
Isaías. Ari isampitziri, ikantziri: “¿Pikimath-
atziroma piñaanatziiri?”

31 Ikantzi Kisaapororini-satzi: “¿Tsikama onk-
ini nonkima-thatiro tikatsi yomitai-naroni? Pim-
poki, pintsipatyaana.”

32 Iroka Sankinarintsi iñaanatziiri:
Ikimita-kaitakari yaitziri ipiraitari iwamaitiri.
Mairi ikantaka, ti inkaima-waiti,
Isiyakari ipiraitari yamiitai-tziro iwitzi. ‡

33 Tsinampasiri inkantakaitakari, ti iroopiroti
okaratzi ikantakowitaitakariri.
Iriima ishininkapayi, ¿kantatsima iyotaitiri tsika
ikantawaitaiyani?

Tima yasi-ryiitakari isaikawita-painta aka kipat-
siki.

† 8:27 Iriipirori inatzii = Tota-nikiri inatzii. Tima irootaki yami-
jiitari pairani ikaratzi saika-pankotziriri pinkathari, itotaani-k-
itai-tziri, airo itsimaakaan-tanta iwankoki pinkathari. ‡ 8:32
ipiraitari = oisha

34 Ikanta iriipirori Kisaapororini-satzi, isampita-nakiri Felipe, ikantziri: “Pinkantina. ¿Paitama ikinkithata-kotziri Kamantan-tzinkari? ¿Iriitakima kinkithata-kotacha? ¿Pasinima ikinkithata-kotzi?”

35 Ari yitanakaro Felipe ikinkithata-kaanakiri isankinari Isaías, ikinkithata-kaanakiri Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús.

36 Ikini-mota-paakiro nijaa, ikantzi Kisaapororini-satzi: “Iroka nijaa. ¿Airoma okantzi nokiwaatyaa naaka?”

37 Ikantzi Felipe: “Omapiro-rika pikimisantanaaji, aritaki onkantaki.” Ikantzi Kisaapororini-satzi: “Nokimisantzi, iriitaki Jesús Saipatzii-totaari, Itomi Pawa.”

38 Ari ikatziya-kaanta-paakiro isiyako-minto Kisaapororini-satzi. Ayiitanaki apitiroiti, jatanaki nijaaki. Ari ikiwaatakari.

39 Ikanta itonkaanaji nijaaki, yaanajiri Felipe Tasorinkantsi. Ti iñaanajiri iriipirori Kisaapororini-satzi tsika ikinanaki Felipe. Iro kantacha yoka atziri oshiki ikimo-siritanaki, jataji.

40 Iriima Felipe, iñaasitaaro isaikapaji Azoto-ki. Ikanta yawisaki pasiniki nampitsi ikamantan-tayitakiro Kamiithari Ñaantsi, irojatzii yariitantaari Cesarea-ki.

9

Pasini-siritai Saulo
(Hch. 22.6-16; 26.12-18)

¹ Ikanta Saulo, ti iwashaantiro yasaryii-matari iwiiri kimisanta-najiriri Awinkathariti. Irootaki ijata-sitan-takariri Impira-tasorintsi-pirori,

² ikantakiri: “Pisankinatiniri Impira-tasorintsitaari saikatsiri Ontyaamairiniki, pinkantiri: ‘Pisinitiri Saulo yaayitiri tzipatananariri ipaitai-tziri “Awotsi.” Inkyaaayiti yapatota-piintaita, yoosoyitiri sirampari aajatzi kooya, yamakiri aka Aapatyaawiniki.’ ”

³ Ikanta yariitzi-mataka Saulo Ontyaamairiniki, ari imapokakiri morikanain-tsiri inkitiki, yoorintakiri tsika ikatziyaka.

⁴ Tyaanaki Saulo. Ikimatzii ñaawaita-naintsiri inkitiki, ikantaitzi: “¡Saulo! ¡Saulo! ¿Paitama pimaimanitan-tanari?”

⁵ Yakanaki Saulo, ikantzi: “¡Pinkatharí! ¿Tsikama pipaitaka awiroka?” Ari ikantaitzi: “Naakataki Jesús pimaimanitzi. Awiroka wasankitaa-waitacha, osiyawaitakaro pimpaikatyiyaaromi thoyimpi-thowari.”

⁶ Tima piyonkawaitanaka Saulo tharowawaitanakaki, ikantanaki: “¡Pinkatharí! Paitama pinintziri nantajiri naaka.” Ikantzi Awinkathariti: “Pinkatziyii, pijati nampitsiki. Ari inkamantaitimiro opaita-rika pantiri.”

⁷ Oshiki itharowanaki ikaratzi oyaatakiriri Saulo, tima ikimakiro ñaantsi, ti iñaamai-tyaari ñaawaita-tsiri.

⁸ Ari ikatziya-witanaja Saulo. Inintzi yokiryaa-najimi, ti onkanti yaminanaji. Irootaki yakathatan-tanakariri itsipayitakari, yaanakiri Ontyaamairiniki.

⁹ Ari isaikakiri anta okaratzi mawa kitaitiri, ti

onkanti yaminaji, ti iwajyaa, ti yiraji nijaa.

¹⁰ Ari isaikiri Ontyaamairiniki aparoni kimisantzinkari ipaita Ananías. Iriitaki iñaanatakiri Awinkathariti imisiri-ki, ikantziri: “¡Ananías!” Ikantzi irirori: “¡Paita Pinkathari! Aka nosaiki.”

¹¹ Ikantziri: “Pijati awotsiki ipaitai-tziri ‘Tampatzikari.’ Ari osaiki iwanko paitachari Judas, ari pisampita-kowintiri paitachari Saulo, iriitaki poñaachari nampitsiki Tarso. Ari isaikiri irirori anta yamani.

¹² Nomisita-kaakiri irirori. Iñaakimi pikyaa-sita-paakiri, piwasi-patzii-totan-takari pako, irojatzii yokiryaan-tanaari kantanaji yaminanaji.”

¹³ Ikanta ikimaki Ananías, ikantanaki irirori: “¡Pinkathari! Oshiki nokima-kotziri yoka atziri, oshiki okowiinkataki okaratzi yantayitakiri Aapatyaawiniki, iwasankitaa-yitakiri kimisantanajimiri. *

¹⁴ Irootaki ipokantari aka, ityaanta-tziiri Ompira-tasorintsi-pirori yaayitiri ikaratzi awintaa-naamiri.” †

¹⁵ Ikantzi Pinkathari: “¡Pijati Ananías! Tima yoka atziri iriitaki noyoshiitakiri naaka inkinkithata-kotajina maaroni nampitsiki. Inkinkithata-kairi Israel-iiti ishininkatari irirori, inkinkithata-kaajiri aajatzi pasini-satzi atziri kaari ishininkatyaa, aajatzi inkimitaakiri iwinkathariti-payi.

¹⁶ Aritaki nonkanta-kaakyaaro naaka inkimaatsi-winta-jyaana irirori.”

* **9:13** kimisanta-najimiri = pitasorin-tsita-kaani † **9:14**
Wairontsi

17 Ikanta ijatanaki Ananías, kyaapaaki pankot-siki tsika isaikaki Saulo. Ari iwasi-patzii-totan-takari irako. Ikantziri: “¡Iyikí Saulo! Iyaankak-ina Awinkathariti Jesús, oñaakakamiri awotsiki tsika pikinapaaki. Nopoki nokiryaa-kaajimi, isaika-siritan-tanjyami Tasorinkantsi.”

18 Ari oparyaanaki irokiki osiyawitariri simapin-taki, aminanaji kamiitha Saulo. Katziyanaka, jataki ikiwaataitiri.

19 Ikanta iwawaitanaja, irojatzii isintsitan-taari kamiitha. Tima osamani kapichiini isaiki-mota-paintziri kimisantzinkari-payi Ontyaamairiniki.

Ikinkithatzi Saulo Ontyaamairiniki

20 Ari yitanakaro Saulo ikinkithathanaki yapatota-piinta Judá-iti, ikantzi: “Iriitaki Itomi Pawa paitachari Jesús.” ‡

21 Tima okiryantzi ikantajiita ikaratzi kimiriri, ikanta-wakaa-jiita: “¿Kaarima yoka kisaniintziri Aapatyaawiniki ikaratzi awintaa-nariri Jesús? ¿Tima iriitaki pokaintsiri aka yayiri kimisantzinkari anta Ompira-tasorintsi-piroriki?”

22 Aikiro isintsitatzi Saulo ikinkithathanaki irirori tikatsi intharowantanakyya. Tikatsi inkanti Judá-iti nampitarori Ontyaamairiniki ikimiri Saulo ikantzi: “Yokaranki Jesús Saipatzii-totaari inatzii.”

Isiyan-takari Saulo

23 Okanta imaakotanaki oshiki kitaitiri, ikanta-wakaa-jiitaka Judá-iti: “Thami awiiri Saulo.”

‡ 9:20 Jesús = Saipatzii-totaari = Cristo

²⁴ Ari iyotzimaitaka Saulo ikowaitatzii iwaitiri. Tima kitaitiriki aajatzi tsitiniriki iyaawintaitziri Saulo okyaa-piintzi awotsi iwaitiri.

²⁵ Ikanta kimisantzin-kariiti, ititakiri antaroki kantziri, iwayiita-kotakiri tsitini-paiti intaakiroki itantotai-tziro nampitsi. Ari isiyajari Saulo.

Ariitaja Saulo Aapatyaawiniki

²⁶ Ikanta yariitaja Saulo Aapatyaawiniki, inintawitaka intsipata-pajyaarimi iyomitaani Awinkathariti. Iro kantacha maaroni kimisantzinkari itharowan-takari, isiyakaantzi ti inkimisanta-pirotai irirori.

²⁷ Ikanta Bernabé, yaapatyaa-nakari Saulo, jataki iñaakan-tajiri ipiyota Tyaantaariiti. Ikan-tapaakiri: “Yoka Saulo iñaajiri Awinkathariti awotsiki jatachari Ontyaamairiniki, ikinkithawaita-kaakiri. Tima anta nampitsiki Ontyaamairiniki yitanakaro Saulo ikinkithata-kotajiri Jesús. Tikatsi intharowan-tanakyaa.”

²⁸ Irootaki isaikan-tapaari Saulo Aapatyaawiniki, onimowaitziri yaniwaitapaji nampitsiki itsipayita-paari Tyaantaariiti.

²⁹ Ikinkithata-kota-pajiri Jesús Awinkathariti, tikatsi intharowantyyaa. Tima inkinkithata-kaayitajiri Judá-iti ñaawaitzirori iñaani wirakocha. Iro kantacha inintajiitaki irirori iwiiri. §

³⁰ Ikanta iyojiitaki kimisantzin-kariiti, yaanakiri Saulo nampitsiki Cesarea. Ityaantairi inampiki Tarso.

§ 9:29 iñaani wirakocha = griego

³¹ Ikanta kimisantzin-kariiti, nampiyitarori iipatsitiki Judá-iti, Tapowiniki aajatzi Ositikii-toniki, kamiitha isaikayitanaji, aikiro iwitsikasiri-pirota-nakityaa, pinkatha iwanajiri Awinkathariti. Aikiro ijatana-kitzii ishiki-pirotanaki, ikantakaakaro Tasorinkantsi.

Yisita-kota-kayi-tairi Eneas

³² Ikanta ijayitaki Pedro yariitan-tayita nampitsiki-payi, ariitaka Tzimaani-winiki tsika inampiyitaro kimisantzinkari. *

³³ Ari iñaapaa-kiriri paitachari Eneas, kisorokiri inatzii, tzima-kotaki 8 osarintsi inaryaa-waitaka.

³⁴ Iñaanata-paakiri, ikantziri: “¡Eneas, yisita-kota-kaajimi Jesús Saipatzii-totaari. Pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto!” Ari ikatziya-nakari Eneas.

³⁵ Ikaratzi nampitarori Tzimaani-winiki aajatzi Owaapatha-riniki, iñaayitajirira ikatziya-waitaja Eneas, irootaki ikimisantan-tanakariri Awinkathariti.

Añaantaari Dorcas

³⁶ Okanta nampitsiki Owaniinkaarini, tzi-matsi aparoni kimisantzinkaro opaita Tabita, iñaaniki wirakocha ikantai-tziro “Dorcas.” Iroka kooya okaminthaanta-piintaki, onisironkatanta-piintaki aajatzi.

³⁷ Okanta aparoni kitaitiri, omantsiyataki Dorcas, kamaki. Yaitanakiro, ikaataikiro, inaryiita-paintziro jinoki owankoki.

* **9:32** kimisantzinkari = itasorintsita-kayi-tairi

³⁸ Okanta anta Owaniinkaariniki ti intaina-piroti osaiki nampitsi Tzimaani-winiki tsika yari-itaka Pedro. Ikanta ikimajiitaki kimisantzinkari ari isaikiri Pedro anta, ityaankaki apiti atziri inkaimakitiri, inkantiri: “Pimpokanaki siintziini Owaniinkaariniki.”

³⁹ Jatanaki Pedro. Ikanta yariita-paaka anta, yaitanakiri jinoki tsika inaryii-takiro. Otapota-paakiri maaroni kinankaro, iraajiita-paaka, oñaakayita-paakiri kithaarintsi ositzika-piintani Dorcas.

⁴⁰ Imisitowakiro Pedro maaroni kooya-payi, ityiirowanaka, amananaki. Ipithoka-sitaro kaminkaro, ikantzi: “¡Tabita, pintzinaí!” Okiryaañaji iroori, aminanakiri Pedro, thointanaka.

⁴¹ Yakatha-wakotakiro irirori, ikatziyakiro. Ikaimayijiitakiro kinankaro-payi aajatzi ikaratzi kimisantanziri, iñaayitajiuro añaaji.

⁴² Ikanta ikimakoi-takiro nampitsiki Owaniinkaariniki, oshiki kimisanta-nakiriri Pinkathari.

⁴³ Oshiki kitaitiri isaikawaitanaki Pedro Owaniinkaariniki, isaiki-motziri paitachari Simón, misinantsi-pakori.

10

Pedro aajatzi Cornelio

¹ Tzimatsi Cesarea-ki aparoni atziri paitachari Cornelio, iriitaki ijiwariti iwayiriti wirakocha ipaitai-tziri “Italia-satzi.”

² Yoka atziri ipinkathatziri Pawa aajatzi ikimita ishininka-payi. Ipapiintziri asinonkainkari os-hiki iiriikiti okantawitaka ti ishininkatyaari. Os-hiki yamana-piintakiri Pawa.

³ Okanta aparoni kitaitiri, aritaki shiityaanaki, ari imapoka-kiriri Imaninkariti Pawa ikyaa-sita-paakiri tsika isaikaki, iñaawakiri koñaaroini, ikantapaakiri: “¡Cornelio!” *

⁴ Okiryantzi ikantanaka Cornelio, itharon-kakiini isampitakiri, ikantziri: “¡Pinkathari! ¿Paitama pikowa-kotanari?” Ikantzi Maninkari: “Ikimakimiro Pawa pamanani, iñaakimi pinisironkatanta-piintaka.

⁵ Pintyaanti pinpiratani nampitsiki Owani-inkaariniki yamantyaariri Simón, ipaitai-tziri aajatzi Pedro.

⁶ Iriitaki mayimotziriri pasini Simón, misinantsi-pakori, saika-thapyaatzirori inkaari. Iriitaki kamantimini opaita pantiri.” †

⁷ Ikanta ipiyanaja Maninkari, ikaimaki Cornelio apiti impiratani. Ikaimaki aparoni owayiri yawiintani inatzii yoka, ipinkathatziri irirori Pawa.

⁸ Ikamantakiri okaratzi ikantakiriri Maninkari. Ityaankakiri Owaniinkaariniki.

⁹ Okanta okitaitita-manaji, ari tampatzikataki ooryaatsiri, ariitzi-majitaka Owaniinkaariniki. Ari yatiitanaki Pedro yamani jinoki okantapankaata iwanko.

¹⁰ Ikima-winthatakiro itashi, inintaki iyaa, owakira ikotsitaitzi iyaari, ari iñaawya-

* **10:3** Ooryaatsiri † **10:6** Onasiyita ñaantsi-payi

waitakari.

¹¹ Iñaakiro asitaryanaaka inkiti, iwayiitai-takiro osiyawitarori antaro manthakintsi-masi, othatoyitaka onampinakupayi.

¹² Tzimatsi oshiki nasiyita-chari antami-wiri manthakintsi-masiki. Tzimitacha aajatzi ikaratzi konthaa-yitatsiri kipatsiki, aajatzi tsimiri-payi.

¹³ Ikimatzi ñaanata-nakiriri, ikantziri: “Pedro, piwamairi yokapayi, piyaari.”

¹⁴ Ari ikantzi Pedro: “Airo Pinkathari. Ti nowapiintyaari naaka yokapayi ipinkai-tziri.”

¹⁵ Yapiitai-tanakiri Pedro ikantai-tziri: “Ikaratzi nokititakajiri naaka, airo pipaita-siwaitari awiroka ‘Ipinkaitani.’ ”

¹⁶ Mawa apiitaka iñaakai-takiri. Ari iipiyai-tanajiro inkitiki manthakintsi-masi.

¹⁷ Antaro okantzimo-sirita-nakari Pedro, ikinkithasiri-waita opaita siyaka-winta-chari okaratzi iñaakiri. Ari yariijiita-paaka ityaankani Cornelio, isampiko-winta-paakiro iwanko Simón.

¹⁸ Ikantajiita-paaki: “¿Ari imayiri aka Simón, ipaitai-tziri Pedro?”

¹⁹ Ikinkitha-siritako-minthaitziro Pedro okaratzi iñaakiri, ari iñaana-sirita-nakiri Tasorinkantsi, ikantziri: “Ariitapaaka mawa atziri amina-minatzimiri.

²⁰ Payiiti, pintsipatyaari. Airo pikiso-siri-waitzi, tima naakataki otyaantziri.”

²¹ Ari yayiita-paaki Pedro, ikantapaakiri atziri-payi: “Naakataki pamina-minatzi. ¿Paitama pamina-minatan-tanari?”

²² Ikantajiitzi irirori: “Ari nopoki ityaantana Cornelio, ijiwari owayiri-payi. Tampatzika-siriri

inatzii irirori, ipinkathatziri Pawa. Yaakami-ithatani inatzii pishininka-payi Judá-iti. Iri-itaki iñaakaka Imaninkariti Pawa, ikantakiri: 'Pinkaima-kaantiri Pedro impoki piwankoki, ari pinkimiri onkarati inkaman-timiri.' "

²³ Ikantzi Pedro: "Pinkyii pankotsiki, pimaawaiti." Okanta okitaitita-manaji, jatanaki Pedro iyaatanakiri ikaratzi pokasita-kiriri. Iyaatanakiri aajatzi kimisantzinkari poñaachari Owaniinkaariniki.

²⁴ Ari maakotaki aparoni kitaitiri arijiitaka Cesarea-ki. Oyaawintaka irirori Cornelio itsipay-itakari ishininka-payi, aajatzi yaapatyaani-payi ikaratzi ikaimayitakiri.

²⁵ Ikanta yariita-paaka Pedro pankotsiki, isitowa-sita-nakiri Cornelio, ityürowa-sita-wakari, impinkathata-wakirimi.

²⁶ Iro kantacha ikantzi Pedro: "Pinkatziyi Cornelio, atziri nonatzii naaka, ari nosiyami awiroka."

²⁷ Ari ikinkitha-waita-kaapaakiri, irojatzi ikyaakaan-tanakariri iwankoki, iñaapaa-kitzii Pedro oshiki atziri apatotain-chari iyaawintziri.

²⁸ Ikantzi Pedro: "Piyojiitzi awiroka naaka Judá-iti, ti isinitaitina nontzipatyaami awirokaiti kaari noshininkata, ti onkamiithati nonkyaa-pankotimi. Iro kantacha owakira iyomitaak-ina Pawa, ti onkamiithati nonkanta-yitimi: 'Nowinkani pinatzii.'

²⁹ Irootaki kaari nosamanitan-tanaka nopokanaki pikaima-kaantakina. Iroñaaka nonintzi noyoti opaita pikaima-kaantan-tanari."

³⁰ Ikantzi Cornelio: "Chapinki, maakotaki

okaratzi 4 kitaitiri, aritaki shiityaanaki ikim-itakari iroñaaka. Nosaiki naaka nowankoki notzi-wintaro namani. Ari noñaaki aparoni atziri, shiparyaa okantapaaka iithaari. ‡

³¹ Ikantapaakina: ‘Cornelio, ikimakimi Pawa pamaniri, iyotziro okaratzi pinisironkatantaka awiroka.

³² Pintyaanti jatatsini Owaniinkaariniki yaminaitiri Simón, ipaitai-tziri aajatzi Pedro. Iriitaki mayimotziriri pasini Simón, misinantsi-pakori nampitarori inkaari-thapyaaki.’

³³ Sintzi-paiti nontyaankaki jatatsini iñiimi, pimatakiro awiroka pipokanaki sintziini. Yoka iroñaaka nokaratzi ipiyota-kaakana Pawa. Intsityaa pinkantinaro okaratzi ikantakimiri Awinkathariti.”

³⁴ Ari yitanakaro Pedro ikantanakiri: “Ari noyotziri iroñaaka omapirotyaa Pawa ti iman-intanitiri atziri-payi.

³⁵ Yaakamiithatziri ikaratzi pinkathata-najiriri, tampatzika-sirita-tsiri, onkanta-wityaa tsika-rika inampiyityaaro, kaari noshininkawita.

³⁶ Tima irootaki ñaantsi iyomitaa-kiriri Pawa noshininka-payi Israel-iiti ityaankakiri Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki Pawa kantakaarori nokinkithata-kotan-taariri Jesús. Iriitaki pinkathari-wintairini maaroni, iriitaki saikakaa-yitaini kamiitha.

³⁷ Piyojiitzi awiroka okaratzi awisain-tsiri iipatsitiki noshininka-payi Judá-iti. Itanakaro Tapowiniki ikiwaatan-takariri pairani Juan

‡ **10:30** aritaki shiityaanaki = ooryaatsiri 9

³⁸ yoka Jesús, Kasiyakaa-wini-satzi. Iriitaki Pawa opakiriri Itasorinka. Tima itsipatani iwiri Pawa yoka Jesús, irootaki ijatanta-nakari irirori inisironkatan-tayita, yisita-kota-kaayitaki oshiki ikyaantasiritari piyari.

³⁹ Naaka-payi ñaayita-kiriri okaratzi yantayitakiri Jesús anta Aapatyaawiniki aajatzi maaroni iipatsitiki Judá-iti. Noñaakiri aajatzi iwamaitan-takariri, ipaikakoi-takiri incha-kotakiki.

⁴⁰ Okanta mawatapain-tsiri kitaitiri iwañaajiri Pawa, ikantakaakaro irirori noñaawajiri naaka-payi.

⁴¹ Ti iñaaka-panaatyaari maaroni atziri, apatziro naaka-payi ikaratzi iyosiitakiri pairani Pawa kinkithata-kotairini. Tima añaaji Jesús, notsipata-waari nowaajiita nirawai-jiitzi aajatzi.

⁴² Iriitaki ontyaanka-kinari nonkaman-tayitajiri maaroni atziri, nonkantiri: 'Iriitaki Jesús iwakiri Pawa mishakowintairini maaroni añaayita-tsiri, aajatzi ikaratzi kamayitain-tsiri.'

⁴³ Iriitaki yoka Jesús ikinkithata-kotzi-takari pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki: 'Inkarati awintaa-jyaarini, aritaki impyaakotajiniri yantayi-witakaro kaari-pirori.' " §

⁴⁴ Ikinkitha-minthaitzi Pedro, omapoka-sitaka isaika-siritan-tapaakari Tasorinkantsi ikaratzi kimisanta-kiriri ikinkithatzi.

⁴⁵ Okiryantzi ikantajiitanaka ikaratzi itsipatakari Pedro iñaakiro isaika-siritan-tapaakari Tasorinkantsi kaari ishininkatyaa, okimiwaitakaro isako-pirotai-tatyii-nirimi, *

§ 10:43 Wairontsi * 10:45 oyaatakiriri Pedro = Totamisitaaniri

⁴⁶ ikimatha-yitakiri iñaawai-yitanakiro pasinita-tsiri ñaantsi, ikimosiriwinta-nakiri Pawa.

⁴⁷ Ikantanakiri Pedro ikarajiitzi: “¿Kantatsima anthañaa-pithatyaari ikiwaatyaa yokaiti atziri isiyanjai arokaiti isaika-siritan-tatai Tasorinkantsi?”

⁴⁸ Ari ityaankakiri ikiwaataitiri yokapayi okantakaaro yasiyitaari Jesús Saipatzii-totaari. Oshiki ikanta-kanta-witakari ikaratzi ikinkithata-kairi Pedro, ikantzi: “Airo pijatzita, pisaiki-mowaita-nakina.”

11

Ikamanta-pajiriri Pedro kimisantzinkari-payi Aapatyaawiniki

¹ Tima kimaki pasini Tyaantaariiti aajatzi pasini iyikiiti nampitarori iipatsitiki Judá-iti, ikantaitzi: “Ikimisantajiro Iñaani Pawa kaari ashininkayita.”

² Ikanta yariiwitaja Pedro Aapatyaawiniki, oshiki iñaanawinthata-wajiri Judá-iti ikaratzi kimisanta-tsiri. *

³ Ikantawajiri: “¿Paitama pariitan-tariri kaari ashininkata, pakyoo-yitakiri?” †

⁴ Ari yitanakaro Pedro ikamantziri tsika okanta opoñaantari. Ikantanakiri:

⁵ “Okanta aparoni kitaitiri anta nampitsiki Owaniinkaarini nosaiki namani, ari noñaawyatakari. Noñaaki kimiwitarori antaroiti manthakintsi-masi, ithatotai-takiro

* **11:2** Judá-iti = Totamisitaaniri † **11:3** kaari ashininkata = kaari totamisitaaniri

onanpinakipayi, okinapaakiro inkitiki iwayiitai-takiro irojatzi tsika nosaikaki naaka.

⁶ Ari namina-pirota-nakiro, noñaaki oshiki nasiyita-chari ipiraitari, antami-wiri-payi, ikaratzi konthaa-yitatsiri kipatsiki, aajatzi siwankiri-payi.

⁷ Nokimatzii ñaanata-kinari, ikantana: ‘Pedro, piwamairi yokapayi, piyaari.’

⁸ Nokantzi naka: ‘Airo Pinkathari, tima ti onkanti kapichini namonkoitiri naaka yokapayi ipinkaitsiri inayitzi.’

⁹ Ari yapiitai-tanakina, ikantaitana: ‘Ikaratzi noitintajiri naaka, airo pipaita-siwaitari awiroka ‘Ipinkaitani.’

¹⁰ Mawa apiitaka noñaakiri. Ari iwajinokaitairo inkitiki okaratzi noñaakiri.

¹¹ Irojatzi yariitan-tapaakari mawa atziri amina-minatanari, ipoñaakaro Cesarea-ki.

¹² Ari iñaana-sirita-nakina Tasorinkantsi, ikantana: ‘Piyaata-nakiri yokaiti, airo pikiso-siri-waitanaki.’ Irootaki nomatakiri. Yoka 6 iyikiiti notsipata-nakari. Iriitaki nokaratakiri nokyaa-wankotakiri aparoni atziri kaari ashininkata.

¹³ Ikamanta-wakina, ikantana: ‘Chapinki, noñaaki Maninkari ikatziya-paaka nowankoki, ikantakina: “Pintyaanti jatatsini nampitsiki Owaniinkaarini iriitaki amirini Simón, ipaitatziri aajatzi Pedro.

¹⁴ Iriitaki kamanti-mironi tsika pinkantyyaa pawisakotan-tajyaari, pintsipata-jyaari ikaratzi pishininka-payi awiroka.” ’

¹⁵ Ikanta nokinkitha-waita-kaapaakiri, ari omapoka-sitakari isaika-siritan-tapaakari

Tasorinkantsi irirori-payi, iroowaitaki isaika-siritan-takairi pairani aroka-payi.

¹⁶ Ari nokinkithasirita-nakiro ikantakiri pairani Awinkathariti: ‘Omapiro Juan ikiwaatantaro nijaa, iro kantacha ari piñaayitakiro awirokaiti isaika-siritan-tyaami Tasorinkantsi kimiwaitakami ikiwaatan-taityaamirimi.’

¹⁷ Tima iriitaki Pawa nisironkata-kariri aajatzi irirori-payi ikimitaakai aroka-payi akimisantajiri Pinkathari Jesús Saipatzii-totaari. ¿Paitama nonintan-tyaari naaka nomaimanitiri Pawa?”

¹⁸ Ikanta ikimajitaki iyikiiti nampitarori Aapatyaawiniki, tikatsi inkanta-jiitanaki. Ipanthawinta-nakiri Pawa, ikantajitzi: “¡Ariwí! ¡Inisironkatairi Pawa kaari ashininkata! ¡Kantatsi iwashaantairo irirori yantayitziro kaari-pirori, yaña-siri-yitajita irirori!”

Kimisantaa-tsiri Antioquía-ki

¹⁹ Tima iwamaitakiri Esteban, ari yitaitanakaro imaimanitai-tziri kimisantzinkariiti. Irootaki isiyan-tanakari aparoni-payi kimisantzinkari anta Fenicia-ki, Chipre-ki aajatzi Antioquía-ki. Apatziro ikinkithata-kairi ikaratzi ishininkata-wakaa Judá-iti tsika okanta-kota Kamiithari Ñaantsi. Ti ininti inkinkithata-kairi kaari ishininkatyaa.

²⁰ Iro kantacha ari yariijiitaka Antioquía-ki kimisantzinkari-payi poñaachari Chipre-ki aajatzi Cirene-ki. Ikinkithata-kaapaakiri kaari ishininkatyaa, ikamantakiri Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús, Awinkathariti.

21 Okantakaakari isintsinka Awinkathariti yokapayi, iwashaanta-kaakiri pasini-satzi atziri yamitasi-yitakari. Oshiki kimisanta-nakiriri Awinkathariti.

22 Kimajiitaki kimisantzin-kariiti Aapatyaawiniki okaratzi awisatsiri Antioquía-ki, ityaankakiri Bernabé ññaakitiri.

23 Ikanta yariitaka Bernabé, ññaapaakiri ikaratzi inisironkatairi Pawa, antaroiti ikiimosirita-paaki. Iyomitaa-paakiri maaroni yoisokiro-siritan-tyaariri Awinkathariti.

24 Tima nisironkatan-tatsiiri inatzii Bernabé, yawintaa-siritari Awinkathariti, isaikasiritantari Tasorinkantsi. Irootaki ishiki-pirotantanakari kimisanta-najiriri Awinkathariti.

25 Ikanta yawisanaki Bernabé, jataki Tarso-ki ññiiri Saulo.

26 Ññaapajiri Saulo anta, yamajiri Antioquía-ki. Ari isaikimo-waitakiri ikimisanta-kaani-payi aparoni osarintsi, iyomitaa-yitaki oshiki atziri. Ari itanakaro Antioquía-ki ipaitai-tziri kimisantzinkari-payi “Saipatziito-wiri.”

27 Okanta aparoni kitaitiri, ariijiitaka Antioquía-ki Kamantan-tzinkari-payi ipoñaakaro Aapatyaawiniki.

28 Ikanta aparoni Kamantan-tzinkari paitachari Agabo, ikatziyanaka yapatojiita, ikantanaki: “Ari ññiitaki antaroiti tashitsi maaroni nampitsiki.” Tasorinkantsi ññaanasirita-kiriri iyotanta-karori. Irootaki ññiitakiri ipinkathari-wintantari Claudio.

29 Irootaki ikinkithasiritan-tanakari Antioquía-satzi inisironkatyaari iyikiiti saikatsiri iipatsitiki Judá-iti intyaantiniri okaratzi inintakairiri

aparoni-payi.

³⁰ Irootaki yantajiitakiri, yaminai-takiri Bernabé aajatzi Saulo iriitaki aminakaan-tironi. Ityaanka-kiniri antari-kona-payi anta inampiitiki Judá-iti.

12

Iwamaitakiri Jacobo, yasita-koitakiri Pedro

¹ Ikanta pinkathari Herodes ipatzimawinthatakiri kimisantzinkari-payi.

² Ikantakaantaki iwisaitiri Jacobo, iririntzi Juan.

³ Ikanta iñaakiro Herodes kamiitha onimotakiri Judá-iti, yaakaan-takiri Pedro. Ari awisayitakiri iroka-payi yoimosirinkai-tziro iwantapiintajii-tantarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi.

⁴ Ikanta yasita-kota-kaantakiri Pedro, iwaki ikaratzi 16 owayiri aamaako-wintyaarini. Ikinkithasiri-witaka Herodes iñaakairimi atziripayi onthonkakyaa-rika yoimoshirinkaitaro kitaitiri Anankoryaantsi. *

⁵ Isaika-minthaitzi Pedro tsika yasita-koitakiri, ikamaitakaro kimisantzinkari-payi yamanakotziri Pedro inisironkatairi Pawa.

Imisitowai-tajiri Pedro

⁶ Okanta omonkaratzi-mata-paaka yaantyaariri Herodes yoka Pedro iñaakiri atziripayi. Ikanta imayira Pedro tsitiniri isatikakiri apiti owayiri, yoosotai-tantakari apiti asirotha.

* 12:4 16 owayiriiti = ikaratzi 4 owayiri inasiyitakari ipiyotakiri

Saikajiitatsi pasini owayiri ikyaa-piintaitzi yaamaako-wintari.

⁷ Ari imapokaka ipokaki Imaninkariti Awinkathariti, kitaiti-saanti ikantakaa-paakaro. Itzinka-mirikita-paakiri Pedro, iwasaakiryaaakiri, ikantziri: “¡Pintzinai!” Tima omparyaa-siwaitanaka asirotha yoosotai-tanta-kariri irakoki.

⁸ Yapiitakiri Maninkari, ikantziri: “Piwathakityaa, pinkyaan-tyaari piwiri piitziki.” Imatakiro ikantai-takiriri Pedro. Aikiro ikantatzii Maninkari: “Piwiwiryaa-kotyaa, thami ajatai.”

⁹ Sitowanaki Pedro iyaatanakiri Maninkari, ti iyoti iriipiro-rika okaratzi iñiiri, osiyawaitakaro iñaawyata-tyiiaami.

¹⁰ Ikanta yawisanakiri aparoni aamaako-wintariri, yawisanakiri pasini. Yariita-paakaro asirota-tsiri asitako-rontsi, asitaryaa-siwaitanaka. Sitowa-jiitanaki. Ikanta yanijiiitanaki, irootaintsi ishonka-nakyaami, ari yookanajiri Maninkari, apaniro yaniitanaji.

¹¹ Ari ikinkithasirita-nakari Pedro, ikantanaki: “Ari noyotziri omapirota-tziiri Pawa ityaankakiri Imaninkariti yookakaa-wintajina imaimanitinami Herodes, aajatzi Judá-iti.”

¹² Jatanaki Pedro owankoki María, iriniro Juan, ipaitai-tziri aajatzi Marcos, ari yapatojiita kimisantzinkari-payi yamanajiiitzi.

¹³ Ariitapaaka Pedro ikyaa-piintaitzi, kaimapaaki. Okanta aparoni mainaro paitachari Rode, jatanaki aminiri ipaita-rika kaimatsiri.

¹⁴ Ari oyowaantita-wajiri Pedro inatzii, antaro okimo-siritanaki, ti asitaryaa-nakiniri inkyaan-

tapaa-kyaari, apatziro opiyanaka inthompoina okamanta-paaki, okantzi: “Pedro inatzii kaimat-siri.”

¹⁵ Ikantai-tziro mainaro: “¡Ti pisinki-wintyaa!” Iro kantacha aikiro osintsitatzii mainaro, okantzi: “Omapirotatyaa.” Ikantajiiitzi irirori: “Aamasiyaa Maninkari inatzii, kaari Pedro.”

¹⁶ Aikiro isintsitatzii Pedro ikaimi. Ikanta yasitaryaaitakiniri, iñaatziiri Pedro inatzii, tima okiryantzi ikantawinta-waari.

¹⁷ Ari iwaanka-nakiro irako Pedro imairitan-taityaari. Ikinkithata-kota-nakiro tsika ikanta Pawa imisitowan-taariri. Aikiro ikantana-kitzii Pedro: “Pinkamantiri Jacobo aajatzi pasini iyiki-iti.” Ari isitowanaji, jatanaki pasiniki nampitsi.

¹⁸ Okanta okitaitita-manaki, oshiki okantzi-mojiitakari aamaako-winta-witariri, tima ti iyo-jiiti tsika ikinaki Pedro.

¹⁹ Ikantakaantaki Herodes yamina-minaitiri, iro kantacha ti iñiitajiri. Irootaki yokoitan-tanakariri aamaako-winta-witariri, ityaankaki owiirini. Ikanta apaata, sitowaji Herodes in-ampiitiki Judá-iti, jataki inampita-paintyaaro Cesarea-ki.

Ikamantakari Herodes

²⁰ Ari ikantana-kityaa Herodes imaimanitziri nampitarori Mapiniki aajatzi Simaaki. Irootaki ijajiitan-takari iñiiri Blasto, inampiri Herodes, in-intzi yaapatyii-yaari, tima ari iyomparita-piinta-jiita. Ikanta yoka Blasto iwinthata-kaakari Herodes yaakamiithata-wakiri.

²¹ Monkarata-paaka kitaitiri ikaimakaan-takiri Herodes inkinkitha-waita-kairi. Ipasika-nakaro

owaniinkaro iithaari ikinkitha-waitanta-piintari, thointa-paaka isaika-mintoki yapatojiitaka, ikinkitha-waitanaki.

²² Ari ikaima-kotziri atziri-payi, ikantzi: “jjiir-inta ñaawaitain-tsiri, Pawa inatzii, kaari atziri!”

²³ Ti onkantzi-mowaityaari Herodes ikimita-kaantai-takari Pawa, ikimosiriwin-taitakiri. Irootaki omapoka-sitan-tanakari imantsiyaakiri Imaninkariti Pawa, kiniwaitanaki, kamaki.

²⁴ Iro kantacha, aikiro ojata-kota-nakitzi ñaani Pawa, aikiro ishiki-pirota-nakitzi kimisantzin-kariiti.

²⁵ Ikanta Bernabé aajatzi Saulo imonkaratakiro ityaankan-taita-kariri Aapatyaawiniki, piyajiitaja Antioquía-ki, ari itsipatajari Juan ipaitai-tziri aajatzi Marcos.

13

Yitanakaro ikinkithata-kaantzi Bernabé aajatzi Saulo

¹ Tzimatsi kamantan-tzinkari-payi anta Antioquía-ki tsika yapatota-piinta-jiita kimisantzinkari-payi, tzimatsi aajatzi yomitaantsinkarii-payi. Yoka ikarajiitzi: Bernabé, Simón ipaitai-tziri aajatzi Kisaakiri, Lucio Cirene-satzi, Manaén itsipa-minthatani pairani Herodes imainarita-paaki, aajatzi Saulo.

² Okanta yapato-winta-jiitari Awinkathariti, itziwinta-jiitari, ñaana-siritakiri Tasorinkantsi,

* **13:1** Herodes = pinkatha-ritatsiri pairani Tapowiniki

ikantakiri: “Piyosiitinari Bernabé aajatzi Saulo, iriitaki naminakiri nantawaita-kayiri.””

³ Ikanta ithonkakiro yamanajitzi aajatzi itziwinta-jiita, iwasi-patzii-toyitan-takari irako yokapayi, ityaanka-jiitakiri.

Ikinkitha-jiitzi Tyaankaariiti Chipre-ki

⁴ Ikanta ityaantani Tasorinkantsi, jaitijiitanaki Seleucia-ki, ari itijiitanaka ijatiro Chipre-ki.

⁵ Aatako-jiita-paaki Salamina-ki. Yitapaakaro ikinkithata-paakiro iñaani Pawa tsika yapatota-piinta-jiita Judá-iti. Arira ijatzita-nakari aajatzi Juan yamitako-waitiri.

⁶ Ikanta yaathaki-ryaanakiro ojinta-thakitzi othampisi, ariijiitaka nampitsiki Pafos. Ari iñaapaakiri paitachari Barjesús, iriitaki antyawiyari Judá-iti, amatawiri kamantan-tzinkari inatzii.

⁷ Yoka antyawiyari yaapatyaani inatzii pinkathari Sergio Paulo. Yotaniri inatzii yoka pinkathari. Ikaimakaan-takiri Bernabé aajatzi Saulo, tima ininta-pirotatzii inkimiro iñaani Pawa.

⁸ Iro kantacha yoka antyawiyari Barjesús paitachari aajatzi iñaaniki wirakocha Elimas, oshiki itzika-tzikatakiri pinkathari airo ikimisan-tantaro iñaani Pawa.

⁹ Ikanta Saulo, ipaitai-tziri aajatzi Pablo, ikantakaa-nakari Tasorinkantsi, yamina-nakiri antyawiyari,

¹⁰ ikantanakiri: “¡Thaiwaarí! ¡Kaari-pirorí! Itomi kamaari pinatzii. Pimanintakiro

kamiithari. ¿Airoma piwashaantairo pitzika-tzika-yitziro okaratzi tampatzikatzi-motziriri Nowinkathariti?

¹¹ Iroñaaka iwasankitaimi Pawa, kamaraaki pinkantajyaa, airo paminawaitaji.” Apatha-kiro ikantanaka, ti yokichaatanaji. Yamina-mina-waitzi akathatairini.

¹² Ikanta iñaakiro pinkathari awishi-motakiriri antyawiyari, okiryantzi ikanta irirori ikimiro ikamantan-taitziro tsika ikanta-kota Awinkathariti Jesús, ikimisanta-pirotanaki irirori.

Ariitaka Pablo aajatzi Bernabé Antioquía-ki saikatsiri anta Pisidia-ki

¹³ Ikanta yawisanaji Pablo nampitsiki Pafos itsipayitakari ikarajiitzi, ititanaka ijatiro Perge-ki saikatsiri anta Panflia-ki. Iriima Juan, ti iyaatanajiri, piyanaka irirori Aapatyaawiniki.

¹⁴ Ikanta Pablo aajatzi pasini-payi aikiro yanijiiitatzii irojatzi yariitan-tajiiitakari Antioquía-ki anta Pisidia-ki. Okanta kitaitiri imakoryaan-taitari, ikyaajiiitaki yapatota-piinta Judá-iti, saikajiita-paaki.

¹⁵ Ikanta ithonkai-takiro iñaanai-tziro isankinari Kamantan-tzinkari-payi aajatzi Ikantakaan-taitani, ikantaki jiwatakaan-tatsiri yapatota-piinta-jiita: “¡Iyikiiti! ¿Tzimatsima pinkantiri awiroka-payi intharowintan-tyaari ashininkapayi?”

¹⁶ Ari ikatziyanaka Pablo, itzinaa-wakotanaka imairitan-taityaari, ikantanaki: “¡Pinkimi noshininká! ¡Israel-iiti! ¡Ikaratzi pinkathatairiri Pawa!

17 Iriitakira Pawa oyoshiita-kiriri pairani awaisatzitini, Israel-iiti. Ishikyaakiri isaikan-tawitakari Apitantoniki. Oshiki impira-waitai-takari anta, iro kantacha Pawa iñaakan-takiro itasorinka, yookakaa-wintajiri.

18 Osamani ikina-kina-waitaki otzisi-masiki okaratzi 40 osarintsi. Iro kantacha inisironkata-piintakari Pawa anta.

19 Okanta apaata, yapirotakiri Pawa ikaratzi 7 shininkata-wakaa-chari anta Owintiniki. Irootaki yasita-kaajariri awai-satzitini iroka kipatsi.

20 Tima okaratzi nokinkithata-kimiri awisaki okaratzi 450 osarintsi osamanitaki. Ari ityaankakiri Pawa jiwayitairini awaisatzitini. Aikiro ijatakaa-tziiro Pawa ityaankaki jiwari-payi irojatzii iwiraanta-paakarori Kamantan-tzinkari Samuel.

21 Iro kantacha ikowa-kota-jiitakiri Pawa intzimi iwinkathariti-piro-tityaari. Irootaki yaminan-takariri Pawa ashininkani Saúl, itomi Cis, ishininka Benjamín-iiti. Iriitaki pinkathari-winta-kiriri okaratzi 40 osarintsi.

22 Ikanta apaata Pawa ti ipinkathatakajiiri Saúl, impoyiitaari ipinkatha-ritakaajiri David. Tima iriitaki David ikinkithata-kotakiri pairani Pawa, ikantzi:

Noñaakiri David itomi Isaí, inimotakina,
Iriitaki matironi yantiro nonintziri naaka.

23 Tzimatsi ikasiya-kaakairi pairani Pawa intyaantajairi incharinityaari pinkatharini David, iriitaki wawisaa-koyitaini arokaiti Israel-iiti. Tima yoka incharinityaari David iriitaki Jesús.

²⁴ Tikira impokiita Jesús, ikinkithata-kotzi-takari Kamantan-tzinkari Juan, ikantaki: ‘¡Israel-iiti! Ontzimatyii pimpiya-siri-yitaji, pikiwaa-wintajyaari Pawa.’

²⁵ Tima kapichita-paaki iwamaitan-tyaariri pairani Juan, ikantanaki: ‘Ti naaka yoka Saipatzii-totaari ikasiya-kaakimiri pairani Pawa. Awotsikitaki impoki, nopinkatha-pirotzitari naaka, ti onkantaajanti inkimita-kaantyaana impiratani naantyaaniriri ikyaantyarini iitziki.’

²⁶ ¡Iyikiiti! ¡Ishininkaiti Abraham! ¡Maaroni awirokaiti pasini-satzi pinkathata-jiriri Pawa! Maaroni aroka-payi ityaantakairo iroka Ñaantsi awisakotan-tajyaari.

²⁷ Ikaratzi nampitarori Aapatyaawiniki aajatzi jiwari-payi, ti iyojiita-wakiri Jesús. Maaroni kitaitiri imakoryaan-taitari iñaanawita-piintakaro tsika isankinata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari, iro kantacha ti iyota-kotiro sankinarintsi iriiwitaka ikinkithata-koitziri Jesús. Iriitaki amishakowinta-kiriri iwamaitiri Jesús, ti iyotzimaityaa, imonkarata-kaatyaaro okaratzi ikamantan-takiri pairani Kamantan-tzinkari-payi.

²⁸ Ipoñaa ikowa-kotakiri Pilato iwamaakaan-tiri Jesús, okantawitaka tikatsi inkinakaa-sitapaintyaa irirori.

²⁹ Ikanta imonkarata-kaayitakaro isankinata-koita-kiriri pairani, iwatzikaryaa-kotairi Jesús tsika ipaikakoi-takiri, yaitanakiri ikitaitziri.

³⁰ Iro kantacha Pawa iwañaajiri.

³¹ Ari yitanakaro Jesús iñaaka-panaatari ikaratzi tsipata-kariri pairani ipoñaan-takari

Tapowiniki irojatzi Aapatyaawiniki. Oshiki okaratzi kitaitiri iñaaka-panaatari. Iriitaki kinkithata-koyitairiri iroñaaka tsika-rika-payi tsika isaikayitzi atziri.

³² Irijatzi nokinkithata-kotzimiri iroñaaka awiroka-payi, nokinkithata-tziimiro Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota ikasiya-kaakiriri pairani Pawa awaisatzitini.

³³ Tima imonkaratakiro Pawa okaratzi ikasiya-kaantziri, tima iwañaajiri Jesús. Mataka okaratzi isankinata-koita-kiriri Panthaan-tsiki apitita-tsiri, ikantaitzi:

Notomi nowimi awiroka.

Naaka pirintanaja iroñaaka.

³⁴ Aritaki ikamantzi-tantaka Pawa iwañaajiri Jesús, ti ininti ositziti iwatha tsika ikitaitakiri. Iroka ikantaki:

Tima awiroka ñiironi okaratzi nokasiya-kaakiriri David.

³⁵ Tzimatsi pasini Panthaantsi ikantaitaki:

Airo pisinitziri ositziti iwatha Pitasorintsiti.

³⁶ Omapiro, kaari David inkinkithata-koiti aka, tima yañaakaa-paintziri Pawa, ipoña imakoryaaki, itsipataari iwaisatzitini ikitayitaja, ari ositzi-tajiri iwatha.

³⁷ Iriima kanta-kota-chari aka, iwañaajiri Pawa, ti ositziti iwatha irirori.

³⁸ Iyikiiti, ontzimatyii piyojiitaji awiroka-payi, nokinkithata-kota-tziiri Jesús, iriitaki matairori ipyaakota-jimiro pantayi-witakaro kaari-pirori.

³⁹ Ikaratzi kaari awamiitha-siriti Ikantakaantani awaisatzitini Moisés, aritaki impyaakotakajiri Jesús aririka inkimisanta-najiri irirori.

⁴⁰ Paamawintajyaa awiroka-payi, patsipitaro = kari owasankitaantsi isankinata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki:

⁴¹ Pithain-kawaitakiri awiroka-payi Pawa, okiryantzi pinkanta-paintyaa iroñaaka, irojatzzi pimpyaan-takyaari.

Tima omapiro onkowiinkati apaata ompaityaa nantzi-mota-jimiri,

Airotzimaita pikimisantziro, intzima-witakyaaa kamanti-mironi.”

⁴² Ikanta isitowanaji yapatota-piintaita yoka Pablo itsipatakari ikarajiitzi, oshiki atziri kantawa-jiriri: “Pimpiyaji pasiniki kitaitiri imakoryaan-taitari, papiitiro pinkinkithata-kayinaro iroka ñaantsi.”

⁴³ Iyaajiita-nakiri oshiki Judá-iti aajatzi kaari ishininkatyaa kimisanta-witarori iyomitaan-tziri Judá-iti, ikimisanta-jiitanaki irirori. Iriitaki iyomitaitziri Pablo aajatzi Bernabé, ikantziri: “Poisokiroitiro ikaminthaa-yitajimi Pawa.”

⁴⁴ Okanta pasini kitaitiri imakoryaan-taitari, ipiyojiitaka oshiki atziri inkimisantiro iñaani Pawa inkamantantiri Pablo aajatzi Bernabé.

⁴⁵ Iro kantacha iñaakiri Judá-iti ipiyojiita-paaka atziri-payi, ikisa-siri-jiitanaka. Ari yitanakaro imaimani-waita-nakiri Pablo, ithainki-mawaita-nakiri.

⁴⁶ Tikatsi intharowan-tanakyaa Pablo aajatzi Bernabé, ikantanakiri: “Iroowitaka kamiithatatsiri nitawakyaami awiroka-payi nonkaman-timiro iñaani Pawa, tima Judá-iti pinayi-tziita. Irooma pimaninta-jiitakiro, airo piñiuro yañaasirita-kaitaimi. Irootaki

nonkinkithata-kaantyaariri iroñaaka kaari ashininkata.

⁴⁷ Tima irootaki ininta-kayinari Pawa, ikantakina:

Awiroka nowaki pinkitainkata-koyitairi kaari pishininkata,

Pinkinkithata-kaajiri tsika okanta-kota awisakotaantsi.

Pinthotyaajiro maaroni kipatsiki.”

⁴⁸ Ikanta ikimajiitawaki kaari ishininkayita, antaro ikimo-siri-jiitanaki, ikantanaki: “Oshiki okamiitha-tataitzi iñaani Pawa.” Tima inthonkaka ikimisanta-jiitaki ikaratzi iyosiitaitakiri yañaasiri-yitaji.

⁴⁹ Tima ithonkaa ikinkithata-kota-nakiro iñaani Pawa maaroni nampitsi okaratzi tzimatsiri anta.

⁵⁰ Iro kantacha tzimatsi Judá-iti yomitaa-naakirori pinkathataaro kooya-payi tsipata-piintariri Judá-iti yapatojiita, ari ikimitaakiri iriipirori-payi jiwatakaan-tatsiri nampitsiki, iwinthata-kaakari imaimanitiri Pablo aajatzi Bernabé, yoimisitowiri isaikapaaki inampiki.

⁵¹ Irootaki itikanta-naarori iipatsi-tiki Pablo aajatzi Bernabé iyotantai-tyaari ti inkimisantaitiri Pawa. Awisanaki anta Iconio-ki.

⁵² Tima antaaro ikimo-siri-jiitaki kimisantzin-kariiti saikanain-tsiri, tima omapiro isaika-siri-yitan-tanakari irirori Tasorinkantsi.

14

Pablo aajatzi Bernabé ijataki Iconio-ki

¹ Ikanta yariitaka Pablo aajatzi Bernabé anta Iconio-ki, ikyaajitaki yapatota-piinta-jiita Judá-iti. Ikinkithata-kaapaakiri atziri-payi tsika ikanta-kota Jesús. Tima oshiki Judá-iti aajatzi pasini-satzi atziri kimisanta-naintsiri.

² Iro kantacha tzimatsi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, iyomitaa-naakiri kaari ishininkatyaa inkatsimatan-tyaari. Iriitaki maimanita-kiriri kimisantzinkari-payi.

³ Irootaki isaikan-tanakari osamani yoka Pablo aajatzi Bernabé anta Iconio-ki. Tima omapiro yawintaa-nakari Pawa. Ikinkithata-kaanakiri atziri-payi tsika okanta-kota itakotanta Pawa. Iriitaki Awinkathariti matakairiri itasonka-wintantari, irootaki iyotantyaari atziri-payi omapirotoyaa okaratzi ikinkithata-kotziri.

⁴ Iro kantacha imaimanita-wakaanaka ikaratzi nampitarori anta. Tzimatsi aapatyaa-nakariri Judá-iti, pasini yaapatyaa-nakari Tyaankaariiti.

⁵ Ikanta Judá-iti itsipayitakari kaari ishininkatyaa, ikinkitha-waita-kaakiri jiwari-payi iwasankitairi Pablo aajatzi Bernabé irojatzi ishimyaan-takyaariri.

⁶ Iro kantacha yotaki irirori-payi, siyaka ikinajitaki Listra-ki irojatzi Derbe-ki, irootaki nampitsi saikayita-tsiri Licaonia-ki. Tima ithonka yaniitakiro okaratzi tzimatsiri nampitsi anta.

⁷ Ari ikamantan-takirori Kamiithari Ñaantsi anta.

Ishimia-waitai-takiri Pablo Listra-ki

⁸ Okanta anta Litra-ki tzimatsi aparoni atziri ti yaniita-niti. Yasi iwiro ikiso-porokitzi owakira itzimapaaki. Ari isaikaki yoka atziri,

⁹ ikimisantziri Pablo. Ikanta yaminapaakiri Pablo, iyotanaki yawintaa-sirita-taari yoka atziri aritaki yisita-kota-kaajiri.

¹⁰ Ari ñawaitanaki, ikantziri: “¡Pinkatziyi, paniitaji!” Apatha-kiro imitaanaka yoka atziri, katziyanaka, aniitanaji.

¹¹ Ikanta ñaayitakiro Licaonia-satzi yantakiri Pablo, ikaimajiitanaki ñaaniki, ikantajitzi: “¡Yayiitzi-motakai pawa isiyakari atziriwi!”

¹² Ikimita-kaanakari Bernabé iriitakimi iwawa-niroti ipaitai-tziri “Júpiter,” iriima Pablo ikimita-kaanakari iriitakimi iwawa-niroti ipaitai-tziri “Mercurio,” tima iriitaki Pablo ñaawaitatsi ikinkithatzira.

¹³ Ikanta yantyawiyariti Júpiter, saikatsiri iyarapankoti okyaa-piintzi awotsi nampitsiki, yamaki ipira-payi aajatzi incha-tyaaki-payi. It-sipatakari pasini-payi atziri inintajiitzi iwamairi ipira-payi, impomitiniri impinkathatiri Tyaankaariiti. *

¹⁴ Ikanta iyotaki Bernabé aajatzi Pablo okaratzi ikinkithasiritari, imankaryaa-nakiro iithaari iyotantyaari atziri-payi okowiinkatzi inintziri yantiri. Ari isatikan-tanakari atziri-payi, ñawaitanaki,

¹⁵ ikantzi: “¿Paitama pantantyaarori iroka? Atziri nonatzii naaka, ari nosiyami awiroka-payi. Airo pantasi-waitaro pinintziri, pinkimisantairi Pawa Añaanita-tsiri. Tima iriitaki owitsika-

* **14:13** ipira-payi = toros

kirori inkiti, kipatsi, inkaari, aajatzi okaratzi tzimanta-yitarori.

¹⁶ Irijatzi sinita-kiriri pairani piwaisatzitini yantayitiro iniwita-siyitari irirori-payi.

¹⁷ Iro kantacha ti imanapithatyaari tsika ikantawaita irirori. Tima iriitaki Pawa nisironkata-piinta-kairi aroka, iwaryiuro inkani onkithotan-tyaari awankiri-payi, iriitaki opayitairori maaroni awayitari, ari okanta akimo-siriantari.”

¹⁸ Okantawitaka ikantayi-witakari atziri-payi iroka, oshiki opomirintsitaka iwashaanta-kaantyaariri iwamainiri ipira-payi impomitiniri.

¹⁹ Ari yariijiita-paaka Judá-iti ipoñaayitaka Antioquía-ki aajatzi Iconio-ki. Iyomitaa-yitapaakiri atziri imaimanitiri Pablo. Irootaki ishinyaan-takariri. Inosika-nakiri yookakiri othapiki nampitsi, isiyakaantzi iwamaakiri.

²⁰ Ikanta yapatowinta-paakari iyomitaani-payi Pablo, ari ipiriinta-naari aajatzi ipiyanaja nampitsiki. Ikanta okitaitita-manaki jataki Derbe-ki itsipata-naari Bernabé.

²¹ Ari ikamantan-tapajiro Kamiithari Ñaantsi anta Derbe-ki, ikimisanta-kaaki oshiki atziri. Ipoña ipiyaaro Listra-ki, Iconio-ki irojatz Antioquía-ki.

²² Ari yariita-naariri ikaratzi ikimisanta-kaakiri, iyomitaa-naajiri kisokiro iwajiri Jesús, yawintyaari. Ikantanajiri aajatzi: “Ontzimatyii añiuro oshiki ankimaatsi-waityaari ankyaan-tajyaari tsika ipinkathari-wintantaji Pawa.”

²³ Tima yaminaki inkarati jiwayita-tsini tsika yapatoyita-piinta, iriitaki jiwayitairini

ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús. Ikanta yamanako-yitanajiri yokapayi jiwari-payi, itziwinta-yitakari, ikowa-kotakiri Pawa, ikantzi: “Nowinkatharítí, paamaako-winta-jyaari yokaiti ikaratzi awinta-yitanaamiri.”

Piyaja Antioquía-ki saikatsiri Tonkaironiki

²⁴ Tima aikiro yaniitatzii Pablo aajatzi Bernabé, yawisanakiro Pisidia-ki irojatzi yariitantakari Panfilia-ki.

²⁵ Ari ikamantan-tanakiro Kamiithari Ñaantsi anta, yitanakari nampiyitarori Perge-ki, ipoñaapaaka Atalia-ki.

²⁶ Ari ititanaja irojatzi Antioquía-ki. Tima ari iyosiitai-takiri pairani ijatantyaari inkamantantiro tsika okanta-kota ikaminthaantaji Pawa. Irootaki imonkaratakiri iroñaaka yantayitakiro.

²⁷ Ikanta yariitaja Antioquía-ki, yapatota-pajiri kimisantzinkari-payi, ikamanta-pajiri okaratzi yantakaa-yitakiriri Pawa, tsika ikanta yawintaa-kaayitaari kaari ishininkatyaa.

²⁸ Ari isaikapajiri Pablo aajatzi Bernabé itsipayita-paari ikaratzi kimisanta-naatsiri.

15

Yapatota-jiita Aapatyaawiniki

¹ Ari yariijiitaka atziri-payi anta Antioquía-ki ipoñaayitakaro iipatsitiki Judá-iti, iyomitaa-paakiri kimisantzinkari-payi, ikantapaakiri: “Iyikiiti, airorika pimonkaratziro Ikantakaantani Moisés pinto-misitaa-nityaa, airo pawisako-siri-yitaji.”

² Ti onimotiri Pablo aajatzi Bernabé okaratzi iyomitaan-tziri ariitapain-chari, oshiki iñaanaminthatakiri yokapayi. Irootaki inintantanakari kimisantzinkari-payi Antioquía-satzi ijataji Pablo aajatzi Bernabé Aapatyaawiniki. Apatziro iwitsikajiro irirori-payi kantain-chari intsipatyaari Tyaankaariiti aajatzi jiwatziriri kimisantzinkari inampiki.

³ Ikanta ijajiitaji Pablo aajatzi Bernabé ikinanajiro Fenicia-ki irojatzi Ositikii-toniki. Ari ikamanta-yitanajiri Judá-iti ikaratzi kimisantaatsiri, ikantziri: “Ikimisanta-yitaji pasini-satzi kaari ishininkatya.” Tima oshiki ikimo-siri-jiitanaki iyikiiti Judá-iti.

⁴ Arijiitaja anta Aapatyaawiniki. Yaakamiithata-wajiri kimisantzin-kariiti, Tyaankaariiti aajatzi jiwatziriri kimisantzinkari. Ikamanta-pajiri irirori okaratzi yantakaayitakariri Pawa.

⁵ Iro kantacha tzimatsi Nasitantaniripayi kimisantaatsiri, ikantanaki: “Ikaratzi kimisantaatsiri kaari ashininkata, okowaa-pirotatyaa imonkaratairo Ikantakaantani Moisés, intomitaa-nitajyaa.”

⁶ Ari yapatojiitanaka Tyaankaariiti aajatzi jiwari-payi ikinkitha-waita-kojiitziro tsika okanta-kota iroka.

⁷ Ikanta osamanitaki ikinkitha-waijiitaki, ari ikatziyanaka Pedro, ikantanaki: “Iyikiiti, piyojiitzi awiroka, naaka ityaankaki pairani Pawa nokinkithata-kaayitajiri Kamiithari Ñaantsi kaari ashininkata, irootaki inkimisantan-tajyaari irirori-payi.

⁸ Tima Pawa iyotzitairo okaratzi akinkithasiri-yitari, iñaakan-takiro inintziri aajatzi isaikasiritan-tajyaari Tasorinkantsi pasini-satzi kaari ashininkata ikimitaakai arokaiti.

⁹ Tima yaakamiithatajiri Pawa yokaiti ikimitakaira aajatzi arokaiti, tikatsi imaaninti Pawa. Yoitinta-siri-yitajiri ikaratzi awintaa-siritaariri Jesús.

¹⁰ ¿Kamiithata-tsimapinthainkiroyantakiri Pawa? ¿Opaitama pinintantari pisintsitiri kimisanta-naatsiri imonkaratiro ikantakaan-taitani kaari aawyaa-jatzi arokaiti, kaari yaawyaa-jatzi aajatzi awaisatzitini?

¹¹ Tima irootaki inisironkatani Awinkathariti Jesús owawisaako-siri-yitajiri arokaiti. Ari ikantzi-yitaari aajatzi iriroriiti.”

¹² Mairi ikantajiitanaka maaroni. Ikimaitziri aajatzi Bernabé, Pablo ikinkithata-kotziro okaratzi yantakaa-yitakiriri Pawa inampiki-payi pasini-satzi atziri kaari ishininkatyaa.

¹³ Ikanta ithonka-kiro ikamantakiri, ikantanaki Jacobo: “Iyikiiti, pinkimisanta-wakina:

¹⁴ Ikamanta-kairo Simón tsika ikanta Pawa yitanta-nakarori iyoyaayitakiri pasini-satzi atziri inkimisantan-tajyaariri irirori-payi. *

¹⁵ Tima irootaki ikinkithata-kaakiriri Pawa pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki:

¹⁶ Aririka awisayitaki iroka-payi, aritaki nompiyaji.

Nowiriintajiro iwanko David.

* **15:14** Wairontsi

Nompinkatharita-kayiri incharinityaari ari inkimita-jyaari tsika ikanta irirori nopinkatha-ritakaakiri.

¹⁷ Aririka omatakyaa iroka, ari yamina-minatajina pasini-satzi atziri, inkantayitaina: ‘Nowinkathariti,’

Ari onkantyyaa nasiyitan-tajjaariri kaari pishininkata.

¹⁸ Ari ikantzi iñaawaitzi Awinkathariti Pawa. Tima iriitaki kasiya-kaayita-kayirori irokapayi pairani owakira itantana-karori.

¹⁹ Irootaki nonkantan-tyaari naaka, ti onkamiithati añaakai-yaari pasini-satzi kaari ashininkata ikaratzi kimisanta-yitairiri Pawa.

²⁰ Apatziro antyaankiniri sankinarintsi airo iwantari wathatsi yasita-kaitariri pawaniro-payi, airo imayimpi-waitzi, airo iwakoyitaro iriraani posiniri-payi.

²¹ Tima irooyitaki iroka isankinari Moisés ikinkithata-kota-piintai-tziri tsika-rika-payi yapatota-piinta Judá-iti kitaitiriki imakoryaan-taitari. Irootaki yitanakari pairani. Irootaki iwashaantan-tyaarori iroka-payi airo okantzimosirita-kaantari ashininka-payi.”

²² Ikanta Tyaankaariiti aajatzi jiwari-payi, itsipayitakari kimisantzinkari-payi, ikoyaaki intyaankiri Antioquía-ki intsipata-nakyaari Pablo aajatzi Bernabé. Yoka ikaratzi ikoyaakiri: Judas ipaitai-tziri Barsabás, aajatzi Silas. Iriitaki jiwatakaa-yitakiriri kimisantzinkari-payi anta.

²³ Iriiyitaki aanakironi sankinarintsi. Iroka okantzi osankinata: “Iyikiiti, naakaiti

Tyaankaariiti aajatzi jiwari-payi. Nowitha-jiitami awiroka kaari noshininkayita nampiyitarori Antioquía-ki, Tonkaironiki, aajatzi Cilicia-ki.

²⁴ Noyojiitaki tzimatsi poñaayita-nainchari aka, iriitaki oñaasirinka-kimiri anta, inintzi pimonkara-yitairo Ikantakaan-taitsiri, pinto-misitaa-nitajyaa. Kaarira notyaantani naaka-payi.

²⁵ Irootaki nokinkitha-waitan-takari aka, ari nokoyakiri akarajiitziri aka, iriitaki jatatsini iñaajimi intsipata-nakyaari itakokitani Pablo aajatzi Bernabé.

²⁶ Iriijitaki atsipiwinta-kariri yawintaa-naari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

²⁷ Nontyaanka-kimiri Judas aajatzi Silas. Iritaki kamanta-paakimini maaroni anta.

²⁸ Tima ti onkamiithati noñaakaa-waityaami awirokaiti, tima ti onimotiri Tasorinkantsi aajatzi naaka-payi. Apatziro pantayita-najiro okaratzi nintachari. Iroka nokantzi:

²⁹ Airo piwayitari wathatsi yasita-kayi-tariri pawaniro-payi. Airo piwakoyitaro iriraani posiniri. Airo pimayimpi-waitzi. Aririka pimonkara-yitanakiro iroka, kamiithataki. Ari okaratzi.”

³⁰ Ikanta ijajiitanaki ikaratzi iyoyaakiri, ariijiitaka Antioquía-ki. Yapatota-paakiri kimisantzinkari-payi, ipapaakiri sankinarintsi.

³¹ Ikanta iñaanata-wakiro, ikimo-siri-jiitanaki.

³² Tima Kamantan-tzinkari inatzi Judas aajatzi Silas, itharowinta-kaapaakari iyikiiti yoisokirotyaari Pawa, onimoyita-najiri.

³³ Okanta osamanitaki isaikimo-waitakiri kamiitha, ityaankajiri tsika ipoñaakaro pairani.

³⁴ Iro kantacha inintaki Silas isaikanaki irirori Antioquia-ki. †

³⁵ Ari ikimitakari Pablo aajatzi Bernabé iro-jatzi isaikanaki irirori Antioquia-ki, itsipatakari pasini-payi kimisantzinkari, aikiro ikamantan-tanaki-tziiro iñaani Awinkathariti.

Pablo itsiparyaari Bernabé, yapiitakiro ijatzi ikinkithatzi

³⁶ Okanta apaata, ikantairi Pablo yoka Bernabé: “Thami apiitajiro ariityaari inampiki iyiki-iti tsika akamantan-takiro iñaani Awinkathariti. Aminajiri tsika ikantayita.”

³⁷ Ari inintawitaka Bernabé yaanakirimi Juan, ipaitai-tziri aajatzi Marcos.

³⁸ Iro kantacha Pablo ti onimotiri yaana-jiri, tima yooka-kitziiri pairani Marcos anta Panfilia-ki, ti ithotyiro Marcos intsiapatyaari tsika ikinkithata-kaanta-yitzi.

³⁹ Ari iñaana-minthata-wakaa-jiitaka. Ari itsiparyaa-wakaa-nakari. Yaanakiri Bernabé yoka Marcos, ititanaka ikinanaki Chipre-ki.

⁴⁰ Iriima Pablo, yaminakiri Silas iriitaki intsiapatyaari irirori. Ikanta yamana-kota-wajiri iyikiiti, ikantzi: “Nowinkathariti, nawintaami awiroka, pinkawinthayiri yoka.” Ari ijajiitanaki.

⁴¹ Ikanta ikinanaki Tonkaironiki iro-jatzi Cilicia-ki, ipintha-sirita-kaayitakari yawintyaari Jesús ikaratzi kimisanta-yitaa-tsiri.

† 15:34 Onasiyita ñaantsi-payi

16

Timoteo itsipatari Pablo aajatzi Silas

¹ Aikiro ijatatzii yariitanta Pablo, ithonka yari-
itantaka Derbe-ki aajatzi Listra-ki. Ari isaikiri
aparoni mainari ipaita Timoteo, kimisantzinkari
inatzii. Otomi Judá-iti, kimisantzinkaro onatzii
aajatzi, wirakocha inatzii iriri. *

² Ikanta kimisantzinkari-payi nampitarori
Listra-ki aajatzi Iconio-ki, kamiitha ikinkithata-
kotakiri yoka Timoteo.

³ Irootaki inintan-tanakari Pablo intsipatyaari
Timoteo tsika yariitan-tayita. Iro kantacha iy-
ojiitzi maaroni Judá-iti wirakocha inatzii iriri.
Irootaki yaantana-kariri Pablo intomisitaa-nitiri
yoka Timoteo.

⁴ Ikanta ikinayita-nakira nampitsi-
payi, ikamanta-yitanakiri kimisantzin-
kariiti yantayitajiro okaratzi isankinatakiri
Tyaankaariiti itsipatakari jiwari-payi anta
Aapatyaawiniki.

⁵ Irootaki yawintaa-pirotan-tanakariri Jesús
ikaratzi kimisanta-naatsiri anta. Tima aikiro
ishiki-pirota-nakitzi ikaratzi kimisanta-naatsiri
maaroni kitaitiri.

Imisimpyaakiri Pablo aparoni Macedonia-satzi

⁶ Ikanta Pablo isinampita-nakiro Frigia aa-
jatzi Galacia, tima ti isinitairi Tasorinkantsi
inkinkithata-kaanti anta Asia-ki.

⁷ Irojatzi yariitan-takari anta Misia-ki. Ari
ikinkithasiri-witaka inkinana-kiromi Bitinia-ki,

* **16:1** wirakocha = griego

iro kantacha ti isinitiri Itasorinka Jesús ijatiro anta.

⁸ Awisanaki nampitsiki Misia, oirinka-jiita-paaka anta nampitsiki Troas.

⁹ Okanta otsitinitanaki, ari imisiwaitakiri Pablo, iñaaki aparoni Macedonia-satzi, ikantziri: “Pariityaana nonampiki, pinisinonka-yitajyaana.”

¹⁰ Ikanta imisimpyii-takiri Pablo, ari nowitsika-jiitanaka nojajiiti Macedonia-ki. Tima noyojiitzi iriitaki Pawa nintatsiri nojati anta, nonkaman-tajiri Kamiithari Ñaantsi ikaratzi nampitarori anta.

Yasita-koitakiri Filipos-ki

¹¹ Ari notijiitanaja anta nampitsiki Troas, apatziro nowanakiro nojatziro Samotracia-ki. Okanta okitaitita-manaji irojatzi naata-kotan-tapaakari Owakira-winiki.

¹² Ikanta nawisanaki irojatzi nampitsiki Filipos. Tima iroka nampitsi irootaki otzinkami nampitsi Macedonia. Ari inampiyitarori wirakocha poñaayita-chari Roma-ki. Ari nosaika-waita-paakiri anta.

¹³ Okanta aparoni kitaitiri imakoryaanta-piintari Judá-iti, nojataki nijaa-thapyaaki. Nosiya-kaantzi ari yapatojiita Judá-iti yamanajiiti. Ikanta nariita-paaka anta, saikajiita-paakina, nokinkitha-waita-kaapaakiro kooya-payi apatojiita-chari anta.

¹⁴ Tzimatsi aparoni kooya kimisanta-kinari nokinkitha-waitzi opaita Lidia. Irootaki poñaachari nampitsiki Tiatira. Ari opoki iroori

opimantawaitzi manthakintsi jonkiro-masita-tsiri. Opinkathata-piintakiri iroori Pawa. Tima ikantakaakaro Awinkathariti opintha-sirityaa onkimisantiri Pablo okaratzi ikantziri.

¹⁵ Okanta ikiwaatai-takiro iroori aajatzi ikaratzi saika-wankotzirori, okantajiita-nakina: “Thami ajati nowankoki, pimayi-motina.” Ari nomajiitakiri, tima oshiki apiiapiitakina iroori okantana.

¹⁶ Okanta apaata, nojajiitaki namani notsi-patari Pablo, ari nomonthaakaro awotsiki aparoni mainaro inspiratitani. Tima iroka mainaro yaaka-sirita-tziiro piyari, irootaki iyotakaantarori opaita-rika awishi-motziriri atziri. Ari ipinaitziriri oshiki kiriiki ompiratarori iroka mainaro.

¹⁷ Tima oyaataa-nakina iroka mainaro, okaima-tzimaita okaima-kotziri atziri-payi, okantzi: “¡Yoka atziri-payi inspiratani inatzii Pawa Jinoki-satzi, iriitaki kamanta-jimini pawisakotan-tajyaari!”

¹⁸ Ari okantatyaa okaimaa-waitzi maaroni kitaitiri iroka mainaro, irojatzi owatsimaan-takariri Pablo, iñaanatakiri piyari aakasirita-kirori, ikantziri: “Piyaapi-thatairo iroka mainaro, tima nawintaari Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki matakayi-mironi.” Apatha-kiro ikantanaka piyari ijapithata-najiro.

¹⁹ Iro kantacha yoka ompiratarori mainaro, iyotanaki airo yaantaaro oshiki kiriiki, yaanakiri Pablo aajatzi Silas isaikajiitzi jiwari-payi, tsika ipiyojiita atziri.

²⁰ Ikantapaakiri jiwatatsiri: “Yokaiti Judá-iti iñaasirin-kakiri ashininka-payi aka anampiki.

²¹ Iyomitaa-sitakari okaratzí yamijiitari irirori, ti anintajiiro arokaiti yantaitiro, tima arokapayi isankinata-kotani pinkatha-ritatsiri Romaki.

²² Imatzita-nakaro atziri-payi asitarori inampi imaimanitakiri Pablo aajatzi Silas. Ikantzi jiwari: “Pisapoka-yitiri, pim-pasa-waitiri.”

²³ Ikanta itonkaki ipasawaitziri, yaanakiri iwayiriti wirakocha yasita-kotakiri. Ikantanakiri aamaako-wintariri asita-kotaari-payi: “Paamaako-winta-pirotiyaari yokapayi isiyakari.”

²⁴ Ikanta ikimaki aamaako-wintan-taniri ikantai-tanakiri, iminkyaa-pirotakiri inthomponta, yawikitzitan-takari tinari-payi incha-kota.

²⁵ Okanta niyaankiiti tsitiniri, amanajiiitatsi, panthaa-jiiitatsi Pablo itsipatakari Silas, kimajiiitatsi pasini asita-kotaari-payi.

²⁶ Ari omapoka-sitaka onikanaka, oshiwatapaakiro yasita-koitakiri. Apatha-kiro asitaryaana asitako-rontsi, osiryaa-siwaitanaka asirotha yoosotan-taitariri asita-kotaari.

²⁷ Ikanta isaakitanaki aamaako-wintariri asita-kotaari, iñaatziro asitaryaana asitako-rontsi, inosika-nakiro iwisa-minto inintzi isataiyaa, isiyakaantzi siyayitaka asita-kotaari-payi.

²⁸ Iro kantacha ikaima-kota-nakiri Pablo, ikantziri: “¡Airo piwasinonkaa-waita, ainiro nosaika-jiiitzi maaroni aka!”

29 Ari ikaima-kaantaki ootamintotsi, isiya-pirotatya ikyaapaaki aamaako-wintariri asita-kotaari. Ikanta iñaapaakiri Pablo aajatzi Silas, antaro itharowan-tanakari, piyonkawaitanaka, ityiirowa-sita-nakari

30 Imisitowakiri Pablo aajatzi Silas, isampitakiri, ikantziri: “Pinkathari, ¿paitama nantiri naaka nawisakotan-tajyaari?”

31 Ikantajiitzi irirori: “Pinkimisantajiri Awinkathariti Jesús, aritaki pawisako-siritai awiroka, aajatzi ikaratzi saikatsiri piwankoki.”

32 Ari ikinkithata-kaanakiri tsika ikanta-kota Awinkathariti. Tima ikimajiitaki ikaratzi saikatsiri iwankoki.

33 Tima ainiro oniyaankii-titzi tsitiniri, yaanakiri Pablo aajatzi Silas pasiniki pankotsi. Ari ikiwainiri yaawyaaitakiri ipasawaitai-tziri. Ikanta ikiwaatai-takiri irirori imatzitakari ikaratzi ishininka-yitari.

34 Ari yaanakiri iwankoki, ipapaakiri iwariti. Tima kimosiri ikantajiitanaka ikimisantairi Pawa itsipayitakari ishininka-payi.

35 Okanta okitaitita-manaji, ityaantaki jiwari aamaako-wintariri asita-kotaari, ikantziri: “Pimisitowajiri Pablo aajatzi Silas.”

36 Ikanta aamakotan-taniri, ikantakiri Pablo: “¡Noshininká! Ikantakina nojiwariti nomisitowajiitaimi kantacha pijataji kamitha’

37 Iro kantacha Pablo, ikantanaki irirori: “Naaka isankinata-kotani iwinkathariti Roma-satzi. nomisitowa-yitajimi. Kantatsi pijayitaji kamiitha.” Tima ipasata-kaantakina pijiwariti tsika ipiyojiita atziri-payi, yasita-

kota-kaantakina. Ti yaminawakiro tzimatsirika nokinakaa-sitani. ¿Ipaitama inintantari imisitowa-yitajina imananikiini? ¡Ti noninti! Pinkantiri impokanaki irirori, iriitaki misitowajinani.”

³⁸ Ikanta ipiyanaka aamaako-wintan-taniri, ikamanta-paakiri jiwari-payi. Ikanta ikimawaki isankinata-kotani inatzii iwinkathariti Roma-satzi, antaroiti itharowa-jiitanaki.

³⁹ Jatanaki jiwari-payi, ikantapaakiri Pablo aajatzi Silas: “Pimpyaakotajina nowasankitaa-kaantakimi.” Imisitowa-kaantajiri, ikantawajiri: “Pijayitaji, ti noninti pisaiki nonampiki.”

⁴⁰ Ikanta isitowanaji yasita-kowaitai-takiri, jataki owankoki Lidia. Ari ipokajiitzi kimisanta-naatsiri, ipintha-sirita-kaayitakari yawintaa-pirotyaari Jesús. Ikanta ithonkakiro, jaitijiitaji.

17

Imaimanita-taintaki Tesalónica-ki

¹ Aikiro ijatatzii Pablo aajatzi Silas yariitanta. Ikinayitaki nampitsiki-payi Anfípolis aajatzi Apolonia-ki irojatzi yariitan-takari Tesalónica-ki tsika yapatota-piinta-jiita Judá-iti.

² Irootaki yamita-piintakari Pablo, ikyaa-piintzi tsika yapatota-piinta Judá-iti. Tima mawa imakoryaan-taitari kitaitiri ijata-piintaki anta. Oshiki ikinkithata-kaakiri Judá-iti.

³ Yookoyitziniri Sankinarintsi-pirori tsika ikinkithata-koitziri Saipatzii-totaari inkami-motanti, aritaki yañaaji aajatzi. Ikantziri: “Yoka Jesús nokinkithata-kotzimiri, iriitaki Saipatzii-totaari.”

4 Tzimatsi Judá-iti kimisanta-nakirori ikamantan-tziri Pablo, irootaki yawintaan-tanaariri Jesús, itsipayita-nakari Pablo aajatzi Silas. Ikimisanta-jiitanaki aajatzi oshiki kaari Judá-iti pinkatha-witariri Pawa. Ari okimitakari aajatzi iroopirori-payi kooya-payi. *

5 Iro kantacha tzimatsi pasini-payi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, ti onimota-nakiri irirori. Yaminaki kaari-piro-siriri-payi atziri. Ityaankakiri iyomitairi atziri-payi nampitsiki imaimanitan-tyaariri Pablo aajatzi Silas. Yokapayi kaari-piro-siriri ikyaaki iwankoki Jasón inosikiri Pablo aajatzi Silas, imaimanitan-tyaariri nampitarori anta.

6 Tira iñiiri yamina-mina-witakari pankotsiki, inosika-nakiri Jasón itsipataa-nakiri pasini-payi kimisantzinkari, yaanakiri isaiki jiwatatsiri nampitsiki, ikantapaakiri: “¡Ariitaka iroñaaka aka anampiki ñaasirin-katan-taintsiri nampitsiki-payi.

7 Iriitaki Jasón omisaika-wakiriri iwankoki! Ithainka-yitziro inintakaantani awinkathariti Roma-ki, ikantajiitzi: ‘Tzimatsi pasini pinkathari, ipaita Jesús.’ ”

8 Ikanta ikimaki maaroni atziri-payi aajatzi jiwari-payi, ti onimota-nakiri.

9 Iro kantacha ikowa-kotakiri Jasón imp-inawintyaa aajatzi pasini-payi kimisantzinkari, irootaki yapakaan-taariri.

Jataki Pablo aajatzi Silas Berea-ki

* 17:4 kaari Judá-iti = griego

¹⁰ Okanta otsitinitanaki yokapayi kimisantzin-kariiti, ityaankajiri Pablo aajatzi Silas anta Berea-ki. Ikanta yariijuitaka anta, ikyaapaji yapatota-piinta-jiita Judá-iti.

¹¹ Tima yokaiti Judá-iti nampitarori Berea-ki, nisironkan-taniri inajitzi ti inkimityaari Tesalónica-satzi. Kimosiri ikanta ikimisantziro Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús. yaakowinta-nakiro maaroni kitaitiri iñaanata-nakiro Sankinarintsi-pirori iñaantyaarori omapiro-rika ikamantai-tziriri.

¹² Tima tzimatsi oshiki Judá-iti kimisanta-najiriri Jesús. Ari ikimitzi-takari aajatzi kaari Judá-iti, sirampari-payi aajatzi kooya-payi. Tima iriipirori inayitatzii yokaiti inampiki.

¹³ Iro kantacha ikima-kotakiri Judá-iti nampitarori Tesalónica-ki, ikamantan-tziro Pablo Kamiithari Ñaantsi anta Berea-ki, pokajiitanaki, iyomitaapaakiri atziri-payi imaimanitan-tyaariri Pablo.

¹⁴ Ikanta kimisantzinkari-payi anta, sintsiini ityaankajiri Pablo inkaari-thapyaaki. Iriima Silas aajatzi Timoteo irojatzi isaikanaki irirori Berea-ki.

¹⁵ Ikanta yokapayi aanajiriri Pablo itsipatanakari irojatzi yariitan-takari nampitsiki Atenas. Iro kantacha Pablo ikantakiri kimisantzinkari-payi oyaatakiriri: “Aririka pimpiyaji Berea-ki, pikanta-pajiri Silas aajatzi Timoteo: ‘Ikantakaan-tzimi Pablo, sintsiini pijati.’ ”

Isaiki Pablo Nampitsiki Atenas

¹⁶ Ikanta isaiki Pablo nampitsiki Atenas iyaaw-itari Silas aajatzi Timoteo, antaro iwasiritanaka iñaayitziri nampitarori Atenas ipinkathawaitziri pawaniro-payi.

¹⁷ Irootaki ikinkitha-waita-kaanta-kariri Judá-iti tsika yapatota-piinta-jiita, aajatzi pasinimatzi atziri kaari ishininkatyaa pinkathatairiri Pawa. Maaroni kitaitiri ijatzi tsika iyomparitaita, ari ikinkitha-waita-kaayitakiri atziri-payi ikaratzi iñaayitziri anta.

¹⁸ Tima iñaana-minthatakiri yotaniri-payi ikantaitziri Kimosiri-wiri-payi, pasini ikantaitziri Ñaako-wiri-payi. Irootaki isampitawakaantari yokapayi, ikantzi: “¿paitama iyomitaan-tziri yoka kiñaaniri?” Ikantajiitzi pasini: “Kimitaka ikinkithata-kota-tziiri iwawaniroti pasini-matzi atziri.” Iro ikantan-tayitari tima inkamantan-tatziiro Pablo Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús, yañaantaari. †

¹⁹ Ari yaanakiri anta tsika yapatota-piinta-jiita yotaniri-payi, ipaitaitziro “Areópago”. Isampitakiri, ikantzi: “Intsityaa pinkaman-tinaro tsika okanta-kota owakirari pikinkithata-kotziri.

²⁰ Tima pikamantan-takiro nonampiki kaari nokima-piinta-jiitzi. Nonintzi noyojiiti opaitarika kanta-kota-chari.”

²¹ (Tima yokaiti nampitarori Atenas aajatzi ariitziinkari-payi anta, oshiki iniwitakaro inkimisantiro owakirata-tsiri ñaantsi, imatzimaityaaro irirori inkamantantiro.)

† **17:18** Kimosiri-wiri-payi = epicúreos = iyomitaan-tziro kowapirota-chari ankimo-siri-waiti; Ñaako-wiri-payi = estoicos = iyomitaantzi ontzimatyii añaako-pirota-nityaa.

²² Ari ikatziyanaka Pablo ipiyotzi-wintai-takari, ikantanaki: “Ayomparí, noñaakimi naaka tzimatsi oshiki piwawanitari pipinkathata-piintakiri.

²³ Naniitakiro maaroni pinampi, noñaakiro pipomi-pirini-minto-payi. Tzimatsi aparoni pisankinatakiri, pikantzi: ‘PAWA KAARI IY-OTAITZI.’ Irijatzi nokinkithata-kotzimiri naaka yoka Pawa pipinkathatziri awiroka-payi, kaari piyojiitzi aajatzi.

²⁴ Iriitaki yoka Pawa owitsika-kirori kipatsi aajatzi ikaratzi tzimanta-yitarori. Iriitaki asitarori inkiti aajatzi kipatsi. Ti isaikan-tyaaro tasorintsi-panko iwitsikani atziri-payi.

²⁵ Ti inkowityaa-waiti irirori iwitsikai-tantyaaniriri ompaityaa-rika. Iriitaki añaakairiri maaroni atziri, iriitaki owiniinkata-kaariri, ipantziro maaroni ikowityaa-niintai-tziri.

²⁶ Iriitaki owitsika-kiriri itanakarori atziri, iriitaki ishikyaa-kiriri, ithonka inampita-nakaro maaroni kipatsiki. Ikamantzi-takari Pawa tsika onkarati yañaayiti, tsika-rika-payi inampiyityaaro.

²⁷ Iro yantanta-yitakarori iroka, yamina-minaitanta-jyaariri. Kimiwaitakami impapipampiwaita-tyiimi yamina-mina-waitziri. Aritaki iñaayitajiri. Tima ti intaina isaiki Pawa ari itsipayitai maaroni aroka-payi.

²⁸ Iriitaki añaakaa-yitairi iroñaaka, ishiwatakaayitaji, irijatzi tzimakaa-yitairi. Irootaki ikantzi-takari pairani kinkithata-kaanta-tsiri pishininka, ikantaki: ‘Omapiro, itomiyaayi Pawa anatzii.’

29 Tima omaapiro yasiyitaji Pawa, ti onkami-ithati isiyaari yoka osiyakaarontsi iwitsikani atziri-payi, iwitsika-yitziri ooro, kiriiki, mapi, aajatzi okaratzi ikinkithasiritari iwitsika-yitiri.

30 Tima pairanitaki ipyaako-yitairi Pawa ikaratzi antasi-waita-karori iroka-payi, okantakaan-tziro ti iyojiiti okaratzi yantziri. Iro kantacha ikantairi iroñaaka Pawa maaroni nampitarori kipatsiki, ikantziri: 'Piwashaantairo kaari-pirori pamisi-yitari.'

31 Tima iyosiitaki Pawa aparoni atziri, iriitaki intyaankairi yaminako-yitairo okaratzi antayitakiri. Aritaki iyotaki irirori Pawa tsika-paiti imatairo. Aritaki iñaakakairi Pawa yoka atziri iwañaajiri ikamawitaka."

32 Ikanta ikimaki ikinkithata-kotakiri kaminkari yañaaji, tzimayitatsi thainkana-kiriri. Iriima pasini-payi, ikantanakiri: "Ari apiitiro apaata pinkinkithata-kotinaro iroka."

33 Ari isitowa-pithata-nakiri Pablo yokapayi.

34 Iro kantacha tzimatsi kimisanta-najiri Jesús. Iriitaki oyaatana-kiriri Pablo. Tzimatsi aparoni kooya tsipata-kariri ikaratzi kimisanta-naatsiri, opaita Dámaris. Ikimisantzitanaka Dionisio, irijatzi aparoni itsipawitari yapatota-piinta Areópago.

18

Ariitaka Pablo Corinto-ki

1 Ikanta yawisaki Pablo isaikawita-paaka nampitsiki Atenas, jataki Corinto-ki.

2 Ari iñaapaakiri aparoni ishininka Judá-iti paitachari Aquila, Ponto-satzi inatzi. Owakira

yariiwaita Aquila itsipataro Priscila, iina, ipoñaakaro Italia-ki. Tima ikanta-kaanta-kitzi iwinkathariti Roma-satzi, paitachari Claudio, isitowi maaroni Judá-iti inampiki. Ari ijataki Pablo yariityaari Aquila aajatzi Priscila.

³ Iñaapaakiri ikamaitaro isitsika-yitziro tontamasita-tsiri manthakintsi, iwankoitari. Irootaki isaikan-tapaakari Pablo intsipatyaari yantawaiti. Tima irootaki yantawaititari pairani Pablo.

⁴ Ari ikanta-piintatya Pablo ijatzi yapatota-piintaita kitaitiri imakoryaan-taitari, ikinkithatakaa-piintakiri Judá-iti aajatzi kaari Judá-iti, nintatsiri inkimisantairi Jesús. *

⁵ Ari ipokakiri Silas itsipatakari Timoteo iro-jatzi Macedonia-ki. Ikanta yariijiitapakani, ikinkithata-kaakiri Pablo yokapayi Judá-iti Kamiithari Ñaantsi, ikantziri: “Yoka Jesús, iriitaki Saipatzii-totaari.”

⁶ Iro kantacha tzimatsi Judá-iti kaari onimotiri ikisaniinta-nakiri Pablo, ikawiya-waitanakiri. Ari itikanairo iithaari Pablo iyotantyaari iwashaantanaki-tziiri, ikantanairi: “Ariri7ka iwasankitaakimi Pawa, awiroka kantsityaaroni, tira naaka. Iroñaaka nomatiri kaari ashininkata nonkinkithata-kaayitairi.”

⁷ Awisanaki Pablo iwankoki aparani atziri paitachari Justo, ipinkathata-piintakiri Pawa irirori. Yoka Justo isaika-nampitziro yapatota-piinta-jiita Judá-iti.

⁸ Ikanta Crispo jiwatatsiri yapatota-piinta Judá-iti, ikimisanta-nakiri Awinkathariti Jesús,

* **18:4** kaari Judá-iti = griego

imatanakiro aajatzi ikaratzi saikatsiri iwankoki. Ari ikimitakiro oshiki Corinto-satzi, tima ikimakiro okaratzi ikantayitakiri Pablo, ikimisan-tanaki, ikiwaatai-takiri.

⁹ Okanta aparoni tsitiniri iñaanatakiri Pablo Awinkathariti, imisimpyaakiri, ikantziri: “Tikatsi pintharowantya pinkaman-tairi atziri-payi iroka ñaantsi, airo pimairitzi.

¹⁰ Tima naaka tsipatyaamini, tikatsi kimaatsita-kaawaityaamini aka. Aka nampitsiki tzimatsi oshiki nasiyitari naaka.”

¹¹ Irootaki isaikan-tanakari Pablo anta Corinto-ki iyomitaan-tziro iñaani Pawa, tima awisaniin-tanaki aparoni osarintsi. †

¹² Tima iriitaki Galión jiwatatsiri anta antaroki kipatsi ipaitai-tziri Acaya, aripaiti yitanakaro Judá-iti imaimanitziri Pablo. Yaanakiri pinkathariki.

¹³ Ikantapaakiri: “Yoka atziri ikinakaasitakaro iyomitai-tziri atziri-payi impinkathatairi Pawa, ipiyathatakaro ikantakaan-taitziri.”

¹⁴ Inintzi iñaawaita-nakimi Pablo, ikantanakiri Galión yoka Judá-iti: “Iroorika pikinkithata-kotzi iwantaki yoka atziri, aritaki nonkimisantakimi pinkantinari.

¹⁵ Iro kantacha iroorika pikanta-wakaa-wintari okaratzi piñaawai-yitziri, pipairyaa-waitziro wairontsi, iroorika pikanta-wakaa-wintari pipaita-siwaitari: ‘Ikantakaan-taitani.’ Apatziro piyojiitziro awiroka tsika pinkantiro, ti nomiraawinta-waitiro naaka.”

† **18:11** awisaniinta-nakiro aparoni osarintsi = aparoni osarintsi aajatzi 6 kasiri.

16 Imisitowa-kaantairi jiwari Galión maaroni.

17 Ikanta ñaawaita-tsiri jiwari yairika-nakiri Sóstenes, iriitaki jiwatakaan-tatsiri yapatotapiinta Judá-iti. Ipasawaita-nakiri. Iro kantacha Galión, ti imiraawintiro kantachari.

18 Oshiki kitaitiri isaikawaitanaji Pablo anta Corinto-ki. Ikanta iwithata-naari kimisantzinkari-payi, jataji Tonkaironiki. Iyaatanakiri Aquila aajatzi Priscila. Ikanta yariitaka Cencrea-ki, irootaki awochaati nampitsi Corinto. Ari yamiita-nakiro iisi Pablo, tima tzimatsi ikasiya-kaariri Pawa. Otijiitanaka amaatako-minto-tsiki, jataji Tonkaironiki.

19 Ikanta yariita-paaka awochaatiki Efeso, ti intsipata-paiyaari Pablo yoka Aquila aajatzi Priscila. Jataki apaniroini yapatotapiinta Judá-iti. Ari ikamanta-paakiri Judá-iti tsika ikantakota Jesús.

20 Ikowako-witakari Judá-iti osamani isaikanaki, iro kantacha Pablo ti ininti.

21 Iwithata-naari ikarajitzi, ikantanairi: “Iriirika Pawa nintatsini, ari nompuyaji noñaajatimi. Tima onkowa-pirotatyaa nariitaiya Aapatyaawiniki yoimosirinkaita.” Ari ititanaari anta Efeso-ki, jataji.

Piyaja Pablo Antioquía-ki ijatatzi ikinkithatzi

22 Ikanta yariitaka Cesarea-ki, awisapaaki iwithatari kimisantzinkari-payi. Ipoña yawisanaki irojatzi nampitsiki Antioquía-ki.

23 Ti osamanitaki isaikapai Pablo Antioquía-ki. Jataki yariitanta Galacia-ki aajatzi Frigia-

ki, ipintha-sirita-kaapaari kimisantzinkari-payi yoisokirotyaari Jesús.

Ikinkithatzi Apolos Efeso-ki

²⁴ Okanta anta Efeso-ki, ari yariitaka aparoni Judá-iti paitachari Apolos, ipoñaakaro Alejandría-ki. Iyotziro ikinkitha-waitzi kamiitha, iwinthata-kaayitari atziri. Tima iyota-kotziro kamiitha Sankinarintsi-pirori.

²⁵ Iyotako-pirotziri Apolos tsika ikanta-kota Jesús. Tharowinta ikamanta-yitziri atziri, iyomitairi kamiitha okaratzi ikima-kota-kiriri Jesús. Ari owiraari iyota-kotziri. Iro kantacha, ti iyotako-pirotiro tsika okanta-kota kiwaataantsi, apatziro iyotziro okaratzi iyomitaan-takiri Juan.

²⁶ Okanta aparoni kitaitiri, yawintaakaro okaratzi iyota-kota-nairi, yitanakaro ikinkithatakaantzi Apolos yapatota-piinta Judá-iti. Iro kantacha okimakiri Priscila aajatzi Aquila, yaanakiri Apolos, iyomitaakiri tsika ikanta-kota ipaitziri irirori-payi “Yawotsiti Pawa”.

²⁷ Tima inintatzi Apolos yariitantya aparoni anta Acaya, ikantakiri kimisantzinkari-payi Efeso-satzi impawakiri aparoni sankinarintsi yaakamiithatan-tyaariri nampitarori kipatsiki Acaya. Ikanta yariitaka Apolos anta, oshiki itharowinta-kaapaakari kimisantzinkari-payi ikaratzi ikoyayitairi Pawa ikimisantantaariri Jesús.

²⁸ Tima oshiki imaimanitakiri Apolos yokapayi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, yiitsinampaakiri, tima iñaakakiri Sankinarintsi-pirori tsika ikinkithata-koitziri Saipatzii-totaari. Irootaki

iyotaan-taariri yoka Jesús, iriitaki Saipatzii-totaari.

19

Ariitaja Pablo Efeso-ki

¹ Ikanta isaiki Apolos anta Corinto-ki, anankorianaki Pablo otzisi-masi, ariitaka Efeso-ki. Ari iñaapaaki kimisanta-witaa-chari.

² Isampita-paakiri: “¿Isaika-siritan-takami Tasorinkantsi owakira ikimisanta-kaitakimi?” Ikantajiiitzi irirori: “Ti. ¿paitama kanta-kota-chari? ¿paitama ikantai-tziri Tasorinkantsi?”

³ Ari ikantzi Pablo: “¿paitama pikiwaa-wintakari pikimisantaira?” Ikantajiiitzi irirori: “Iro nokiwaa-winta okaratzi iyomitaan-takiri Juan.”

⁴ Ikantzi Pablo: “Pairani ikiwaatakiri Juan atziri-payi ikaratzi owashaanta-nairori kaari-pirori. Iro kantacha ikantaki aajatzi Juan: ‘Pinkimisantairi pokatsini impoyiita-paakyaana.’ ” Iriitakira Jesús ikinkithatakotakiri.

⁵ Ikanta ikimajiiitaki yokapayi, ikiwaa-wintanakari Awinkathariti Jesús, yawintaa-nakari. *

⁶ Ipoña Pablo iwasi-patzii-toyitakiri, isaika-siritan-tanakari irirori-payi Tasorinkantsi. Iñaawaita-nakiro pasini-yitatsiri ñaantsi. Ikamantan-tanakiro ñaantsi iyotakaa-nairiri Pawa.

⁷ Tima inkarajiiiti 12 atziri iwasi-patzii-toitakiri.

⁸ Ari ikanta-piintatya Pablo ikyaayitzi yapatota-piinta-jiita Judá-iti kitaitiri

* 19:5 Wairontsi

imakoryaan-taitari, ikaratzi mawa kasiri ikinkithata-kaantaki. Tikatsi intharowantya, iyomitaan-tayitaki tsika ikanta Pawa ipinkathari-wintantai.

⁹ Iro kantacha tzimatsi Judá-iti kisosiri-waitatsiri, ti ininti inkimisanta-jiiti. Iriitaki yomitaa-naakiriri atziri-payi inkisima-waitiri kimisanta-nairiri “Awotsi.” Ikanta iyotaki Pablo, ti intsipata-naiyaari yapatota-piinta-jiita yokapayi. Apatziro itsipayita-naari ikaratzi ikimisanta-kaayitairi. Ari yitanakaro yapatojiita iyarapapankotiki ipaitai-tziri “Tiranno.” Ari iyomitaa-piintakiri maaroni kitaitiri.

¹⁰ Ari ikanta-piinta-tziiro iyomitaa-yitakiri, awisaki okaratzi apiti osarintsi. Tima oshiki ikaratzi kimakotairiri Awinkathariti Jesús nampitsikipayi tzimatsiri anta Asia-ki, Judá-iti aajatzi kaari Judá-iti, maaroni.

¹¹ Ikantakaakari Pawa yoka Pablo, oshiki itasonka-wintantaki Efeso-ki.

¹² Tzimatsi atziri anakirori manthakintsi yairika-piintziri Pablo, itziritan-takari mantsiyari-payi, isitakaa-yitairi imantsiyari. Omatzitakari isita-kota-kaayitairi isaikasiritan-takari piyari.

¹³ Iro kantacha tzimatsi Judá-iti jatanaintsiri nampitsiki Efeso, inintawita yisita-kota-kaayitairimi isaikasiritantakari piyari. Iroka ikantziri iñaanatziri piyari: “¡Tima tzimatsi itasorinka Jesús yawintaari Pablo, nonintzi piyaapithatairi pisaikasiritantakari!”

¹⁴ Irootaki imawitakari ikaratzi 7 Judá-iti, itomi paitachari Esceva, jiwawitariri ompira-

tasorintsitaari.

¹⁵ Iro kantacha yakanakiri piyari-payi, ikantziri: “Noyota-kotziri Jesús, noyota-kotziri Pablo. Irooma awiroka-payi, ti noyotimi.”

¹⁶ Ari yakotanaki isaikasiritantantakari piyari, yairika-nakiri nintawita-chari yisita-kotairi, iposawaitakiri. Imapirotakiri iposawaitakiri, ontzimatyyi isiyi, kaankimiriki yariijiitaja iwankoki, antaro iwatsinaa-waitakiri iwathaki.

¹⁷ Ithonka ikimajiitaki nampitarori Efeso-ki, Judá-iti aajatzi kaari ishininkatyaa. Oshiki itharowan-tanakari. Irootaki ikimisantan-tanakariri Awinkathariti Jesús maaroni anta. †

¹⁸ Ari ipokanaki ikaratzi kimisanta-nairiri Jesús, ikamanta-koyita-paakiro iyaari-pironka.

¹⁹ Iriima ikaratzi antyawiyari-witachari, yamayita-paakiro tsika iñaanata-kota-piintziro, iñaakiri maaroni atziri itaayita-paakiro. Ikanta yaminai-takiro tsika-rika okaratzi opinatari itaayitakiri, ariitaka ikaratzi: 50,000 ikithoki kiriiki.

²⁰ Aikiro ikimako-piroi-tanaki-tziiri Awinkathariti.

²¹ Okanta iñiitakiro iroka-payi, ari iwinthata-naari Pablo yariitantya Macedonia-ki aajatzi anta Acaya-ki. Ipoña yawisanaki irojatzii Aapatyaawiniki. Ikanta-siritzi: “Aririka nojataki Aapatyaawiniki impoña nawisanaki Roma-ki.”

²² Irootaki ityaankan-tanakariri Timoteo aajatzi Erasto ijati Macedonia-ki, iriitaki yoka apiti amitakota-piinta-kiriri. Irojatzii isaikanaki irirori Asia-ki.

† 19:17 kaari ishininkatyaa = griego

Imaimanitan-taitzi Efeso-ki

²³ Okanta Efeso-ki imaimanitai-takiri ikaratzi awintaa-naariri ipaitai-tziri “Awotsi.”

²⁴ Ipoñaakaantaro paitachari Demetrio, asiropakori inatzi. Tzimatsi oshiki iratziriti, iriitaki owitsikiriri osiyakaaro yanini oyarapapankoti pawaniro “Diana.” Iriitaki yaantari oshiki kiriiki.

²⁵ Yapatotakiri Demetrio maaroni iratziriti Asiropakori-payi aajatzi pasini-payi osiyariri irirori iwitsika-waiyitzi. Ikantaki Demetrio: “¡Atziri-payi! Piyojiitzi awiroka irootaki añaantari arokaiti iroka antawairi.

²⁶ Iro kantacha akima-kotakiri ipaitai-tziri Pablo, iñaasirin-kaki oshiki atziri aka Efeso-ki aajatzi maaroni nampitsi okaratzi tzimatsiri Asia-ki, ikantayitziri: ‘Pawaniro inayitzi iwitsikani atziri, ti iriipiroti.’ Tima oshiki atziri kimisanta-kiriri.

²⁷ Ti apatziro iñaasirin-kayitai aroka airo yamananta-piroi-tairi awitsikani, irootaki iñaasirinka-pirotairi ompyaakotaiya iroopirori awawani Diana, ikimakoi-tziro maaroni nampitsiki okaratzi tzimatsiri aka Asia-ki. Aama aritaki iwashaantai-tanakiro ipokaitzi oyarapapankotiki.”

²⁸ Ikanta ikimajiitaki iratziriti, antaro ikisajitanaka, ikaimajiitanaki ikantzi: “¡Antaroiti onatzi Diana, awawani aroka-payi Efeso-satzi!”

²⁹ Ari yakiwai-nkajiitanaka atziri ikaimajiitanaki. Yairika-paakiri itsipata-piintari Pablo paitachari Gayo aajatzi Aristarco, Macedonia-satzi. Yaanakiri tsika yapatota-piinta-jiita atziri.

³⁰ Inintawitaka inkyaapaakimi Pablo, titzimaita isinitiri ikimisanta-kaani-payi inkyi.

³¹ Tzimatsi jiwari-payi yaapatyaani Pablo, ikantakiri: “Airo pimatzitaro pinkyi awiroka anta.”

³² Okanta anta tsika ipiyojiitaka, oshiki ikaimajiiitaki, titzimaita iyojiiti opaita yapato-wintajiiitari. Ikaima-kaima-waita-sijiita.

³³ Tzimatsi Judá-iti ñaakiriri Alejandro isatikaka ipiyojiitaka, isintsitakiri iñaawaiti. Ari yakotanaki Alejandro imairitan-tawakyaari atziri-payi, ikinkitha-waita-kaawitakari.

³⁴ Iro kantacha iyojiitaki atziri-payi ishininka Judá-iti inatzi Alejandro, aikiro ijatakaanakitziro ikaimajiiitzi, osamani ikantaka ikaimi, ikantajiiitzi: “¡Antaroiwí onatzi Diana, awawani arokaiti Efeso-satzi!” †

³⁵ Ari ikatziyanaka isankina-ryaan-tziti nampitarori anta, imairintakiri, ikantziri: “Efeso-satzi, naaka-payi kimpoyaa-kowintzirori oyara-papankoti awawani Diana, aajatzi osiyakaaro poñainchari inkitiki.

³⁶ Maaroni ayojiitzi, airo pikaima-kaimata-siwaita. Pimairitawaki, pinkinkithasiri-jiitya kamiitha.

³⁷ Tima yokapayi atziri pamayitakiri aka, ti iyaaripirotiro oyarapapankoti awawani, aajatzi ti inkisima-waitiro.

³⁸ Inintzi-rika iwasankitaa-kaantiri Demetrio aajatzi iratziriri, yaanakiri inkinkitha-waita-kairi jiwari, iriitaki amina-kotirini okaratzi ñaasirin-kakiriri.

† **19:34** osamani ikantaka ikaimi = apiti hora okaratzi osamanitaki

³⁹ Tzimatsi-rika pasini kowachari ayota-kotiro aroka-payi, kimitaka kantatsi apatotiri maaroni jiwari-payi, yamina-kotan-tyaarori.

⁴⁰ Ti onkamiithati yakiwai-nkawaitya atziri-payi iroñaaka. Aritaki iwasankitaa-wintakairo amaimanitantaki. Airo otzimi ankantiri ankisako-wintan-tyaari.”

⁴¹ Ikanta ithonka-nakiro iñaawai-yitakiro iroka, ityaankairi maaroni atziri.

20

Jataki Pablo Macedonia-ki aajatzi Grecia-ki

¹ Okanta okarata-paaki yakiwai-nkajiita atziri, yapatotakiri Pablo ikaratzi kimisanta-naintsiri, iyomitaa-yita-nairi. Ari iwithata-naari maaroni, jataki Macedonia-ki.

² Tima ithonka yariitakari inampiki-payi ikaratzi kimisanta-naatsiri anta, iyomitaa-yita-nairi. Irojatzzi ikinanta-nakari Grecia-ki.

³ Ari isaika-paakiri anta ikaratzi mawa kasiri. Ikanta ititzi-matanaja ijatantai-yaari Tonkaironiki, ari ikimaki, ikantaitzi “Yasaryaa-tyaami Judá-iti iwimi aririka pariitakya anta.” Irootaki ipiyanta-naari Macedonia-ki.

⁴ Tzimatsi tsipata-naakariri: Sópater, it-omi Pirro poñaachari Berea-ki; Aristarco, aajatzi Segundo poñaachari Tesalónica-ki; Gayo, poñaachari Derbe-ki; Timoteo, Tíquico, aajatzi Trófimo poñaachari Asia-ki.

⁵ Ari ijiwajiitanaki yokapayi anta nampit-siki Troas, iyaawinta-paakiri Pablo itsipatakana naaka.

⁶ Okanta okarata-paaki yoimosirinkai-tziro kitaitiri iwapiintaitan-tarori yatantaitani kaari ikonowaitzi siñakairori. Ari notitanaari notsipatari Pablo aajatzi pasini-payi nopoñaanaaro nampitsiki Filipos. Iro awisaki 5 kitaitiri, noñaapairi itakarori ijiwajiitaki nampitsiki Troas, ari nosaika-jiita-paaki okaratzi 7 kitaitiri.

Yariitan-takari Pablo nampitsiki Troas

⁷ Okanta omonkarataja kitaitiri yapatotanta-piintaitari, ari napatojiitaka ojinokitzi pankotsi, nokinkithasiritaa-tziro owiraantarori iwakaanaari Jesús iyomitaani-payi. Tima yawisatzi Pablo onkitaitita-manai, irootaki yaakowintan-tarori ikinkithata-kotziri Jesús. Niyaankii-tita-kotakina tsitiniri. *†

⁸ Tzimatsi oshiki ootamintotsi oisainchari jinoki pankotsiki tsika napatojiita.

⁹ Ikinkitha-minthaitzi Pablo, tzimatsi aparoni mainari ipaita Eutico, iriitaki saikain-tsiri ikyaa-piintai-tzira pankotsi. Tima osamanitaki ikinkithataki Pablo, ayimatakiri iwochokini mainari, paryaanaki osaawiki, kamapaaki. Tima mawa owiwiryaw iwitsikai-tziro pankotsi, ojinokipirotatzi, ari ipoñaakari iparyaanaki irojatzi osaawiki.

¹⁰ Iro kantacha ayiitanaki Pablo, yoiyoota-sitapaakari mainari, ithomaa-paakiri. Ikantzi: “Airo pitharowa-jiitzi.”

* **20:7** kitaitiri yapatotanta-piintaitari = itapiintarori kitaitiri = Domingo † **20:7** owiraantarori iwakaanaari = pitoryiirori yatantaitani.

¹¹ Ipoñaa ipiyapaja Pablo jinoki, ithonkakiro ikinkithasiritaaro iwiraanta-naaro Jesús iwakaanari iyomitaani-payi. Aikiro ikinkithata-nakitzi, kitaititanaki. Irojatzi notsipatakari nawisan-tanakari.

¹² Iriima mainari, yaitanairi yañaajira. Irootaki ikimosiri-pirotan-taita-nakari.

Nawisanaki Nampitsiki Troas irojatzi Mileto-ki

¹³ Ari nojiwajiitanaki naaka, notijiitanaka iro-jatzi nampitsiki Asón. Ari nokinkithasiritakari naanairi Pablo, tima inintakitzi irirori inkinanaki kipatsiki.

¹⁴ Ikanta noñaapairi Pablo nampitsiki, ari ititanaari irirori amaatako-minto-tsiki, jaitijiitaki Mitilene-ki.

¹⁵ Ikanta nawisajiitaki anta, nokitaitita-kota-paaki Quío-ki, okanta namaata-kotanaji aparoni kitaitiri awochaatiki nampitsi Samos, ari naata-kota-paintzi anta Trogilio-ki. Okanta nawisanaki pasini kitaitiri, ariijiitaka Mileto-ki.

¹⁶ Tima ti ininti Pablo naata-kota-painti Efeso-ki, airo isamanitan-tanaka nampitsiki-payi tzi-matsiri Asia-ki. Inintatzi yariitaiya sintsiini Aapatyaawiniki, tikira yoimosirinkai-tanaki-roota kitaitiri Awiitaantsi.

Inkinkithata-kairi Pablo ijiwariti-payi Efeso-satzi

¹⁷ Ikanta nariitaka Mileto-ki, ikaimakaan-tapaakiri Pablo ijiwariti kimisantzinkari Efeso-satzi.

¹⁸ Ikanta ipokajiitaki, ikantawakiri: “Piyoji-itzi awiroka tsika nokanta nosaiki-mojiitakimi

owakira nariitan-takari nampitsiki-payi tzi-mat-siri aka Asia-ki.

¹⁹ Ari nokanta-piintatya nantawaitziniri Awinkathariti, tsinampa-siri nokanta, oshiki niraawaitaka noñaayitziro imaimani-waitakina Judá-iti.

²⁰ Iro kantacha ti nowashaantiro nokinkithata-kayimiro panintaa-waityaari, noyomitaa-naayita-piintakimi piwankoitiki, aajatzi tsikarika ipiyota-piinta-jiita atziri-payi.

²¹ Nokinkithata-kaayitakiri noshininkapayi Judá-iti aajatzi kaari Judá-iti, nokantayitziri: “Pimpiya-siyitairi Pawa, pawintaa-yaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

²² Ontzimatyaira nojati Aapatyaawiniki, tima iriitaki Tasorinkantsi pintha-sirita-kaanari. Ti noyotzi-maitya ompaitaa-rika awishimotinari anta.

²³ Tsika-rika nojayitaki, iyosirita-kaana Tasorinkantsi, ikantana: ‘Oshiki inkimaatsitakaityaami anta, ari yasitakoi-timiri.’

²⁴ Iro kantacha ti onkantzimo-siritina nonkami. Tima irootaki kowapirotacha nonkimo-siri-winta-pirotairo, irootaintsi nomatakiro nanaanti nariitya tsika owiraiya nosiyi. Tima irootaintsi nonthotyairo ikantakinari Awinkathariti Jesús nonkamantantairo Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota inisironkatantai Pawa.

²⁵ Nokinkithata-kaayitakimi aajatzi awirokapyi tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa. Noyotzi naaka airo papiitairo piñaayitaana.

²⁶ Irootaki nonkantan-tyaamiri, ti naaka

kantakaa-sityaaroni intziman-tyaari pyaasitaa-chani,

²⁷ tima nokaman-takimiro maaroni ikinkithasiritzi-takari Pawa yantiri, tikatsi aparoni nomani-motimi.

²⁸ Paamaako-wintaiya awiroka, ari pinkimitairiri ikaratzi kimisanta-yitaa-tsiri. Pinkinkithasiritaiya awiroka iwayitaki Tasorinkantsi pijiwayitairi kimisantairiri Pawa. Paamaako-wintai-yaari ikaratzi iwawisaa-koyitairi Pawa xxxikapathain-kawintairixxxxx Awinkathariti ipina-winta-yitairi.

²⁹ Tima noyoti naaka aririka nomakoryaaki, aritaki impokapaaki pasini inkimita-paakyaari katsimari owantaniri yapirotiri ipiraitari, tima inintapaaki yoka pokatsini yapirotiri kimisantzinkari. ‡

³⁰ Aamasitya aritaki yamatawitanaki pikarajitaki awiroka pikimisantzin-karitzii, iwashaanta-kaanakiri ikimisanta-witari.

³¹ Irootaki pinkinkithasiritan-tyaari awirokapaayi. Tima mawa osarintsi nosaiki-mowaitapaintzimi, ti nowashaanta-paintiro noyomitaa-yitzimi maaroni, niraako-yitakami.

³² ¡Iyikiiti! Nokowa-kotziri naaka Pawa iritaki aamaako-wintyaamini iroñaaka, iriitaki kaminthayimiri, tima irootaki ikantayita-kairi. Aritaki iwitsika-siritaimi, aritaki imataimiro okaratzi ikasiya-kaakariri ikaratzi yasitai-yaari.

§

³³ Ti piñiina noniwityaaro naaka pithaari, piiriikiti, pasita-rika ooro.

‡ 20:29 owantaniri = lobos § 20:32 Itasorintsita-kaitani

³⁴ Piyojiitzi awiroka-payi, naakataki antawai-wintain-chari naantari kowityii-moyitanari, ari nokimi-tajaari ikaratzi amitako-yitakinari.

³⁵ Ari nokina-kayirori noyomitaan-takamirori tsika ankantya antawai-piro-yitai, anisironka-yitan-tyaariri kowityaa-waita-tsiri. Nosirita-kaamiro ikinkithata-kota-paintziri Awinkathariti Jesús, ikantaki: ‘Kimosiri-piro-wintaari inatzi ikaratzi opasitan-tachari, ti ari inkantaitiri ipasitaitari.’ ”

³⁶ Ikanta ithonka-nakiro Pablo ikamantan-takiro iroka-payi, ityirowanaka yamanakaanaari ikaratzi piyotain-chari.

³⁷ Maaroni iraajiitaka, yawithanota-wakai-yitaka, ari iwithata-waari Pablo ijataira.

³⁸ Owasiri ikantajiitanaka, tima inkanta-kitzi Pablo airo yapiitajiro iñaajiri. Tima maaroni iyaataa-jiita-nakiri Pablo irojatzi ititanta-naari amaatako-minto-tsiki.

21

Ijatantaari Pablo Aapatyaawiniki

¹ Ikanta nookanajiri, otijiita-naana, tampatzika nowanakiro nojataki nampitsiki Cos. Okanta okitaitita-manaki ariitakana pasiniki nampitsi Rodas, ikanta nawisanaki irojatzi Pátara-ki.

² Ari noñaapaakiri anta antaro amaatako-mintotsi jatatsiri Fenicia-ki, ari notijiitanaka.

³ Ikanta namaata-kojiitzi, namina-kota-nakiro othampisi Chipre, nokina-kotanaki naakaiti nakopiroki irojatzi Tonkaironiki. Tima tzimatsi owaararonsi yookaita-nakiri Mapiniki, ari naatako-jiita-paaki.

4 Ari noñaapaaki kimisantzinkari-payi, ari nosaiki-mowaita-nakiri okaratzi 7 kitaitiri. Ikantawakiri Pablo: “Airo pijatzi Aapatyaawiniki.” Iro ikantan-tariri, tima Tasorinkantsi oyosirita-kairiri.

5 Okanta nomaapaaki 7 tsitiniri, iro nawisan-tanakyaarimi. Iyaataa-jiiitakina maaroni iyikiiti, itsipayitakaro iinaiti, aajatzi irintsiti. Irojatzi tsika owiraa-thapita nampitsi, ari notyiirowa-jiiita-paaka impanikiiti, amanaiyapakina.

6 Ipoña nowitha-yitanaari maaroni, otijiitanaana amaatako-minto-tsiki. Piyajiitanaja irirori-payi iwankoitiki.

7 Ikanta namaata-kojiitzi nopoñaanaro Mapiniki irojatzi Tolemaida-ki. Ari nowitha-yitapaakari iyikiiti, tima aparoni kitaitiri nosaiki-mowaita-nakiri irirori-payi anta.

8 Okanta okitaitita-manaki, nokinajiiitaki awot-siki irojatzi Cesarea-ki. Nosaiki-mota-paakiri iwankoki Felipe, kamantan-tanajirori Kamiithari Ñaantsi, iriitaki aparoni ikaratziri 7 ikoyita-kiri pairani yamitako-yitiri Tyaankaariiti.

9 Tzimatzi Felipe okaratzi 4 mainaro irisinto, kamantan-tzinkaro onayitatzii.

10 Tima awisaki oshiki kitaitiri nosaika-paaki Cesarea-ki, ari yariitakari aparoni Kamantan-tzinkari, ipaita Agabo, ipoñaakaro iipatsitiki Judá-iti.

11 Ipokapaaki nosaika-jiiitaki naakaiti. Yaapaakiri iwathakiro Pablo, yoosotakari irakoki aajatzi iitziki. Ikantzi: “Ari inkantiri Judá-iti yoosotiri asitariri yoka iwathakiro anta Aapatyaawiniki, yaanakiri iwinkatharitiki

wirakocha-payi. Irootaki iyotakaa-kinari naaka Tasorinkantsi.”

¹² Tima nokimajiitaki nokaratzi notsipatakari Pablo, nokanta-kanta-witanakari: “Airo pijatzi Aapatyaawiniki.” Ikantzi-tawitakari aajatzi kimisantzinkari-payi nampitarori anta.

¹³ Iro kantacha ikantanakai: “¡Airo piraawai-jiita, oshiki piwasirita-kaana! Tima pinthatakana naaka. Aririka onkantyyaa yoosotaitina irojatzi nonkama-wintan-tyaariri Awinkathariti Jesús anta Aapatyaawiniki, omawaityaata.’

¹⁴ Tira nomatayri noitsinampairi nokanta-yiwitakari, apatziro nokanta-nakiri: “Omatyaata inintziri Awinkathariti.”

¹⁵ Okanta pasini kitaitiri, owitsika-jiita-naana, jaitijiitakina Aapatyaawiniki.

¹⁶ Tzimatsi kimisantzinkari-payi Cesarea-satzi oyaatakinari. Iriitaki aanakinari iwankoki atziri paitachari Mnasón, Chipre-satzi inatzii irirori. Tima pairani ikimisantajiri Jesús irirori. Iriitaki nomayimo-jiitakiri.

Yairikai-takiri Pablo tasorintsi-pankoki

¹⁷ Ikanta nariijiita-paaka Aapatyaawiniki, kimosiri ikantajiita iyikiiti iñaawakina.

¹⁸ Okanta okitaitita-manaki, yaayitanakina Pablo nariityaari Jacobo, iririntzi Jesús. Ari noñaapaakiri aajatzi jiwayitziriri iyikiiti.

¹⁹ Iriitaki iwithayita-paakari Pablo, ikamanta-paakiri okaratzi yantakaa-yitakiriri Pawa inampiki-payi pasini-satzi atziri.

²⁰ Ikanta ikimajiitaki, itharowinta-nakari Pawa. Irootaki ikantan-tanakariri Pablo: “Iyiki, tzimatsi oshiki ashininka Judá-iti kimisanta-najiriri Jesús. Iro kantacha ainiro isintsi-yitziri kimisantzinkari-payi imonkaratiro Ikantakaantani Moisés.

²¹ Ikimako-wintakimi awiroka piyomitaa-yitakiri ashininka Judá-iti saikatsiri pasiniki nampitsi, pinkanta-yitirimi: ‘Ti onkowa-jaantyya pimonkaratairo Ikantakaantani Moisés, ti onkowa-jaantyya pinto-misitaa-nitairi pitomipayi, ti onkowa-jaantyya antayitairo okaratzi amiyitari pairani.’

²² ¿Tsikama ankantyyaaka iroñaaka aririka iyotaki ashininka-payi ariitaami aka?

²³ Noyotzi paita pantiri. Tima tzimatsi akara-jiitziri aka ikaratzi 4 atziri, iriitaki nintatsiri imonkaratiro ikasiya-kaariri Pawa.

²⁴ Pintsipata-nakyaari yokapayi, ari pinkarati pantiro kitiwa-thata-kaajimini. Awiroka pinakowintirini inkarati impomiyitiri, yamiitai-tiniri iisi. Irootaki iyotantai-tyaari thaiyaantsi okaratzi ikantakoi-takimiri awiroka. Pimatzitakaro awiroka pimonkara-yitziro Ikantakaan-taytziri

²⁵ Iriima pasini-satzi kaari ashininkata, ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús, notyaankakiniri pairani sankinarintsi. Nokantakiri: ‘Airo piwayitari tzimaraan-tatsiri posiniri ipomitai-tziniriri pawaniro. Airo piwakoyitaro iriraani posiniri. Airo pimayimpi-waitzi, tima iwinkaitani yantaitirorika.”

²⁶ Ikanta Pablo yaanakiri yoka 4 atziri.

Imawitakaro okitaitita-manaji itsipayitakari inkiti-watha-yitan-tajyaari. Ipoñaa ikyaaki tasorintsi-pankoki inkamantanti tsika onkarati kitaitiri onthonkan-tyaari ikasiya-kaantziri irirori, inkantan-tyaari tsika-paiti yamayitiri yasitakai-yaariri Pawa.

²⁷ Ikanta omonkaratzi-mata-paaka 7 kitaitiri, tzimatsi Judá-iti poñaayita-chari ikipatsitiki Asia-satzi, iñaakiri Pablo tasorintsi-pankoki. Sintsii-piroini iyomitaa-naakiri atziri-payi imaimanitiri Pablo,

²⁸ ikaimajiitanaki, ikantzi: “¡Ashininká, Israel-iiti! ¡Pamitakotina! Iriitaki yoka atziri ayitain-tsiri tsika-rika-payi iyomitaa-yitziri atziri imaimanitiri ashininka-payi, ithainka-waitziro Ikantakaantani Moisés, ithainka-waitakiro aajatzi iroka tasorintsi-wanko. Iro watsi-pirotacha ikyaakaakiri tasorintsi-pankoki pasini-satzi atziri kaari ashininkata, ithainka-tasorintsi-waitakiro.”

²⁹ Iro ikantantari, tima iñaakitziiri Pablo anta Aapatyaawiniki itsipatari Trófimo poñaachari Efeso-ki, isiyakaan-tajiitzi ikyaakaa-kitziiri tasorintsi-pankoki.

³⁰ Tima sintsiini ipiyojiita-paaka oshiki atziri. Yairika-paakari Pablo, inosika-nakiri intakiroki tasorintsi-pankoki, yasitai-tanakiro.

³¹ Iroowitaincha iwaitirimi, ari ikamantaitakiri jiwatziriri iwayiriti wirakocha, ikantaitziri: “Imaimanita-wakaatyaa atziri.”

³² Ari yapatota-nakiri aajatzi iwayiriti inampina-payi irirori jiwari, isiyana-kityaa ipiyojiitaka atziri. Ikanta iñaawakiri ipokaki,

iwashaanta-nakiri ipasawaitaitziri Pablo.

³³ Yairika-paakiri Pablo, ikantanakiri iwayir-iti: “Poosotan-tyaari apiti asirotha.” Isampita-nakiri atziri-payi: “¿paitaka yoka? ¿paitama yantakiri?”

³⁴ Iro kantacha tzimatsi kaimaa-siwaita-nainchari, iro kantacha tzimatsi pasini-payi kaari akakotirini ikantawitakari. Ti inkimathatiro ijiwariti owayiri paita awisatsiri. Ityaankakiri iwayiriti yaanakiri Pablo tsika inaapiinta-jiitzi owayiri-payi.

³⁵ Ikanta yoirinka-kaawitari Pablo ijatakairi imaapiintzi owayiri-payi, aikiro isintsitatzii atziri-payi inintzi impasawaitiri, irootaki yanatan-tanakariri owayiri-payi inkini intzikaawintiri.

³⁶ Tima aikiro iyaatako-winta-tziiri atziri-payi, ikaimajiitzi, ikantzi: “¡Piwamairiwí!”

Ikinkithata-kota Pablo

³⁷ Iroowitaincha inkyaakaitiri Pablo imaapi-intzi owayiri-payi, isampita-nakiri Pablo ijiwariti owayiri-payi, ikantziri: “Kantatsima nonkinkitha-waita-kayimi kapichiini.” Ari ikan-tanaki jiwari: “¡Tsikama piyotziroka noñaani!

³⁸ ¿Tima awiroka Apitantoni-satzi, awiroka poñaakaan-takarori chapinki maimanitaantsi, kinapain-tsiri otzisi-masiki, pamaki 4000 piwayiriti?”

³⁹ Ikantzi Pablo: “Naaka ishininka Judá-iti, nopoñaaro Tarso-ki saikatsiri anta Cilicia-ki. Otzinkami onatzii nonampi, nonintzi nokinkitha-waita-kayiri noshininka-payi.”

40 Isinitai-takiri Pablo. Katziyanaka pawitsiki, itzinaa-wakotanaka imairitan-tawakyaari ishininka-payi. Okiryaantzii ikantajiitanaka imairijiitanaki. Ari yitanakaro iñaawaitan-tanakiro iñaani, kamiitha ikinkitha-waita-kaanakiri maaroni ishininka-payi Heber-iiti, ikantanakiri:

22

1 “¡Iyikiiti Israel-iitii! ¡Jiwari-payi! Pinkimi nonkantawaki naaka.”

2 Tima Okiryaantzii ikantajiitanaka imairijiitanaki. Ari yitanakaro Pablo iñaawaitan-tanakiro iñaani, kamiitha ikinkitha-waita-kaanakiri ishininka-payi, ikantanakiri:

3 “Pishininka nonatzii naaka. Notzimaki nampitsiki Tarso saikatsiri Cilicia-ki, iro kantacha nokimotataki naaka aka Aapatyaawiniki, iyomitaani nonatzii Gamaliel. Iyomitaa-kinaro noyotako-pirotiro ikantakaantani awaisatzitini. Nokowa-piinta-witaka nosiri-pirotyaari Pawa, pikimijita awirokaiti iroñaaka.

4 Pairani namina-minatziri awintaa-naariri ipaitai-tziri ‘Awotsi’, nonintzi nowirimi. Tima oshiki nonosika-yitaki sirampari aajatzi kooya, nasita-kota-kaanta-yitakiri.

5 Iñaayitakina maaroni Impira-tasorintsi-pirori aajatzi Antari-kona-payi. Iriitaki opayitakinari sankinarintsi ipakaan-tziri ashininka Judá-iti anta Ontyaamairiniki. Ipoña nojatanaki namina-mina-yitziri kimisantzinkari-payi, namayitziri aka Aapatyaawiniki, iwasankitaitiri.”

Ikinkithata-kota Pablo ikimisantana-taari
(Hch. 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Okanta naniijiitzi awotsiki, iroowitaka nari-ityaa Ontyaamairiniki, tampatzikataki ooryaat-siri, ari imapoka-kinari morikanain-tsiri inkitiki, yoorinta-kota-paakina tsika nokatziyaka.

⁷ Ari notyaanaki kipatsiki. Nokimatziñaanatanari, ikantana: ‘¡Saulo! ¡Saulo! ¿Paitama pimaimanitan-tanari?’

⁸ Ari nosampita-nakiri, nokantziri: “¡Pinkatharí! ¿Tsikama pipaitaka awiroka?” Ari yakaita-nakina, ikantaitana: ‘Naakataki Jesús Kasiyakaa-wini-satzi pimaimanitziri.’

⁹ Tima iñaakiri oorinta-painchari ikaratzi notsipa-yitakari, itharowa-jiitanaki. Iro kantacha ti inkimajiitiro irirori iñaanataitana naaka.

¹⁰ Ari nosampita-nakiri, nokantziri: ‘Pinkatharí. ¿paitama pinintziri nantajiri naaka?’ Ari ikantanakina Pinkathari: ‘Pintzinai, pijati nampitsiki Ontyaamairiniki. Ari inkamantaitimiro paitaa pantiri.’

¹¹ Yakathata-naana ikaratzi notsipatakari irojatzi Ontyaamairiniki, tima mawityaaki ikantakaa-nakana oorinta-paakinari.

¹² Ari isaikiri anta aparoni atziri ipaita Ananías, ipinkathatziri irirori Pawa, imonkaratziro Ikantakaantani Moisés. Pinkatha iwiri maaroni Judá-iti nampitayitarori Ontyaamairiniki.

¹³ Pokanaki Ananías iñiina. Ikanta yariita-paaka, ikantapaakina: ‘Iyiki Saulo, pikiryaaaji.’

Apatha-kiro nokantanaka nokiryaaanaji,
aminawaita-naana.

¹⁴ Aikiro ikantana-kitziina Ananías: ‘Awiroka ikoyajimi Iwawani awaisatzitini. Ikoyitakimi piyomitaan-tairo ininta-kayimiri irirori, tima piñaajiri Saipatzii-totaari tampatzika-sirita-tsiri, pikimakiri iñaanatakimi.

¹⁵ Awiroka kinkithata-kajjiirini maaroni atziriki. Pinkamantan-tayitairo okaratzi piñaakiri, okaratzi pikimakiri.

¹⁶ Tikatsi pasini piyaawintyaari iroñaaka. Pintzinai, pijati pinkiwaatyaa, pawintaa-jyaari Awinkathariti pinkowa-kotairi impyaakotan-tajyaa-mirori pantayi-witakaro kaari-pirori.’ ”
*

*Ikinkithata-kotziro Pablo ityaankai-tziri
inkinkithata-kairi pasini-satzi atziri*

¹⁷ “Ikanta nopiyaaro Aapatyaawiniki, nojataki tasorintsi-pankoki namanapaji, ari noñaawyatakari anta.

¹⁸ Noñaakiri Awinkathariti, ikantakina: ‘Airo pisamanitzi, pisitowi Aapatyaawiniki, tima airo ikimisantai-tzimi pinkinkithata-kowityaana aka.’

¹⁹ Nokanta-nakiri naaka: ‘Pinkatharí, iyojiitzi maaroni nojata-piintaki tsika yapatota-piinta-jiita, nominkyaa-kaanta-yitakiri ikaratzi awintaa-naamiri awiroka, oshiki nopasata-kaanta-waitakiri.

²⁰ Ikanta iwamaitakiri pairani kinkithata-kotzimiri, Esteban, ari nokaratzi-takari naaka anta, naapatyaakari owamaakiriri, naamaako-winta-kaniri iithaari-payi.’

* **22:16** Wairontsi

21 Iro kantacha ikantanakina Pawa: ‘Pijati, tima naaka tyaankimini intaina tsika inampiyi-taro pasini-satzi kaari pishininkata.’ ”

Isaiki-motakiri Pablo ijiwariti owayiriiti

22 Ikanta ikimawaki atziri-payi, yapiita-nakiro ikaimajiitzi ikantzi: “¡Yoka atziri ti onkamiithati yañai! ¡Pasiryii-yaari!”

23 Aikiro isintsitatzii ikaimajiitzi, itika-kota-jiita iithaariki, yooka-wanitziro kipatsi tsika ipiy-ojiitaka, tima inkisajiita-tyaa.

24 Ikanta ijiwari iwayiriti wirakocha, ikantanakiri aparoni iwayiriti: “Paanakiri inthomponta yoka, ampasata-wakiri inkamantan-tajirori opaita iñaawaitakiri iwatsimaan-takariri ishininka-payi.”

25 Iro yoosowitai-takari impasatan-taityaariri, isampita-nakiri Pablo pasini ijiwari owayiri, ikantziri: “Isankinata-kotani iwinkathariti Roma-satzi nonatzii naaka. ¿Sinitaa-ntsita-tsima impasataitina, tikira yaminakoi-tawakinaro paita-rika nokinakaa-sitakari?”

26 Ikanta ikimaki ijiwari owayiri, ipiya-sita-nakari ijiwari-piroti irirori, ikantapaakiri: “Nowinkathariti, ¿Piyotakima paita antakiri? Isankinata-kotani inatzii Awinkathari-piroti arokaiti Roma-satziiti.”

27 Ikanta ikimawaki ijiwari-piroti owayiri, ipoka-sita-paakiri Pablo, isampita-paakiri: “¿Omapiroma awiroka isankinata-kotani nowinkathariti?” Ikantzi Pablo: “Jii.”

28 Ikantzi ijiwari owayiri: “Oshiki nopinako-wintakari naaka nosankinata-kotan-tyaari.” Ikantzi Pablo: “Ti nompina-wintyaa naaka.

Isankinata-koitzi-takana owakira notzima-paaki.”

²⁹ Ikanta ikimajiitaki oosotawi-kariri Pablo impasawaitiri, yoosiryaa-kota-nakiri, ijapithata-nakiri. Tima antaro itharowanaki ijiwari owayiri oosotakaan-takiriri isankinata-kotani iwinkathariti Roma-satzi.

Yaitanajiri Pablo yapatota-jita-piinta ijiwari Judá-iti

³⁰ Okanta okitaitita-manaki, inintzi iyota-jaanti ijiwari owayiri opaita imaimanitan-tariri Judá-iti yoka Pablo. Yapatota-kaantakiri ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari, aajatzi maaroni Antari-konaiti Judá-iti. Yamaitakiri Pablo yasitakowitai-takari, saikapaaki tsika yapatojiita jiwari-payi.

23

¹ Yaminapaakiri Pablo jiwari-payi apatotain-chari, ikantapaakiri: “¡Noshininká! Naamaakowinta-piintaka naaka airo otzimanta nantzi-motantiri, tima nonkimisanta-piintziri Pawa okaratzi ikantanari.”

² Ikanta Impira-tasorintsi-pirori paitachari Ananías, ipasa-waantita-kaantakiri Pablo.

³ Iro kantacha Pablo, ikantanakiri: “¡Taiyawarí! Pikimitakaro okitamaarowita iwantai-tariri kaminkari. Pawa pasatimini awiroka. Saikawitakami aka pamina-kotan-tyaanaro Ikantakaan-taitani, ¿Tima pimpiyathatyaaro awiroka pipasata-kaantakina?”

⁴ Ikanta ikaratzi apatotain-chari, ikantanakiri Pablo: “¿Arima pinkantiri pikawiiri Impira-tasorintsi-piroti Pawa?”

⁵ Ikantzi Pablo: “Iyikiiti, ti noyowityaa naaka Impira-tasorintsi-pirori inatzii, tima onkantzi Sankinarintsi-pirori: ‘Airo pikawiiri jiwatakaan-tatsiri.’ ”

⁶ Iñaatzii Pablo tzimatsi Judá-iti ikaratakiri apatotain-chari Tampatzika-wiri inayitatzii, iriima pasini-payi Nasitantaniri inatzii, ikantanakiri: “¡Noshininká! Nasitantaniri nonatzii naaka, aajatzi noshininka-payi. Irootaki imishakowintan-taitanari iroñaaka, tima nonkimisantaji naaka aritaki yañaayitaji kamayita-tsiri.”

⁷ Ikanta ikimajiitawaki ikantaki Pablo, iñaana-minthata-wakaanaka Nasitantaniri aajatzi Tampatzika-wiri.

⁸ Tima iriitaki Tampatzika-wiri-payi, kanta-piinta-tsiri: “Airo yañaayitaji kamayita-tsiri, ti intzimi Maninkariiti, ti intzimi siritsi.” Iriima Nasitantaniri, ikantajiitzi irirori ti ari onkantakotya iroka-payi.

⁹ Ari ikaima-jiitanaki maaroni. Tzimatsi Yomitaan-taniri Nasitantaniri katziya-yitanain-chari, ikantanaki: “Yoka atziri ti ontzimi ikinakaa-sitani. Aamaa-sityaa iñaana-siritatziiri Maninkari, tirika iñaana-siritatziiri siritsi.”

¹⁰ Aikiro isintsitatzii ikaima-jiitzi. Irootaki itharowan-tanakari ijiwari owayiri-payi iwamaitiri Pablo. Ikaimakaan-tairi iwayiriti yaana-jiri inthomponta tsika imaapiinta-jiitzi.

¹¹ Okanta otsitinitanaji, iñaakaari Awinkathar-iti yoka Pablo, ikantairi: “Airo pitharowantari, aritaki pinkinkithata-kotakyaa Roma-ki pikimi-taakiro aka Aapatyaawiniki.”

Ikinkitha-sirita-jiita iwaitiri Pablo

¹² Okanta okitaitita-manaki, ikinkitha-waijiitaki pasini Judá-iti, ikantajiitzi: “Thami amashika-winta-jiitiri Pablo irojatzi awamaan-takyaariri.” *

¹³ Yanaanakiro ikarajiitzi 40 atziri kamanta-wakain-chari.

¹⁴ Iriitaki jatasita-kiriri ijiwari-payi Impirasorintsitaari, aajatzi Antari-kona-payi, ikan-tapaakiri: “Noninta-jiitaki nomashika-wintiri Pablo irojatzi nowamaan-takyaariri.

¹⁵ Irootaki nokinkithasiritakari naaka-payi, nonintzi paapatyaa-wakaiyaa awiroka pikaratzi papatota-piinta-jiita, pinkinkitha-waita-kairi ijiwari owayiriiti, pinkantiri: ‘Pamajinari Pablo onkitaitita-manaki naminako-pirotiri ikinakaa-sitakari.’ Tima aamawintaa nonkanta-jiityaa naaka, irojatzi nowan-tawakyaariri tikira yariita-paakyaa aka.”

¹⁶ Iro kantacha ikimaki itziniri Pablo ikamanta-wakaa-jiita, jatanaki tsika imaajiitzi owayiri-payi, ikamanta-paakiri Pablo.

¹⁷ Ipoñaa ikaimaki Pablo aparoni ijiwari owayiri, ikantakiri: “Paanakiri yoka awankari anta pijiwa-piroritiki, tzimatsi opaita inkaman-tiriri.”

* **23:12** amashika-winta-jiitiri = airo awajiita, airo irajiitzi amiri irojatzi asiryaan-takyaariri.

18 Ikanta ijiwari owayiri yaanakiri itziniri Pablo ijiwa-piroritiki owayiri, ikantapaakiri: “Jiwari, ikowa-kotakina Pablo namakimiri yoka mainari, tzimatsi inintziri inkaman-timiri.”

19 Ikanta jiwari-pirori, yaanakiri mainari intyaatsikaini, isampitakiri: “¿paita pinkamantinari?”

20 Ikantanaki mainari: “Ikinkitha-siri-jiitaka Judá-iti inkowa-kotimi onkitaitita-manaji paanajiri Pablo tsika yapatota-piinta-jiita Antari-konaiti, ari yaminako-pirotiro ikinakaa-sitani.

21 Airo pikimisantziri, tima omanajiitaka 40 atziri-payi. Ikantajiitaki: ‘Thami amashikawinta-jiitiri Pablo irojatzi awamaan-takyaariri.’ Aritaki owitsika-jiitaka iroñaaka, iyaawinta-jiitatya tsika pinkanti awiroka.”

22 Ikanta ityaantajiri yoka mainari, ikantawajiri: “Airo pikamantan-tziro iroka-payi.”

Iwawisai-takiri Pablo pinkathariki Félix

23 Ikanta ijiwari owayiri ikaimaki apiti inampina, ikantakiri: “Papatoti 200 piwayiriti, aajatzi 70 owayiri-payi kyaakota-chani, pasini 200 aayitatsini iwisa-minto. Iriitaki jatatsini tsitini-paiti anta Cesarea-ki.

24 Impoña paminaki pasini inkyaa-kotanakyaari Pablo, paamaako-wintyaari kamiitha. Paanakiri pinkathariki Félix.”

25 Ari ityaanta-kiniri isankinari pinkathari, iroka ikantziri:

26 “Isankinari Claudio Lisias ityaantziniri pinkathari Félix: Oshiki nowithatami.

27 Yoka atziri notyaanta-kimiri, yairika-kaantawitakari Judá-iti aka, iroowitain-chami iwirimi.

Ikanta noyotaki isankinata-kotani inatzii awinkathariti Roma-ki, naanaki nowayiriti, nookakaa-wintakiri.

28 Nokowaki noyoti paita ikinakaa-sitakari, paita imaimanitan-taitariri, naanakiri yapatotapiinta-jiita irantari-konati-payi.

29 Noñaatzii imaimani-winta-sitari ikantakaan-taitani irasi iriroriiti. Ti onkamiithati iwamaitiri, ti onkamiithati aajatzi yasitako-waitaitiri.

30 Nokimaki aajatzi inintajiiatzi Judá-iti iwamairi, irootaki notyaankan-tamiriri awiroka. Nokantzi-takari ikaratzi maimani-waitziriri inkaman-timiro paita itzimawintan-tariri yoka.”

31 Imatakiro owayiri-payi. Yaanakiri tsitini-paiti Pablo nampitsiki ipaitai-tziro Antípatris.

32 Okanta okitaitita-manaki, piyajiitaja owayiri-payi aniita-sita-nainchari. Iriima ikaratzi kyaakota-nainchari aikiro iyaata-kotanakitziiri Pablo.

33 Ikanta yariita-kaakari Cesarea-ki, ipapaakiri sankinarintsi pinkatharika, ikantapaakiri: “Pinkatharí, yoka Pablo.”

34 Ikanta ithonka-kiro pinkathari iñaanata-wakiro sankinarintsi, isampita-nakiri Pablo, ikantziri: “¿Tsika pipoñaaka?” Ikantzi Pablo: “Nopoñaaro Cilicia-ki.”

35 Ikantzi Claudio: “Ari nonkimakimi apaata aririka yariita-paakyaa ikaratzi maimanitzimiri.” Ikantakaantaki yaitanakiri iwinkathari-pankotiki Herodes, ari yaamaakowintyaariri anta.

24

Ikinkithata-kotakari Pablo anta Félix

¹ Okanta awisanaki 5 kitaitiri, ariitapaaka Cesarea-ki Impira-tasorintsi-pirori Ananías itsipayitakari Antari-konaiti aajatzi ookaakowintan-taniri ipaita Tértulo. Yawisa-sita-paakiri pinkathari imaimanitiri Pablo.

² Ikanta yamaita-paakiri Pablo, ñaawaitanaki Tértulo, ikantanakiri Félix: “Paasonki pinkatharí, tima kamiitha noñaayitakiro nosaiki, oshiki piyota-nita, pantakiniri kamiithata-tsiri noshininka-payi.

³ Nowinkatha-pirorítí Félix, oshiki ipaasonkita-piintakimi maaroni noshininka.

⁴ Iro kantacha airo osamanitanta, nonintzi pinkimisanta-wakina kapichiini nonkantimiri.

⁵ Noñaakiri naaka yoka atziri, owaari-pirotaniri inatzii. Ithonka ikina-kina-yitaki nampitsiki, ti apatziro imaimanitakiri noshininka Judá-iti, irijatzi jiwatakaa-najiriri ikaratzi paitasi-waita-chari ‘Isirita-naariri Kasiyakaa-wini-satzi.’

⁶ Inintaki aajatzi iyaaripirotiromi notasorintsi-pankoti, irootaki nairika-kaanta-kariri, nonintajiiwitaka namina-kotan-tyaarimi Ikantakaan-taitanari naakaiti.

⁷ Iro kantacha ipokapaaki jiwari Lisias, sintsi-ini ikantapaaka, yaapithata-kinari.

⁸ Ikantanakina: ‘Ontzimatyii pijati pinkathariki iwitsikimiro kantain-chari.’ Intsityaa pisampi-pirotiri awiroka ayotantyaarori omapiro-rika nomaimanitan-takariri.”

9 Irojatzí ikantzi-tajiitakari Judá-iti íkaratzí pokaintsiri.

10 Ari itzinaa-wakotanaka pinkathari iñaawaitan-tyaari Pablo. Ikantanaki Pablo: “Oshiki nokimo-siri-wintakimi, tima awirokataki kiminani nonkinkithata-kotyaari, tima noyotzi awirokataki owitsika-piinta-kiniriri noshininkapayi imaimanita-wakaa.

11 Kantatsi pisampita-kowintina awiroka, tima owakira nariitaja Aapatyaawiniki, okaratzi 12 kitaitiri nariitan-taari, nonintawita nopinkathata-pajirimi Pawa.

12 Tikatsi ñiinani noñaana-minthati, ti nomaimanitiri atziri-payi tasorintsi-pankoki, ari nokantakari pasiniki nampitsi, tikatsi nomaimaniti yapatota-piinta-jiita.

13 Yokaiti kamanta-kota-kinari iroñaaka aka, tima airo iñiitziro omapirotatya ikanta-kotanari.

14 Ari okantari, nawintaajari naaka ipaitai-tziri ‘Awotsi.’ Irootaki ikantayitziri amishakowintanari noyimisanta-siwaitani onatzii. Nawintaa-jatyari naaka Pawa ipinkathatziri pairani nowaisatzitini. Nokimisantziro ikantakaantani, aajatzi isankinari-payi Kamantan-tzinkariiti.

15 Ari nosiyari irirori-payi iyaawintari Pawa iwañaayitajiri kamayitain-tsiri, ti apatziro yañaayitaji kamiitha-siriri imatzita-jyaaro maaroni kaari-pirori-payi.

16 Irootaki nokowanta-piintakari airo otzi-mawaitzi kaari-pirori nantzi-motiriri Pawa, aajatzi atziri-payi.

¹⁷ Tima awisaki oshiki osarintsi nokina-kina-waitaki, nopiyaja nonampiki namaji nompasita-pajyaariri noshininka kowityaa-waita-tsiri, nokowawitapaja aajatzi nompomita-pajinirimi Pawa.

¹⁸ Irootaki nantziri tasorintsi-pankoki, ari namiitakiro noisi nonki-tiwa-thatan-tajyaari, ti oshiki nonkara-jiiti, tikatsi nomaimaniti anta. Aripaitira iñaapaakina Judá-iti poñaayita-chari Asia-ki.

¹⁹ Iriitaki pokatsinimi aka inkinkithata-kotina opaita-rika iñaakota-kinari.

²⁰ Ti impokatyii irirori, yokayitaki pokaintsiri iriitaki Antari-konaiti apatowinta-kanari chapinki, intsityaa inkantimi tzimatsi-rika iñaakota-kinari anta nokinakaasi-takari.

²¹ Aamaaka iro ikanta-kotanari nokanta-kiriri chapinki yapatowintan-tanari, nokantakiri: 'Irootaki imishakowintai-tanari nokimisantajiro yañaayitaji kamayita-tsiri.' "

²² Tima iyotako-pirotzi-tari pinkathari Félix ipaitai-tziri "Awotsi-wiri," irootaki iwashaantan-tanakariri, ikantanakiri: "Aririka impokaki jiwari Lisias, ari inkamanta-pirota-paakinaro."

²³ Ikantanakiri Félix ijiwari owayiri-payi: "Irojatzira paamawinta-wakyaari Pablo, iro kantacha pisinitiri yariityaari irapatyaani-payi impantyaariri kowityii-motariri."

²⁴ Okanta pasini kitaitiri, ipokaji pinkathari Félix itsipatakaru iina Drusila, oshininka Judá-iti onatzii iroori. Ikaimakaan-tapajiri Pablo inkimiri inkinkithatiniri tsika okanta-kota yaw-intaajari Jesús, Saipatzii-totaari.

²⁵ Iro kantacha yitanakaro Pablo ikinkithatakiniri tampatzika-siritaantsi, ñaako-siritaantsi, iwasankitaan-taiti apaata. Itharowan-tanakaro Félix, ikantanakiri: “¡Aritapaaki, pijatai! Ari napiitajiro nonkaima-kaantajimi apaata nosaika-siwaityaa-rika.”

²⁶ Tima iyaawinta-witatyaari Félix impinakowintyaami Pablo, yookakaa-wintan-tajyaariri. Irootaki yapii-yapiitan-tawitarori ikaimakaan-tziri inkinkitha-waita-kairi.

²⁷ Awisaki okaratzi apiti osarintsi. Ari okarata-paaki ipinkatha-ritzi Félix. Inintzi yaapatyaa-piintyaari Judá-iti, yasita-kota-kaanta-nakiri Pablo. Yimpoyiitaari pasini pinkathari paitachari Porcio Festo.

25

Inintaki Pablo iriitaki César mishakowintirini

¹ Aritaki pinkathari-wintantaji Festo. Ari maakotanaki mawa tsitiniri, jataki Aapatyaawiniki ipoñaanakaro Cesarea-ki.

² Ikanta ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari aajatzi iriipirori-payi Judá-iti, ikamanta-kotawakiri Pablo.

³ Ikowa-kotakiri Festo intyaantajiri Pablo Aapatyaawiniki. Ikinkithasiri-jiitaka iwamaakaan-tiri niyaanki-thakiniki awotsi.

⁴ Iro kantacha ikantanaki Festo: “Yasitakoi-takiri Pablo anta Cesarea-ki, irootzi-mataki no-jataji anta.

⁵ Intsityaa iyaatanakina pijiwariti, tzimatsi-rika ikinakaa-sitani yoka atziri, aritaki pimishakowintiriri anta.”

6 Ti osamani-piroti isaikawaita-painti Festo Aapatyaawiniki, piyaja Cesarea-ki. Okanta okitaitita-manaki, isaikaki iwinkathari-mintoki, ikaimakaan-takiri Pablo.*

7 Ikanta ikyaapaaki Pablo, ari ipokajiita-paaki Judá-iti poñainchari Aapatyaawiniki, oshiki kaari-pirori ikantako-waita-paakiriri. Iro kantacha ti iñiuro omapiro-rika okaratzi ikantakoi-tziriri.

8 Ari ikisako-winta-nakari Pablo, ikantanaki: “Tikatsi kaari-pirori nantaki naaka, ti nompiy-athatyaaro Ikantakaan-taitani, ti noyaaripirotiro tasorintsi-panko, ti nonkawiya-waitiri César ijiwari-piroti Roma-satzi.”

9 Tima inkowatziri pinkathari Festo yaapatyaa-piintyaari Judá-iti, isampita-nakiri Pablo: “¿Pinintzi pijati Aapatyaawiniki, namina-kotantyaamiri anta?”

10 Ikantanaki Pablo: “Ari okamiithatzi paminako-tinaro aka, tima awiroka iwaki César, pijiwari-piroti. Aritaki piyojiitaki tikatsi kaari-pirori nantzi-motiriri noshininka-payi Judá-iti.

11 Ari ontzimimi nokinakaa-sitani, kantatsi iwasankitai-tantyaanaro kaamanitaantsi. Iro kantacha tikatsi nonkinakaa-sityaari, ti onkami-ithati pintyaankina anta. Nokowatzii iriitaki pinkathari César amina-kotinani.”

12 Ari ikinkitha-waita-kaanakiri Festo inampina-payi. Ikantakiri: “Pikowatzii yamina-kotimi César, aritaki pijataki.”

Yaitanakiri Pablo pinkathariki Agripa

* 25:6 ti osamani-piroti = 8 okaratzi kitaitiri, tirika onkarati 10 kitaitiri isaikawaita-paintzi

13 Ikanta pinkathari Agripa aajatzi iina Berenice pokajitaki Cesarea-ki, iwihatyaari Festo. †

14 Ikanta isaikawaita-paintzi Cesarea-ki, ikinkitha-waita-kaakiri Festo tsika ikanta-kota Pablo, ikantakiri: “Tzimatsi aka aparoni atziri yookanajiri pinkathari Félix yasitakoi-tziri.

15 Tima nojata-kitzi chapinki Aapatyaawiniki, oshiki ikantako-waita-wakiri ijiwari-payi Impirasorintsitaari aajatzi Antari-konaiti, inintaki naaka tsitoka-kaantirini.

16 Nokanta-nakiri naaka: ‘Iroka namijiitari inampiitiki Roma-satzi: Ontzimatyii yapatoji-ityaa ikaratzi maimanita-wakaa-chari, inkisakowintan-tyaari omishakowintaari. Omapiro-rika otzimi ikinakaa-sitani, aritaki onkantaki iwait-iri.’

17 Irootaki nomatakiri ipokajitaki mishakowintan-taniri, ti noshintanaki, jatakina nosaika-mintoki, nokaima-kaantakiri yoka atziri.

18 Iro kantacha ti onkanta-pirotayaa ikantakowitapaa-kariri imishakowintziri, ti noñiironkaaripiroti okaratzi nokinkithasirita-kowitakariri.

19 Apatziro ikinkithatakiro ikimisanta-siwaitari, ikinkithata-kotakiri aajatzi Jesús iwamaitakiri, iriitaki ikantziri Pablo añajji.

20 Ti noyoti naaka tsika nonkantiro kantachari, nosampitakiri Pablo inintzi-rika ijati Aapatyaawiniki yaminakoi-tantyaariri anta.

21 Iro kantacha ininta-pirotatzii Pablo iriita-jaantaki amina-kotirini awinkathari-

† 25:13 Agripa = Herodes

piroti, César Augusto. Irootaki nokantan-takari yasitakoi-tawakiri irojatzi nontyaankantakyaariri anta.”

²² Ikanta Agripa ikantanakiri Festo: “Nonintzi nonkimiri naaka yoka atziri.” Ikantzi Festo: “Aritaki pinkimakiri onkitaitita-manaki.”

²³ Okanta okitaitita-manaki, ikyaaki Agripa itsipatakaro Berenice, iina, owaniinka ikantayitaka. Itsipatakarari ijiwari owayiri-payi, aajatzi iriipirori-payi atziri saikayita-tsiri anta. Ikantaki Festo yamaitiri Pablo.

²⁴ Ari iñaawaitanaki Festo, ikantzi: “Pinkathari Agripa, iriipiroriiti ikaratzi apatotain-chari aka, yokataki yoka atziri. Oshiki imishakowinta-waitakiri Judá-iti Aapatyaawiniki aajatzi aka Cesarea-ki. Ikaimapiinta-jiitzi inintzi iwamaakaanitiri.

²⁵ Iro kantacha ti noñii naaka ikaaripiro-takari iwamaan-taityaariri. Iriitaki ninta-sitain-chari yamina-kotiri Augusto, irootaki okowapirotantari nontyaankiri anta.

²⁶ Ti noñii naaka ompaityaa nosankinati-niriri pinkathari-pirori tsika okanta-kota, irootaki namakaan-takariri piñaayitiri awirokaiti, awirokata-jaantakira pinkathari Agripa namakiniri, aririka pithonkakiro pisampiwinthatiri, tzimataiki nosankinatiri.

²⁷ Tima ti onkamiithatzi-motina naaka nontyaanki aparoni asita-kotaari, airorika otzimi tsika osankinata-kotyaa okaratzi ikinakaasitakari.”

Ikisako-winta Pablo anta Agripa-ki

¹ Ikanta Agripa ikantanakiri Pablo: “Kantatsi piñaawaiti awiroka.” Ari itzinaa-wakotanaka Pablo, ñaawaitanaki, ikantzi:

² “Pinkatharí Agripa, oshiki nokimo-siritaki nonkinkitha-waita-kayimi iroñaaka, nonintzi nonkinkithata-kotiro okaratzi ikantako-waitakinari Judá-iti.

³ Tima piyopirotziro awiroka okaratzi yamitari ashininka-payi Judá-iti añaawinta-kotiri iroñaaka. Irootaki nokowantari pinkimisanta-wakina nonkantimiri.”

Yañaantari Pablo tikira inkimisanta-jiita

⁴ “Iyojiitzi Judá-iti tsika nokanta pairani nomainarita-paaki, ainiro nosaikawita nonampiki, aajatzi nosaiki-moyitan-takariri Aapatyaawini-satzi.

⁵ Tima naakata-piintaki Nasitantaniri sintsitantani, nomonkara-yitziro Ikantakaan-taitani. Ininti-rikami noshininka-payi, kantatsi inkinkithata-kotina, tima iyotina tsika nokantawaita.

⁶ Irooma iroñaaka ikantakoi-tataanaro nokinkithata-kota-najiro iyaakoniintaitani ikasiya-kaakiriri Pawa pairani awaisatzitini.

⁷ Pinkatharí Agripa, irojatzi noyaakoniintzi-takari naaka, irootaki ikantako-yitanari ashininka-payi iroñaaka. Irojatzi iyaakotzi-taari ashininka-payi karatatsiri 12 icharinini Israel, inintzi imonkaratairo Pawa ikasiya-kaantakiri. Irootaki iñaasintsitantari ikamaiwintaari Pawa maaroni kitaitiri.

⁸ ¿paitama kaari pikimisantanta awiroka-payi kantatsi iwañaajiri Pawa kamawita-chari?”

Imaimani-witakari Pablo kimisantzin-kariiti

⁹ “Nomatzi-tawitakaro naaka pairani noñaasintsi-waita, nosiyakaantzi irootaki nantawairi nomaimanitiri ikaratzi awintaa-naariri Jesús Kasiyakaawini-satzi. *

¹⁰ Irootaki nantakiri Aapatyaawiniki. Iriitaki sinitaki-narori ijiwari-payi Impiratorintsitaari, tima oshiki kimisantzin-kariiti nasita-kota-kaantakiri. Ikanta noñaayitziri iwamaitziri onimotakina naaka. †

¹¹ Oshiki nowasankitaa-piintakiri tsika yapatota-piinta-jiita iwashaantan-tyaarori ikimisantziri. Omapiro nokisaniintakiri irootaki nomaimanitan-tariri, nomatzi-takari saikayitatsiri pasiniki nampitsi.”

Yapiitziro Pablo ikinkithata-kota ikimisantantajari

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Irojatzi nojatan-takari Ontyaamairiniki, iriitaki otyaanka-kinari ijiwari-payi Impiratorintsitaari.

¹³ Iro kantacha tzimatsi awisain-tsiri niyaankithaki awotsi, iwiraaka tampatzika ooryaatsiri, ari noñaaki oorinta-nainchari inkitiki, yanaanakiri isiparyaani ooryaatsiri, yoorinta-kota-paakina nokatziyaka naaka aajatzi ikaratzi tsipata-kanari.

¹⁴ Notyaajiitanaki maaroni kipatsiki. Noki-matzii iñaanatai-tanakina iñaaniki noshininka

* **26:9** Wairontsi † **26:10** Itasorintsita-kayitani

Heber-iiti, ikantana: ‘¡Saulo! ¡Saulo! ¿paitama pimaimanitan-tanari? Awiroka wasankitaa-waita-chari apaniromi, okimiwaitakaro pim-paikatyiyaaromi thoyimpi-thowari.’

¹⁵ Ari nakanakiri naaka, nokantziri: ‘¡Pinkatharí! ¿Tsikama pipaitaka awiroka?’ Ikantzi Awinkathariti: ‘Naakataki Jesús pimaimanitziri.

¹⁶ ¡Pinkatziyi! Tzimatsi opaita noñaakan-timiri iroñaaka, tima nonintatzii nompirtyaami. Ontzimatyii pinkinkithatajiro okaratzi piñiiri iroñaaka, aajatzi onkarati nanta-kayimiri apaata.

¹⁷ Aritaki piñaakiro nookakaa-wintajimi imaimanitimi pishininka-payi Judá-iti, aritaki nookakaa-wintajimi aajatzi nontyaankimira inampiki pasini-satzi atziri kaari pishininkata.

¹⁸ Osiyawaita-jyaaro pikiryaa-kaayita-jirimi. Aritapaaki ikinasi-waitaka otsitini-kitzi, tima yaniiyitaji tsika okitainkatzi. Aritapaaki ipinkatha-waitakiri Mishatan-taniri, Pawa pinkathari-winta-jirini. Aritaki nompyaakotajiri yantayi-witakaro kaari-pirori, nasiyita-jyaari awintaa-jyaanari. Tima irootaki nokasiyakaakiriri.’ ”

Ti impiyathata-nakyya Pablo iñaakiro iñaakai-takiriri

¹⁹ “Pinkatharí Agripa, ti nopiyathanaka noñaakiro iñaakai-takinari Inkiti-satzi.

²⁰ Nitanakaro nokinkithata-kaanakiri Ontyaamairini-satzi, Aapatyaawini-satzi, nomatanakiri ikaratzi nampiyitarori iipatsitiki

Judá-iti, aajatzi nokimitaa-nakiri pasini-satzi ikaratzi kaari ashininkata, nokantayitzi: ‘Pimpiya-sitajiri Pawa, pantayitairo ñaakantaironi piwashaantajiro pantawitakaro kaari-pirori.’

²¹ Irootaki kantakaan-tzirori yairika-kaantan-takanari noshininka-payi tasorintsi-pankoki, inintawi-jiitaka iwinami.

²² Iro kantacha inisironkatakana Pawa aikiro nojatakaa-tziro nokinkithata-kotziri iroñaaka. Nokinkithata-kayiri maaroni, iriipirori-payi aajatzi kaari iriipiro-yitatsini. Tima ti nontika-paintiro okaratzi isankina-yitakiri pairani Moisés aajatzi Kamantan-tzinkari-payi tsika nokinkithata-piintaki. Tima isankinata-koyitakiro onkarati awisayita-tsini, ikantayitaki:

²³ Ontzimatyii inkami Saipatzii-totaari, iro kantacha aririka inkamawitakyaa iriitaki itakaan-tajyaaroni yañaaji. Irootaki inkinkithata-koitan-tyaaniriri awisakotaantsi ashininka-payi, inkinkithai-tainiri aajatzi pasini-satzi kaari ashininkata.”

Inintzi Pablo inkimisanta-kairi Agripa

²⁴ Ikanta ithonka-kiro Pablo ikamantayitakiri, ari ikaimanaki Festo, ikantzi: “¡Pablo, pisinki-wintatya! Okantakaami pikamaitaro piñaanatziro osankinaritsi-payi.”

²⁵ Ikantzi Pablo: “Pinkatharí. Ti nosinkiwintyaa, tima omapirota-tyaa okaratzi nokantayitakiri.

²⁶ Iyota-kotziro pinkathari Agripa okaratzi nokaman-takimiri. Noyotzi naaka iyota-kotziro maaroni, tima ti omanako-yityaa.

27 Pinkatharí Agripa, ¿tíma pinkimisantíro okaratzi isankina-yítakiri Kamantan-tzinkari-payi? Noyotzi naaka pikimisantziro.”

28 Ikantzi Agripa: “¿Pisiyakaan-tzima pikan-takina kapichiini arítaki pinkimísanta-kaakina, nonkimitan-tajyaariri ‘Saipatzii-totaari-wiri?’ ”

29 Ikantzi Pablo: “Okantawítaka kapichiini-rika nokanta-kimiri, oshiki-rika, onkamintha iriítaki Pawa kantakai-yaaroni pinkimita-kotajyaanaro nokantaka naaka, tí apatziro awiroka pinkatharí, maaroni pikaratzi pikimayítakina iroñaaka, onkanta-wityaa airo yoosotan-taitamiro awiroka asirotha.”

30 Ari ikatziyanaka pinkathari Agripa aajatzi Berenice. Imatzita-nakaro pinkathari Festo, aajatzi maaroni íkaratzi itsipatakari.

31 Jaitijiítanaki intyaatsikaini, ikinkitha-waitakotziro íkantakiriri Pablo. Íkantanta-wakaa-jiíta: “Airo yasítakoi-tzirimi yoka atziri, tíma tikatsi inkinakaa-sityaa iwamaitan-tyaariri.”

32 Íkantanakiri Agripa pinkathari Festo: “Arítaki apakaajirimi yoka atziri, airo inintakimi irirori yamina-kotiri awinkathari-piroti.” ‡

27

Ityaankai-takiri Pablo otzinkamiki inampi wirakocha-payi

1 Íkanta inintajiítaki intyaankiri Pablo anta Italia-ki, itsipatai-takiri pasini-payi asita-kotaari, ari nojatzi-tyaari aajatzi naaka. Iri aanakirini

‡ 26:32 awinkathari-piroti = César

jiwatziriri iwayiriiti pinkathari-pirori Augusto, ipaita Julio.

² Ikanta notita-kota-nakari Adramitio-satzi jatakina Asia-ki. Ari nokarata-nakiri Aristarco poñaachari Tesalónica-ki, nampitsi saikatsiri Macedonia-ki.

³ Okanta okitaitita-manaki ariitakana Simaaki. Ari yaripirota-paakari Julio yoka Pablo, isinitakiri yariita-paintyaari yaapatyaani-payi impanta-wakyaariri kowityii-motariri.

⁴ Ikanta nawisanakiro Simaa, ari nomon-thaakaro antaro tampyaa, ti onkanti namaata-kotanaji, irootaki nokina-kotan-tanakari oth-ampisiki, ipaitai-tziri Chipre.

⁵ Noothaki-ryaanakiro inkaari nokinanakiro Cilicia-ki aajatzi Panfilia-ki. Irojatzi nariitan-takari Mira-ki, nampitsi saikatsiri anta Licia-ki.

⁶ Ari iñaapaaki ijiwari owayiriiti pasini notitan-tanajyaari opoñaakaro Alejandria-ki ojatiro Italia-ki, ari itijiitanaja.

⁷ Oshiki kitaitiri namatsinka-kota namaata-kotzi. Oshiki opomirintsitaka nariitan-takari Gnido-ki. Aikiro omonthaa-kotatyaana tampyaa, irootaki nomontyaa-kotanta-nakari Salmón-ki, nosinampita-nakiro othampisi Creta.

⁸ Oshiki opomirintsitaka namaata-kotzi, irojatzi nariitan-takari nampitsiki ikantai-tziro “Kamiithawochaaki” tsika okaakitapaji nampitsi Lasea.

⁹ Tima awisaki oshiki kitaitiri namaata-kotaki, kyaaron-tsitzi-matapaji, ari okowiinka-pirotanaki namaata-kotzi. Irootaki iyomitaanta-

witakariri Pablo yoka jiwari, *

¹⁰ ikantzi: “Pinkimisanta-wakina, kimitaka akowiinkata-kotatzii amaata-kotzira, aritaki ampyaakiro amaatako-mintotsi, aajatzi waararontsi-payi, aritaki ankamakaan-tayitaki aajatzi.”

¹¹ Iro kantacha ti inkimisanti ijiwari owayiri-payi, apatziro ikimisantakiri asitarori amaatako-mintotsi aajatzi antakotzirori.

¹² Tira onkamiithatatyii inkyaarontsita-koti tsika yaatako-witaka, inintajiitaki ijaniintimi Fenice-ki saikatsiri Creta-ki, airo oñaasirin-kantari tampyaa kinayita-tsiri kirinka aajatzi ka-tonko. Ari inintajiitaki iwawisayiro kyaarontsi.

Itampyaata-kotzi inkaariki

¹³ Isiyakaantzi ari onkantaki yamaata-koti, tima owakira itapaakaro otampyaatzi kapichiini. Ari namaata-kojiitanaki othapyaaki Creta.

¹⁴ Tikira osamanitaki antarota-paaki tampyaa poñaanain-chari kirinkanta, ookanta-paakaro amaatako-mintotsi. †

¹⁵ Onosika-kota-nakina. Tikatsi inkanta-najiro iyamaatako-minto, onosika-kota-nakina tampyaa.

¹⁶ Oshiki nopomirintsitakaro pitotsi thatayitain-chari amaatako-minto-tsiki. Nokina-kotanaki othampisi ipaitai-tziri Clauda, ti ontampyaa-piroti anta.

* **27:9** kyaaron-tsitzi-matapaji = ithonka-piintai-tziro itziwai-jiita

† **27:14** tampyaa poñaanain-chari kirinkanta = Euroclidón

17 Notiyitakiro amaatako-minto-tsiki okaratzi tzimatsiri pitotsi. Tima tharowa nokanta-jiitaka nayiinta-kotyaaro impaniki tsika ojintatzi inkaari, tima yoosoitakiro onampi-naki amaatako-mintotsi airo okotaanta. Isinita-nakiro onosika-kotina tampyaa. ‡

18 Okanta okitaitita-manaki, aikiro otampyaatatzi sintsiini, yitanakaro iwiinka-kaantanaki iwaararo.

19 Okanta pasini kitaitiri, iwiinka-yitanakiro okaratzi yasitakai-tarori amaatako-mintotsi.

20 Oshiki kitaitiri awisain-tsiri ti noñaayitajiri ooryaatsiri aajatzi impokiro. Antaroiti nontampyaata-koti ti noyojiiti aririka nawisakoyitaji.

21 Tima awisaki oshiki kitaitiri ti nowajyaa, ikantanaji Pablo: “Pinkimisanta-wakina, ari okamiithawita pinkimisanta-kinami chapinki irojatzi asaikakimi Creta-ki. Airo añaayitziromi okaratzi awishimota-yitakairi.

22 Iro kantacha airo okantzi-moniintami iroñaaka, tima airo pikamakaan-tawaitzi aparoni, onkanta-witakyaa ompyiyaa iroka amaatako-mintotsi.

23 Tima iñaakakana tsitiniri aparoni maninkari, ityaankani Asitanari Pawa, ompiratanari.

24 Ikantakina: ‘Pablo, airo pitharowantaro piñaakiri, ontzimatyii pariityaa iñiimi iwinkathari-piroti Roma-satzi. Aritaki inisironkatakimi Pawa, aritaki piwawisaa-

‡ 27:17 impaniki tsika ojintatzi inkaari = Sirte

koyitakiri pikaratakiri aka amaatako-minto-
tsiki.’ §

²⁵ Ari ikantakinari. Pintharowinta-jiityaa, tima
nawintaa-sirityaari naaka Pawa, noyotzi aritaki
omatakyaa okaratzi ikamanta-kinari Maninkari.

²⁶ Iro kantacha ontzimatyii omposa-kotyaa oth-
ampisi.”

²⁷ Aritaki awisanaki 14 kitaitiri, ariitakana
inkaariki omontitakari Adria onosika-kota-
kinara tampyaa. Niyaankii-titaki tsitiniri, ari
ikaimajiitanaki antakotzirori amaatako-mintotsi
isiyakaantzi iro yariitajyaa kipatsiki.

²⁸ Imonkara-jiitakiro tsika owira
osaankanaatzi, iñaatziiro ti osaankanaa-piroti,
ikanta yapiita-nakiro, iñaatzii ojintaata-paaki
inkaari.*

²⁹ Antaro notharowa-jiitanaki nomposa-
kotyaa, iwiinkaki 4 ayiintironi amaatako-
mintotsi othowaki, amanajiitanaki onkitaititan-
tyaari sintziini.

³⁰ Iro kantacha ikaratzi antakotzirori
ikinkithasiri-jiitaka isiyi, intitan-tanakyaaromi
pitotsi thatayitain-chari, yamaminata-nakaro
iwiinka-jiitiro ayiintironi othowaki amaatako-
mintotsi.

³¹ Iro kantacha ikamantakiri Pablo yoka jiwari
aajatzi iwayiriti, ikantziri: “Aririka isiyayitaki
yokaiti, airo pawisakotai awiroka-payi.”

³² Ari itota-kota-nakiro owayiri-payi pitotsi,
iwamaatakiro.

§ 27:24 iwinkathari-piroti Roma-satzi = César * 27:28 ti
osaankanaa-piroti = 20 ashimpa-wako = 36 metro; ojintaata-paaki
= 15 ashimpa-wako = 27 metro

33 Tima irootaintsi onkitaititzi-mati, ikantan-taki Pablo: “Aritaki awisaki 14 kitaitiri ayaaw-inta opaita awisatsini, ti piwayitajyaa.

34 Okowa-pirotatya iroñaaka piwayityaa pañaanta-yityaari, tima tikatsi aparoni kamakaan-tatsini.” †

35 Ikanta ithonka-kiro ikantaki Pablo, yaanakiro iratantaitani, ipaasonkitakiri Pawa. Ipitoryaakiro, owanaka.

36 Ari ipintha-jiitanaka maaroni, owajiitanaka aajatzi.

37 Iroka nokarajitzi notijiita 276 atziri.

38 Okanta ithonka-kiro iwajiitaka, iwiinka-koyitakiro owaritinsi othomaka-niintan-tyaari tinari.

Otsitsiyaki Amaatako-mintotsi

39 Okanta okitaitita-manaki okompitzi-mota-paakari kipatsi antakotzirori amaatako-mintotsi, iñaapaakiro oparaiti. Ari inintanaki yaatako-jiiti anta.

40 Itotako-yitanakiro oosatantari ayiintzirori amaatako-mintotsi, yookanakiro, itzinaa-koyita-najiro antaro manthakintsi, yaayita-najiro iy-omaro ikoman-tyaari inkini yaata-koti oparaitiki.

‡

41 Iro kantacha ayiinta-paaka othowaki amaatako-mintotsi ojintaatzi inkaari, ti onkanti noshiwata-kotanaji. Tankataitanaki opataki ookanta-pirola-paakaro otamakaani inkaari.

† 27:34 tikatsi aparoni kamakaan-tatsini = airo opyaakaan-tawaita aparoni kisitsi ‡ 27:40 itzinaa-koyita-najiro antaroiti manthakintsi = irootaki ookantari tampyaa isiya-kotan-tyaari otitantarori amaatako-mintotsi

⁴² Ari inintawitanaka owayiri-payi iwanakirimi asita-kotaari-payi, airo isiyanta yamaayitanaki.

⁴³ Iro kantacha ijiwari owayiri-payi, inintaki irirori iwawisaa-kotiri Pablo, ti isinitiri iwamaitiri, apatziro ikantanakiri: "Ikaratzi yotzirori yamaatzi, yamaati ijati kipatsiki.

⁴⁴ Iriima kaari yotironi yamaati, inpatakayityaa incha-kotaki yamaayiti." Ari okanta naatantakari maaroni kipatsiki, tikatsi awishimotinani, awisako-yitaana maaroni.

28

Isaikaki Pablo othampisiki ipaitai-tziri Malta

¹ Okanta nawisako-yitaji maaroni, ari noyojitzii iroka othampisi opaita Malta.

² Yaakamiithata-wakina maaroni nampitarori anta. Tima omparyaatzii inkani, katsinkaiti okantaka, iwaamataki paamari, ikaimajiitakina.

³ Ari ijatanaki Pablo yayi tsitsi, iro ipiyawitapaaka iwapajiro itsima, imitaa-sitakari maranki, yatsikakiri irakoki.

⁴ Ikanta iñaakiri nampitarori anta iwikan-tapaakari maranki, ikanta-wakaa-jiitanaka: "Yoka atziri owantzinkari inatzii, okantawitaka yawisako-witaka impiinkimi, titzimaita isinitiri yañai pawa wasankitaan-taniri."

⁵ Iro kantacha itikanakiri Pablo paamariki yoka maranki. Tikatsi awishi-motirini.

⁶ Ari iyaawinta-jiita ijaaniya-kairi irojatzi inkaman-tanakyaari. Ikanta osamanitaki iñaatziiri tikatsi awishi-motirini, ikantajitzi: "Yoka atziri, pawa inatzii irirori."

⁷ Tzimatsi jiwari nampitarori othampisiki ipaita Publio. Otzimi-motziri okaakiini iwani. Yaakamiitha-yitakina maaroni, yaanakina in-ampiki. Mawa kitaitiri nosaiki-mowaitakiri.

⁸ Ari nokima-kotakiri iriri Publio ikatsinkaaki-waitatzii, isiwaitatya. Ikyaa-sita-nakiri Pablo. Ikanta yamana-kota-paakiri, yantantakari kapichiini irako, apatha-kiro yisita-kotanaji.

⁹ Ikanta yisita-kota-kaakiri iriri Publio, pokayita-paaki maaroni mantsiyari ikaratzi nampitarori anta othampisiki, yisita-kota-kaayitakiri.

¹⁰ Ari ipasita-nakairi oshiki opaiyita-rika. Ikanta notitanaja nojatan-tajyaari, ipayita-waana naayita-najiri.

Ariitaka Pablo inampi-piroki wirakocha

¹¹ Okanta nosaikaki mawa kasiri anta othampisiki, ari notitanaari pasiniki amaatako-minto-tsiki irotaki owawisaa-kirori anta kyaaronsi. Opoñaaro iroka amaatako-mintotsi Alejandría-ki. Iwitsikai-takiro othowaki isiyakaaro pawaniro “Tsipantsi”. *

¹² Ari nariijiitaka Siracusa-ki, mawa kitaitiri nosaikanaki anta.

¹³ Ipoñaawawisanaki irojatzii nariitan-takari Regio-ki. Okanta okitaitita-manaki, okamintha otasonka-kotakina tampyaa kinatsiri katonko, irojatzii nariitan-takari Puteoli-ki pasiniki kitaitiri.

¹⁴ Tzimatsi kimisantzinkari-payi anta, iriitaki kantawa-kinari nosaika-waitanaki. Irootaki nosaiki-mowaitan-tanakariri okaratzi 7 kitaitiri.

* **28:11** Tsipantsi = Cástor aajatzi Pólux

Ari nopoñaa-naari irojatzi nariitan-takari otzinkamiki nampitsi Roma. †

¹⁵ Ikanta ikima-kota-jiitakina kimisantzinkari-payi nampitarori anta, imonthaa-wakana awotsiki ipaitai-tziro “Apio” tsika iyompari-jiita-piinta. Okanta anta Mawapankoniki, ari iyaawinta-kinari pasini kimisantzinkari-payi. Ikanta iñaayita-paakiri Pablo, ipaasoonkitanakiri Pawa, tharowinta-siri ikantanaka.

¹⁶ Ari nariita-paaka Roma-ki. Ikanta ijiwari owayiri-payi iwawisaa-paakiniri asita-kotaari-payi pasini jiwari. Iriima Pablo inintaki isaikawaita-paaki tsika-rika inintziro irirori, aparoni owayiri aamakowintariri.

Ikinkithata-kaantzi Pablo inampiki wirakocha

¹⁷ Okanta awisanaki mawa kitaitiri nariita-paaka, yapatota-paakiri Pablo iriipirori-payi Judá-iti nampitarori Roma-ki. Ikantakiri: “¡Ashininká! Pairanitaki yaakaan-tawaitakina ashininka-payi Aapatyaawiniki, ipoñaa iwawisaakina ijiwariki wirakocha. Irootaki yantakiri, okantawitaka tikatsi nantzimowityaariri, ti nonthain-kawityaaro okaratzi yamiyitari pairani awaisatzitini.

¹⁸ Oshiki isampiwitakari ijiwariti wirakocha anta, ti iñii nonkinakaa-sityaari iwamaitantyaanari, inintawitaka yapakaa-kaanta-jinami.

¹⁹ Iro kantacha ti inintajiiti ashininka-payi Judá-iti, irootaki nonintan-takari iriita-jaantaki amina-kotinani iwinkathari-piroti wirakocha,

† 28:14 kimisantzinkari-payi = iyikiiti

okantawitaka tikatsi ashininka nomishakowinti naaka. †

²⁰ Irootaki napatotan-tamiri nonkamantimi awirokaiti, piñaakina yoosotan-taitanaro asirotha okantakaan-tziro ayaakoniintani maaroni arokaiti Israel-iiti.”

²¹ Ari ikantajiitanaki irirori: “Ti noñii isankinata-kotimi poñaayita-chari inampiitiki ashininka Judá-iti. Ti nonkima-kotimi aajatzi yariiyita ashininka-payi aka.

²² Apatziro nokima-kotziri kimisanta-waita-sita-chari. Nonintzi nonkimimi tsika pikantajiitzi awiroka.”

²³ Ari ikinkithasiri-jiitaka yapatotyaa pasini kitaitiri. Tima oshiki atziri apato-wintajiitakari Pablo tsika imaapiintzi. Ikinkithatakiniri tsika ikanta Pawa ipinkathari-wintantaji, iñaakayitakiri tsika isankinata-koitzi-takari Jesús, yitanakaro isankinariki Moisés irojatzi okaratzi isankina-yitakiri Kamantan-tzinkari-payi. Yaakowintakaro okitaityaa-manaki irojatzi tsitinii-tiini.

²⁴ Tzimatsi kimisanta-nakiriri Pablo, iriima pasini-payi ti inkimisanti.

²⁵ Ti yaapatyaa-wakai-yityaa, irojatzi ipiyayitan-tanakari. Iro kantacha iwiraanta-waari Pablo ikantawajiri: “Omapirotatya ikantai-takiriri pairani awaisatzitini. Tima Tasorinkantsi ñaawaita-kaakiriri Kamantan-tzinkari Isaías, ikantaki:

²⁶ Pijati, pinkamantiri atziri-payi, pinkantiri:

† 28:19 iwinkathari-piroti wirakocha = iwinkathari-piroti Roma-satzi = César

Pinkima-jiiwitakyaa, airotzimaita pikimatha-
jiita-wakiro.

Paminajii-wityaa, airotzimaita piñaajiiitziro.

²⁷ Tima kisosiri ikantajiiitaka yokaiti.

Atsikimpitya inajiiitaki.

Mawityaaki inajiiitaki aajatzi.

Irootaki airo yokichaa-tanta,

Airo ikimi,

Airo ikimatha-tantaro,

Tima airo ikimisantai, airo nowawisaa-kotajiri.

²⁸ Piyojiiitaki awirokaiti, aritaki iwawisaa-
koyitairi Pawa kaari ashininkata. Aritaki
inkimisanta-yitaji iriroriiti.”

²⁹ Ikanta ithonka-kiro Pablo iroka ñaantsi,
jaitijiiitanaki Judá-iti, oshiki iñaana-winthata-
wakaanaka.

³⁰ Ari isaikapajiri Pablo okaratzi apiti os-
arintsi anta pankotsiki ipinatziri. Tima ari
yaakamiithata-piintakiri ikaratzi ariiyitariri.

³¹ Ari ikinkithatakaa-piintakiri tsika ikanta
ipinkathari-wintantaji Pawa, ikinkithata-kota-
kiniri aajatzi Awinkathariti Jesús, Saipatzii-
totaari. Tikatsi tzika-tzika-waitirini ikinkithata-
kaantzi.

Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2